

วารสาร

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L'ASSOCIATION THAÏLANDAISE DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

ฉบับที่ 67-68 ปีที่ 17 เล่มที่ 3-4 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2537

Vol. 67-68 17e ANNÉE NO. 3-4 JUILLET - DÉCEMBRE 1994 ISSN 0857-0604

วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L'A.T.P.F.

ฉบับที่ 67-68 ปีที่ 17 เล่มที่ 3-4 เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2537 ISSN 0857-0604

คณะผู้จัดทำ ที่ปรึกษา

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
นางลัดดา วงศ์สายัณห์
นางธิดา บุญธรรม
นายเดช ตะละภักฎ

กองบรรณาธิการ

นางสิทธา พิณภูวดล	บรรณาธิการ
นางสาวอังฉรา โชติบุตร	บรรณาธิการผู้ช่วย
นางสาวเดือนใจ จุลดลย์	บรรณาธิการผู้ช่วย
นางสาวสุธาวดี หนูนงักดิ์	กรรมการ
นางสาวอุรัจฉดา เขาวนัชลากร	กรรมการ
นางสาวสุธาสิณี ผลวัฒน์	กรรมการ
นางมธุรส สาขลวีจาร์ณิ จงชัยกิจ	กรรมการ
นางสาวศิริธร คุณภูพิพรรณ	กรรมการ
นางมลฤดี ปาลสุข	กรรมการ
นางสาวนันทา ไกรวิทย์	กรรมการ
นางมยุรี บารมี	กรรมการ
นางสาวพรพรรณ บงกชมาศ	เลขานุการผู้ช่วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่วรรณกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก
3. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาฝรั่งเศสศึกษา และระเบียบวิธีสอน

สำนักงานวารสาร เลขที่ 30/9 พหลโยธิน 2 กรุงเทพฯ 10400
โทร. 2790733 ติดต่อบรรณาธิการโดยตรง ที่อยู่ 511/108
จรัญสนิทวงศ์ 77 บางพลัด กทม. 10700 โทร. 4241552

กำหนดออกวารสาร ปีละ 4 ฉบับ ราคาฉบับละ 25 บาท
ค่าบำรุงสมาชิกวารสารปีละ 100 บาท พร้อมค่าส่ง สบใจบอกรับ
ได้ที่ นางสิทธา พิณภูวดล ณ สำนักงานวารสาร หรือที่อยู่

เจ้าของ : สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES PROFESSEURS DE FRANÇAIS

รายนามคณะกรรมการบริหาร ส.ค.ฝ.ท.

๑ ชุดที่ ๑ ประจำปี 2537-2538

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
องค์นายกกิตติมศักดิ์

1. นางธิดา บุญธรรม	อุปนายก
2. นางสาวประมาณ ลีสิริเสริญ	เลขาธิการและผู้จัดการ
3. นางวงจันทร์ พิณนิติศาสตร์	เหรัญญิก
4. นางสาวไพริน ศิริอังกูร	นายทะเบียน
5. นางอรวรรณ รัตนภาพ	ประชาสัมพันธ์
6. นางพรทิพา ถาวรบุตร	ปฏิคม
7. นางสาวอังฉรา โชติบุตร	สาราณียกร
8. นางสาวอุรัจฉดา เขาวนัชลากร	สมาชิกสัมพันธ์
9. นางสาวเดือนใจ จุลดลย์	บรรณาธิการ
10. นางสาวพรพรรณ บงกชมาศ	ผู้ช่วยนายทะเบียน
11. นางสาวชัชวีร์วรรณ ไชยวัฒน์	ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์
12. นางสาวศิริธร คุณภูพิพรรณ	ผู้ช่วยสาราณียกร
13. นางสาวอรวรรณ ปานสาวาสดี	ผู้ช่วยเลขาธิการ
14. นางสาวศิริพร อินทเวดิน	ผู้ช่วยเลขาธิการ
15. นางสาวสุธาสิณี ผลวัฒน์	ผู้ช่วยเหรัญญิก
16. นางสาวปราณี ศิริรัตน์	ผู้ช่วยสมาชิกสัมพันธ์
17. นางมลฤดี ปาลสุข	ผู้ช่วยปฏิคม
18. นางสาวนันทา ไกรวิทย์	ผู้ช่วยสาราณียกร
19. นางสาวพรทิพย์ เลิศสุรสถิต	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
20. นางสาวประภา งานไพโรจน์	กรรมการ

● ทิศนะใด ๆ ที่แสดงออกในข้อเขียน ในวารสาร
ส.ค.ฝ.ท. นี้ เป็นของผู้เขียน มิใช่ของกองบรรณาธิการ
หรือของสมาคมครูฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

พิมพ์ที่

บริษัทสำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด 31/1-32/2 ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 10200
นายเรืองชัย จงกิตพัฒนสุข ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. 2224722 - 2222788 FAX. 2256556-7

สารบัญ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา	1
* A propos de quelques articulations du discours en français et de leurs équivalents en thai... ..	
..... <i>Fédéric MAUREL</i>	2
* แนวทางการศึกษาเชิงสังคมต่อเรื่องข้ามชั้น	ทศพร กลสิกรรม 6
* บทความวิจารณ์สำนวนแปล “คนปลูกต้นไม้” ของ ฉวีโอโน.....	
..... <i>เหรียญ หล่อวิมมงคล</i>	12
* J’entrevois la Thaïlande	<i>Evelyne VOLDENG</i> 17
I see Thailand again	<i>Traduit par Anne WELSH</i> 17
* นิยายของสี่	<i>อัจฉรา ไชติบุตร</i> 27
* Que faites-vous en classe ! - <i>Habiter en France</i>	
..... <i>ศิริพร ดุรงคพิพรรณ์</i>	32
* โปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนสื่อผสมสำหรับครู.....	<i>มธุรส จงชัยกิจ</i> 39
* ข่าวจาก F.I.P.F. - <i>Le français au XXIe siècle</i>	
..... <i>อัจฉรา ไชติบุตร</i>	47
* โครงการฝึกทำอาหารฝรั่งเศส ของ ส.ค.ผ.ท.	<i>ปราณี ศิริรัตน์</i> 52
* ความเคลื่อนไหวของครูสอนภาษาฝรั่งเศส เขตการศึกษา 11	
..... <i>พรรณิกา พงษ์สุพรรณ</i>	55
* รายงานกิจกรรมประจำปี 2537 “ซงพะจะเลิน สะบายดีปีใหม่”	
ตอนที่ 1.....	<i>สิทธา พิณีภูวดล</i> 57
* บันทึกการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2537 ..	<i>ประมาณ ลีสิริเสริญ</i> 65
* สรุปงานกิจกรรมประจำปี 2537	<i>อรวรรณ ป้านสวาสดี</i>
..... <i>รวบรวมโดย ธิดา บุญธรรม</i>	75
* จากบรรณารักษ์	<i>สิทธา พิณีภูวดล</i> 84

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
วงศ์นายกิติมศักดิ์

ประทับ ณ ภัตตาคารसानซัง นครเวียงจันทน์ ระหว่างเสด็จนำมวสสมาชิก
สมาคม ชักันตีทซา ณ นครเวียงจันทน์
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในกิจกรรมประจำปี 2537

A PROPOS DE QUELQUES ARTICULATIONS DU DISCOURS EN FRANÇAIS ET DE LEURS ÉQUIVALENTS EN THAÏ

Fédéric MAUREL *

L'une des principales difficultés à laquelle on se heurte lorsqu'on apprend une langue étrangère est, sans conteste, la maîtrise des articulations du discours. Quelle que soit notre compétence linguistique, lorsque nous cherchons à communiquer dans une langue qui n'est pas la nôtre, nous avons, bien souvent, de la peine à relier logiquement les idées que nous voulons exprimer.

Un apprenant thaï étudiant le français est naturellement, un jour ou l'autre, confronté à ce problème. Il éprouve souvent des difficultés à atteindre un niveau d'expression qui soit riche, précis et efficace. Du fait que la "rhétorique" du thaï est à cent lieues de celle du français l'apprenant thaï a du mal à saisir la logique et les articulations de celle du français. Il a, par-dessus tout, beaucoup de peine à se détacher de "*la logique de discours [thaï qui procède] de l'accumulation et non de la succession*" ⁽¹⁾, comme en français.

C'est pour tenter de remédier à ce problème que nous avons entrepris le présent travail. Celui-ci se présente sous la forme d'un inventaire non-exhaustif des principales articulations du discours regroupées selon la fonction qu'elles accomplissent dans la communication, soit, au total, quinze types de formules.

Ces quelques pages se veulent, avant tout, un outil de travail PRATIQUE destiné à l'apprenant thaï cherchant à s'exprimer en français, et qui, possédant des connaissances linguistiques avancées, reconnaîtra, en la voyant, l'expression traduite en thaï dont il a besoin. En outre, le présent travail devrait constituer un support pédagogique utile pour les professeurs de FLE travaillant en Thaïlande qui se trouvent confrontés à des situations dirigées, telles que les cours de langue.

Avant de soumettre notre travail au lecteur, nous voudrions encore insister sur le fait que les pages qui vont suivre ne sauraient être un catalogue exhaustif de toutes les articulations du discours du français. Il s'agit simplement d'une sélection des plus représentatives d'entre elles. L'article que nous proposons ici incitera ainsi, par ses lacunes, à d'autres travaux de recherche.

* Lecteur, Section de français, Prince of Songkla University, Pattani Campus.

(1) GILLES DE LOUCHE, *Méthode de Thaï* vol. 2, Paris, l'Asiathèque, 1991, P. 172.

1. Pour introduire un sujet :

- 1 On dit souvent que
- 2 Posons les jalons de notre discussion
- 3 Il est généralement reconnu que
- 4 Le concept de ... est difficile à saisir
- 5 La définition du mot x, telle qu'elle est donnée par le dictionnaire de l'Académie Royale, est la suivante
- 6 Il est difficile de généraliser
- 7 Ce problème soulève quelques questions fondamentales

2. Pour commencer un développement, présenter une thèse :

- 1 Il convient tout d'abord de signaler que
- 2 Tout d'abord
- 3 La première constatation qui s'impose est que
- 4 Il faut établir une distinction précise entre ... et ...
- 5 L'argument le plus important consiste à dire que

3. Pour présenter un point de vue différent, une antithèse :

- 1 D'un autre côté, on remarque que
- 2 Dans le même temps, on peut aussi affirmer que
- 3 A contrario / au contraire
- 4 A l'inverse de ce que nous venons de présenter
- 5 A l'opposé, x estime que

4. Pour présenter une solution, une synthèse :

- 1 La dernière explication semble être la plus convaincante
- 2 Après avoir soigneusement le pour et le contre

5. Pour conclure :

- 1 En fin de compte, on peut conclure en faveur de
- 2 Donc, récapitulons
- 3 Les exemples mentionnés ci-dessus montrent que
- 4 La conclusion la plus satisfaisante est que

1. การนำเข้าสู่เรื่อง

- 1 มักจะพูดกันว่า
- 2 วางขอบเขตการอภิปราย
- 3 เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่า
- 4 ความคิดของ...เป็นสิ่งที่เข้าใจยาก
- 5 พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า
- 6 โดยทั่ว ๆ ไปแล้วเป็นการยากที่จะพูดว่า
- 7 ปัญหานี้ทำให้เกิดข้อสงสัยสำคัญหลายประการ

2. การเสนอทัศนะ

- 1 ก่อนอื่นขอแจ้งให้ทราบว่า
- 2 ในขั้นต้น
- 3 ข้อสังเกตประการแรกก็คือ
- 4 ต้องแบ่งแยกให้ชัดเจนระหว่าง....กับ....
- 5 ข้อโต้แย้งสำคัญที่สุดก็คือ

3. การเสนอทัศนะขัดแย้ง

- 1 ในด้านหนึ่งเราสังเกตเห็นได้ว่า
- 2 ในขณะที่เดียวกันก็เป็นที่ยืนยันได้ว่า
- 3 ในทางตรงกันข้าม
- 4 ตรงข้ามกับที่เสนอมานี้
- 5 ในทำนองกลับกัน x ถือว่า

4. การเสนอการแก้ไข

- 1 คำอธิบายประการสุดท้ายดูเหมือนว่าจะเป็นที่เชื่อถือได้มากที่สุด
- 2 หลังจากที่ได้คำนวณถึงผลดีและผลเสียอย่างถ่วงถี่แล้ว

5. ข้อสรุป

- 1 ประการสุดท้าย เราจะสรุปได้ว่า
- 2 จึงกล่าวสรุปได้ว่า
- 3 ที่กล่าวมานี้เป็นตัวอย่างให้เห็นว่า
- 4 ข้อสรุปที่น่าพอใจที่สุดก็คือ

- 5 La leçon qu'il convient de tirer de ....
est que
  - 6 J'ai démontré que
  - 7 Mais, autant que l'on puisse en juger
  - 8 Par conséquent, il convient de retenir
que
  - 9 Il y a x raisons qui font que nous
concluons ainsi
- 6. Pour ajouter, relier :**
- 1 En outre / par ailleurs / d'autre part
  - 2 Outre tout ce que nous venons de
dire, il y a encore
  - 3 Bien plus
  - 4 Ceci nous amène à la question
suivante
  - 5 Tout d'abord ... puis ... enfin ....
  - 6 Une complication supplémentaire est
que
  - 7 En premier lieu....en second lieu....
en dernier lieu...
- 7. Pour exprimer un point de vue per
sonnel :**
- 1 Je trouve que
  - 2 Personnellement, je pense que
  - 3 A mon avis
  - 4 Il convient de remarquer que
- 8. Pour introduire le point de vue d'
autrui :**
- 1 L'auteur affirme que
  - 2 On voudrait nous faire croire que
  - 3 On nous fait comprendre que
  - 4 x présente des arguments en faveur
de
- 9 Pour introduire un exemple, une cita
tion :**
- 1 Comme l'a remarqué x
  - 2 Prenons un exemple
  - 3 Prenons un autre exemple
  - 4 Dans la même optique, x a pu dé
clarer..
- 5 บทเรียนจากเรื่องนี้คือ
  - 6 ข้าพเจ้าได้แสดงให้เห็นว่า
  - 7 แต่เท่าที่เราจะพิจารณาได้
  - 8 ฉะนั้น ควรจะจดจำไว้ว่า
  - 9 เหตุผลที่เราต้องสรุปดังนี้มีทั้งหมด x
ประการ
- 6. การเพิ่มเติม / เชื่อมโยง**
- 1 นอกจากนั้น
  - 2 นอกจากทั้งหมดที่กล่าวมานี้ (ก็) ยังมี
  - 3 ยิ่งกว่านี้
  - 4 เรื่องนี้ ทำให้นึกถึงคำถามต่อไปนี้
  - 5 ที่แรก ... ต่อมา ... ในที่สุด ...
  - 6 ความซับซ้อนอื่น ๆ ก็คือ
  - 7 ประการแรก ... ประการที่สอง ...
ประการสุดท้าย ...
- 7. การแสดงความคิดเห็นส่วนตัว**
- 1 ข้าพเจ้าเห็นว่า
  - 2 โดยส่วนตัวแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า
  - 3 สำหรับข้าพเจ้า
  - 4 ควรตั้งข้อสังเกตไว้ว่า
- 8. การเสนอความคิดเห็นของผู้อื่น**
- 1 ผู้เขียนยืนยันว่า
  - 2 เขาต้องการทำให้เราเชื่อว่า
  - 3 เขาทำให้เราเข้าใจว่า
  - 4 x เสนอข้อโต้แย้งที่เป็นประโยชน์ต่อ
- 9. การเสนอตัวอย่างหรือคำอ้างอิง**
- 1 เหมือนดังที่ x ให้ข้อสังเกตว่า
  - 2 ยกตัวอย่างเช่น
  - 3 ตัวอย่างต่อไปก็คือ
  - 4 ในทำนองเดียวกัน x ได้กล่าวว่า

10. Pour souligner un argument :

- 1 Ce qui sûr, c'est que
- 2 Il faut souligner le fait que
- 3 Il importe de savoir que
- 4 Nous savons bien que
- 5 Plus important que ce que nous venons de présenter, il y a encore

11. Pour atténuer un argument :

- 1 Il est fort possible que

12. Pour exprimer le doute :

- 1 Rien n'est pas sûr que
- 2 ... soulève de savoir si
- 3 Certes ... mais ...

13. Pour marquer l'accord :

- 1 Rien n'est plus vrai que
- 2 ... et à juste titre selon ...

14. Pour marquer le désaccord :

- 1 C'est une porte de sortie / un échappatoire
- 2 Il est difficile d'être d'accord avec ...
- 3 ... est très loin de la vérité
- 4 Il n'est pas honnête de sa part de dire que

15. Pour mettre un détail en valeur :

- 1 On ne peut sous-estimer l'importance de
- 2 ... doit être examiner avec une attention toute particulière
- 3 Non seulement ... mais aussi ...
- 4 Je tiens à attirer l'attention sur
- 5 Il est révélateur que
- 6 A ce propos, nous pouvons remarquer que

10. การย้ำถึงข้อโต้แย้งในการยืนยัน

- 1 สิ่งที่น่าเชื่อถือก็คือ
- 2 ต้องย้ำถึงข้อที่ว่า
- 3 ควรที่จะต้องรู้ว่า
- 4 เราทราบกันดีอยู่แล้วว่า
- 5 ยิ่งกว่าที่เสนอมานี้ (ก็) ยังมี

11. การทำให้ข้อโต้แย้งฟังดูอ่อนลง

- 1 อาจเป็นไปได้ว่า

12. การแสดงความสงสัย

- 1 ไม่แน่นอนว่า
- 2 ... ทำให้เกิดปัญหาที่อยากจะรู้ว่า
- 3 แน่แน่นอนว่า ... แต่

13. การแสดงความเห็นที่คล้อยตาม

- 1 ไม่มีสิ่งใดที่แท้จริงไปกว่า
- 2 เห็นด้วยตามความคิดเห็นของ ...

14. การแสดงความขัดแย้ง

- 1 เป็นคำตอบที่ข้าง ๆ คู ๆ
- 2 มันเป็นการยากที่จะเห็นพ้องกับ
- 3 ... โกลเกินความจริงมาก
- 4 เขาไม่จริงใจที่พูดว่า

15. การย้ำถึงรายละเอียด

- 1 เราไม่ควรตีค่าของ ... ต่ำกว่า
- 2 ... ต้องได้รับการพิจารณาด้วยความเอาใจใส่เป็นพิเศษ
- 3 ไม่เพียงแต่ ... เท่านั้น ... แต่ยังมีอีก
- 4 ขอให้ท่านสนใจเรื่อง
- 5 นั้นแสดงให้เห็นว่า
- 6 เรื่องนี้ เราพอจะตั้งเป็นข้อสังเกตได้ว่า

ภาพร กลัสนุ *

เรื่องข้ามันมักไม่ค่อยได้รับความสนใจจากนักวิชาการมากนัก ทั้ง ๆ ที่เรื่องข้ามันเป็นรูปแบบทางวรรณคดีอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านหรือผู้ฟัง แต่ยังแฝงลักษณะความคิด และลักษณะความคิด และลักษณะพฤติกรรมทางสังคมบางประการของบุคคล ชุมชนหรือชนชาติที่สร้างเรื่องข้ามันนั้นขึ้นมาทั้งอย่างตั้งใจและอย่างไม่ตั้งใจก็ตาม การศึกษาเรื่องข้ามันเชิงวิชาการปัจจุบันยังมีอยู่ไม่มาก และส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของ การรวบรวมเรื่องข้ามันในแต่ละหมวดแต่ละภาคหรือท้องถิ่นเท่านั้น แม้กระนั้นก็เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องมีการเก็บรวบรวมเรื่องข้ามันในช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งไว้ไม่ให้สูญหายไปด้วย เช่นกัน เพราะเรื่องข้ามันในหลายลักษณะแม้จะสะท้อนความคิดและพฤติกรรมอยู่แล้วก็ตาม แต่สิ่งเหล่านั้นในหลายประการถูกกำหนดด้วยบุคคลิกของบุคคลที่มีตัวตนจริง หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นปัจจัยทางเวลา ครั้นเมื่อเวลาล่วงเลยผ่านไป และผู้อ่านผู้ฟังเรื่องข้ามันเหล่านั้นไม่มีส่วนร่วมทางเวลา หรือขาดพื้นฐานที่จะเข้าใจ “มุขตลก” ได้แล้วเรื่องข้ามันเหล่านั้นก็จะกลายเป็นบทอ่านหรือข้อความสั้น ๆ ที่ไม่อาจสื่อสิ่งที่เคยเป็นเป้าหมายบางอย่างไปได้ทันที และยังอาจน่าเบื่อด้วยซ้ำ-

* อาจารย์ภาควิชาภาษาปัจจุบันต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปราชญ์สำคัญคนหนึ่ง que เริ่มศึกษาเรื่องขำขันในเชิงวิชาการ คือ ซิกมุนด์ ฟรอยด์ โดยเขาได้เขียนตำราเกี่ยวกับการวิเคราะห์เรื่องขำขันเล่มหนึ่งเป็นครั้งแรกเมื่อต้นคริสต์ศตวรรษนี้ ชื่อ "เรื่องขำขันและความสัมพันธ์ต่อจิตใต้สำนึก" (Sigmund Freud: *Der Witz und seine Beziehung zum Unbewussten*.) ฟรอยด์มองเรื่องขำขันว่าเป็นกระบวนการของจิตใต้สำนึกที่จะกดดัน และแปลงความก้าวร้าวด้วยเทคนิคทางภาษา และการใช้สัญลักษณ์ให้เป็นเรื่อง que ทุกคนร่วมหัวเราะได้

ในหนังสือเล่มดังกล่าวฟรอยด์ได้ให้ชื่อ บทที่ห้า ของเขาว่า "เรื่องขำขันในฐานะที่เป็นกระบวนการทางสังคม" ฟรอยด์มองพื้นฐานของมนุษย์ว่าเป็นธรรมชาติที่มนุษย์เราจะมี และต้องการแสดงความก้าวร้าวต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันให้ปรากฏ แต่เนื่องจากสังคมที่เราอาศัยอยู่มีระเบียบและมาตรการต่าง ๆ ในระดับหนึ่งที่จะควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมนั้น แต่มนุษย์ก็ไม่สามารถที่จะกดเก็บความต้องการแสดงออกซึ่งความก้าวร้าวได้มนุษย์จึงต้องหาวิธีอื่น ๆ ที่จะแสดงความต้องการของตนให้ปรากฏ สภาพที่ขัดแย้งกัน เช่นนี้เอง ทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวให้อยู่ในรูปแบบที่สังคมจะยอมรับได้ เช่น ในรูปของเรื่องขำขัน เป็นต้น เสียงหัวเราะที่ตามมาเปรียบเสมือนการระบายความก้าวร้าวที่มีอยู่ในตัวปรากฏในเสียงหัวเราะนั้นเองมีทั้งการโจมตี การทำร้ายร่างกายและจิตใจ การมุ่งทำลายกันอยู่แล้วครบถ้วน ฉะนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าบ่อยครั้งเราจะได้อ่านหรือฟังเรื่องขำขันที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความตาย การสูญเสียอวัยวะหรือสิ่งที่รัก เรื่องเกี่ยวกับการทำลายล้าง การประพาศติผิดทำนองคลองธรรม การถากถาง รวมทั้งความสะใจอันเนื่องมาจากความทุกข์ยากของบุคคลอื่น

ตามแนวทางอธิบายความสัมพันธ์ของเรื่องขำขันกับจิตใต้สำนึก ฟรอยด์ได้แบ่งเรื่องขำขันออกเป็น 4 ลักษณะใหญ่ดังนี้ คือ

เรื่องขำขันที่สะท้อนกฎระเบียบสังคมในเรื่องการแสดงออกอย่างโจ่งแจ้งเกี่ยวกับเพศ

เรื่องขำขันที่มุ่งแสดงความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อผู้อื่น

เรื่องขำขันที่แสดงความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์หรือไม่ยอมรับกฎระเบียบของสังคม

เรื่องขำขันที่แสดงความไม่แน่ใจหรือความไม่เชื่อมั่นในสิ่งที่มนุษย์คิดว่าตนรู้

การแบ่งประเภทเรื่องขำขันตามแนวทางฟรอยด์ เช่นนี้ เห็นได้ชัดว่ายังไม่อาจครอบคลุมประเภทของเรื่องขำขันที่เรา มี และรู้จักอยู่ในปัจจุบันนี้ได้อย่างครบถ้วน

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า หากจะทำให้เรื่องขำขันมีความหมายขึ้นมา นอกจากจะทำการศึกษาในเชิงวรรณศิลป์แล้วคงจะต้องศึกษาประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่มีอยู่ในเรื่องขำขันนั้นอีกด้วย ประเด็นสำคัญหนึ่งซึ่งเป็นสิ่งมีค่าอยู่ในเรื่องขำขัน คือ ภาพสะท้อนทางสังคม ในการศึกษาเชิงสังคมนี้อาจเลยไปถึงการตั้งคำถามว่าเรื่องขำขันนั้นวิพากษ์วิจารณ์สังคมมากเพียงใดหรือเรื่องขำขันนั้นมีผลสะท้อนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากน้อยเพียงใด และอย่างไร

สิ่งที่ผู้ศึกษาพึงระมัดระวังคือ เสียงหัวเราะ แน่นนอนที่สุดที่เรื่องขำขันซึ่งมีเนื้อหาเชิงสังคมอย่างชัดแจ้ง อาจจะประสบกับการไม่ยอมรับจากผู้ที่มีทัศนคติไม่ตรงกันหรือไม่เห็นด้วยแม้ว่าเมื่อเล่าเรื่องขำขันนั้นจบแล้ว จะมีเสียงหัวเราะระเบิดขึ้นมาพร้อมกันก็ตาม การหัวเราะร่วมกัน ไม่ได้แปลว่าต้องมีความเห็นร่วมกันเสมอ เพราะว่อย่างไรเสียเรื่องขำขันก็มีไว้ให้หัวเราะอยู่แล้ว

แนวทางการศึกษาเชิงสังคมต่อ เรื่องข้างขึ้น อาจเริ่มต้นที่ การศึกษาเนื้อหา อย่างวิเคราะห์ ศึกษา "สาร" ที่ผู้เล่าพยายามสื่อ ศึกษาภาพลักษณ์ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ที่ปรากฏของ "ตัวละคร" ศึกษา ระบบโครงสร้างของความสัมพันธ์ของตัวละครในเรื่องข้างขึ้น ศึกษากระบวนการ การให้คุณค่าต่อ รูปแบบ ความคิด และพฤติกรรมของตัวละครในแง่สัมพันธ์กับความจริงในสังคมที่สร้างเรื่องข้างขึ้นนั้น ขึ้นมาศึกษาวิธีสร้างกระบวนการรับรู้และให้ยอมรับของผู้ฟังที่มีต่อเนื้อหาและ "สาร" ที่มีอยู่ในเรื่องข้างขึ้น แต่ละเรื่องแต่ละประเภท

ตัวอย่างคำถามที่อาจช่วยในการศึกษาวิเคราะห์เชิงสังคมต่อเรื่องข้างขึ้น

1. เรื่องข้างขึ้นแต่ละเรื่องมีเทคนิคพิเศษในการนำเสนออย่างไร แตกต่างกันอย่างไร
2. "จุดสุดยอด" หรือ "มุมหักเห" ของเรื่องอยู่ตรงไหนมีความสัมพันธ์อย่างไรในภาพทั้งหมดของเรื่องข้างขึ้นนั้น และอะไรเป็นประเด็นที่ทำให้ข้างขึ้น คำ ประโยคทั้งหมดพฤติกรรมหรือโดยนัยความคิด หรืออะไร
3. "ตัวละคร" ในเรื่องข้างขึ้นเป็นสัญลักษณ์แทนบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือไม่และอย่างไรหรือเป็นสัญลักษณ์แทนกลุ่มบุคคล กลุ่มอาชีพ กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจ กลุ่มเชื้อชาติหรือศาสนา ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้น มีลักษณะอย่างไร และทำไมต้องเป็นเช่นนั้น ตรงกับความจริงหรือไม่ ผู้เล่ามีเจตนาซ่อนเร้นอะไร
4. ถ้ามี "ตัวละคร" เป็นสัตว์ตัวละครนั้นเป็นสัญลักษณ์แทนคุณสมบัติหรือพฤติกรรมใดของมนุษย์และมากน้อยเพียงใด
5. เรื่องข้างขึ้นนั้นมีลักษณะเกินจริงมากน้อยเพียงใดเพื่อเป้าหมายอะไร และด้วยเหตุผลอะไร
6. ทำไมผู้ฟังจึงยอมรับเรื่องข้างขึ้นที่โหดร้ายเกินเหตุ เรื่องข้างขึ้นที่เกี่ยวกับเพศและเรื่องข้างขึ้นที่มีลักษณะเกินจริงบางเรื่อง และทำไมจึงยอมรับบางเรื่องไม่ได้ หรือในกลุ่มผู้ฟังกลุ่มนี้ยอมรับได้อีกกลุ่มหนึ่งยอมรับไม่ได้ สามารถหาคำอธิบายจากการศึกษาเชิงสังคมต่อกลุ่มผู้ฟังได้หรือไม่
7. เรื่องข้างขึ้นเฉพาะกลุ่มสังคมยังจะได้รับการยอมรับในกลุ่มสังคมอื่นอยู่หรือไม่
8. เรื่องข้างขึ้นบางประเภท เช่น เรื่องที่เล่าเกี่ยวกับ "คนบ้า" ให้ภาพที่ดูอย่างมีมนุษยธรรมต่อคนกลุ่มนี้หรือไม่อย่างไร หรือในเนื้อหาของเรื่องข้างขึ้นที่เกี่ยวกับบุคคลเฉพาะกลุ่ม เช่น เกี่ยวกับหมอนักบวช ทนายความ นักการเมืองนั้น มีอคติหรือทัศนคติอะไรแฝงอยู่ด้วยหรือไม่และอย่างไร
9. ในเนื้อหาเรื่องข้างขึ้นที่เกี่ยวกับชนชาติ และกลุ่มทางศาสนามีลักษณะการวิพากษ์วิจารณ์ตนเองด้วยหรือไม่
10. ต้องอาศัยปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ความรู้พื้นฐานทางประวัติศาสตร์อะไรบ้าง และปัจจัยทางเวลาอย่างไรบ้างจึงจะเข้าใจเรื่องข้างขึ้นนั้น ๆ ได้

จะเห็นได้ว่ารูปแบบของการศึกษาเรื่องข้างขึ้น นอกจากจะทำได้ในแง่การวิเคราะห์ตัวบท และเนื้อหาแล้ว ยังทำการศึกษาจากประสบการณ์เช่น การสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถามได้อีกด้วย

ตัวอย่างเรื่องข่าวที่น่าสนใจนำมาใช้ในการศึกษาเชิงสังคม*

เรื่องที่หนึ่ง

คนใช้หญิง : ทำไมหมอบให้ฉันแลบลิ้นค้างอยู่อย่างนี้ ไม่เห็นหมอบจะตรวจดูอะไรเลย

หมอบ : ก็หมอบอยากจะมีสมาธิเขียนใบสั่งยาอย่างสงบสักหน่อย

เรื่องที่สอง

แม็กซีไปหาจิตแพทย์

“เป็นอะไรหรือ” หมอบถาม

“ที่จริงก็ไม่มีอะไรมาครับ ผมเพียงแต่หงุดหงิดนิดหน่อยเท่านั้น คุณหมอรู้หรือเปล่าครับว่าตอนผมเป็นเด็กผมลำบากลำบากมาก ก็เจ้าน้องฝาแฝดของผมนะสิครับ ... เวลาที่เขาทำอะไรผิดผมก็จะถูกตีแทนทุกที เวลาที่ผมทำงานพิเศษเขาก็จะเป็นคนไปรับเงินแทนขนาดผมมีแฟนเขายังเป็นคนไปเป็นคู่หมั้นแฟนผมเอง มันทำให้ผมประสาทมากครับ คุณหมอ”

“หมอบเข้าใจ อย่างนี้คุณต้องอยู่ให้ห่าง ๆ น้องคู่แฝดของคุณให้ไกลที่สุดिया”

“ไม่จำเป็นแล้วครับ หมอบ ผมได้จัดการแก้แค้นไปแล้วครับ คือผมเพิ่งตายไปเมื่อไม่นานมานี้เอง ผมเลยจัดการให้เขาถูกฝังแทนผมไปเรียบร้อยแล้วครับ”

เรื่องที่สาม

คนยิวคนหนึ่งนั่งในห้องบนรถไฟอเมริกา คนนิโกรคนหนึ่งขึ้นรถไฟเข้ามานั่งในห้องเดียวกัน

สักพัก นิโกรคนนั้นหยิบหนังสือพิมพ์ภาษาฮิบรูออกมาอ่าน

คนยิวยื่นหน้าเข้าไปใกล้แล้วถามว่า “นี่คุณ เป็นนิโกรอย่างเดียวยังไม่พออีกหรือ?”

เรื่องที่สี่

คนจีนอพยพคนหนึ่งเห็นสาวใช้คนหนึ่งซึ่งกำลังเช็ดหน้าต่างอยู่ที่ชั้น 22 พลาดตกลงมา หล่นลงไปใต้งวงขยับใหญ่ เขาพิมพ์กับตัวเองว่า “คนอเมริกันนี่พุ่มเพี้ยงจัง ผู้หญิงยังดี ยังใช้งานได้อีกเป็นสิบปี”

เรื่องที่ห้า

ผู้บริหารประเทศคนหนึ่งในอาฟริกาเดินทางตรวจราชการด้วยเฮลิคอปเตอร์ เขาเห็นเรือยนต์ลำหนึ่งแล่นอยู่ในแม่น้ำ มีคนผิวขาว 2 คนนั่งอยู่ในเรือ และเรือนั้นกำลังลากสกีน้ำซึ่งมีคนผิวดำคนหนึ่งยืนอยู่ ผู้บริหารประเทศพูดผ่านเครื่องขยายเสียงลงไปว่า “ข้าพเจ้าภูมิใจจริง ๆ ที่ได้เห็นความร่วมมือกัน และมีมิตรภาพระหว่างคนต่างเชื้อชาติ”

คนผิวขาวคนหนึ่งในเรือหันหน้าไปพูดกับเพื่อนของเขาว่า “ที่จริงนายคนข้างบนนั่นก็เป็นคนดีอยู่หรอก แต่เขาไม่มีความรู้เรื่องการล่าจระเข้เลย”

เรื่องที่หก

คณะผู้แทนการค้าของเยอรมันตะวันออกบินไปเจรจาที่ทวีปอาฟริกา ระหว่างทางเครื่องบินต้องลงจอดฉุกเฉิน คนปานิโกรปรากฏตัวออกมาจากพุ่มไม้จำนวนมาก และจับเอาคณะผู้แทนพาตัวไปที่หมู่บ้าน หัวหน้าเผ่าจ้องดูสมาชิกในคณะผู้แทนนั้นทีละคน แล้วมีประกาศคิดว่า

“เอาทุกคนไปเป็นอาหารเย็นของพวกเราวันนี้ ยกเว้นนายคนนี้ ให้ปล่อยไป”
“ทำไมปล่อยคนนี้” ลูกเฝ้าคำถามขึ้นพร้อมกัน
“ก็คนนี้เคยเรียนเศรษฐศาสตร์กับข้า ๆ มาด้วยกันตอนที่ข้า ๆ ไปเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัย
ฮุมโบลด์ท์ ที่เบอร์ลินตะวันออก”

เรื่องที่เจ็ด

ยานพาหนะยี่ห้อ “ทรานซ์” รถยนต์สองจังหวะ ซึ่งเป็นความภูมิใจของอุตสาหกรรม
ผลิตรถยนต์ของเยอรมันตะวันออกคันหนึ่ง กำลังแล่นอยู่บนถนนซูบเปอร์ไฮเวย์ ทันใดนั้นคน
ขับก็สังเกตเห็นว่ารถสายตรวจของตำรวจซึ่งแล่นติดตามเขามานาน แล้วได้แซงขึ้นหน้าและส่ง
สัญญาณให้เขาหยุดรถ คนขับตกใจมาก แต่ตำรวจก็เดินยิ้มเข้ามาหา ตำรวจนายหนึ่งเอ่ยขึ้น
ว่า “เราได้เฝ้าติดตามสังเกตมานานชั่วโมงกว่าแล้ว คุณขับรถได้เยี่ยมมากไม่มีอะไรผิดเลยซึ่ง
ทำให้คุณชนะการแข่งขันได้รับตำแหน่งคนขับรถที่ดีที่สุดของเยอรมันตะวันออก เรายุ่สึกเป็น
เกียรติมากที่จะขอมอบวุฒิบัตรและเงินรางวัลอีก 200 มาร์คให้แก่คุณ”

คนขับกล่าวขอบคุณเจ้าหน้าที่ตำรวจ แล้วหันไปพูดกับภรรยาของเขาว่า “นี่เธอเห็นหรือยัง
ฉันบอกเธอ แล้วใช้ไหมว่าใครก็ตามที่ขับรถโดยไม่มีใบขับขี่จะได้รับรางวัล”

หญิงภรรยาจึงยื่นหน้าไปพูดกับตำรวจบ้างว่า “คุณตำรวจขา คุณตำรวจอย่าไปฟัง
สามีฉันพูดเพื่อเจื่อนะคะเขาเมาค่ะ ก็เมื่อเช้านี้เองเขารอกเหล่าขาไปเกือบทั้งขวดเลยคะ”

คุณยายที่นั่งอยู่ที่นั่งด้านหลังก็พูดขึ้นมาบ้างว่า “มีอะไรเธอ นี่พวกเขารู้แล้วใช้ไหม
ว่ารถคันนี้ถูกขโมยมา”

คุณตาที่ซ่อนตัวอยู่ในฝากระโปรงหลังรถก็โผล่ศีรษะออกมาดูบ้าง พอเห็นตำรวจก็
ถามขึ้นว่า “นี่พวกเราหนีมาถึงเขตตะวันตกแล้วใช้ไหม”

เรื่องที่แปด

คณะนักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งเดินทางไปในดินแดนปาเลสไตน์ พวกเขาได้ไปที่วชม
สถานที่ทางประวัติศาสตร์ และสถานที่ในตำนานที่เกี่ยวข้องกับพระประวัติของพระเยซู คราวหนึ่ง
พวกเขาก็ได้มาที่ดินแดนที่เรียกว่า กาลิเล มาที่ทะเลสาบเกนาซาเรธ พวกเขาตัดสินใจว่าจะ
นั่งเรือข้ามทะเลสาบกันจึงได้ติดต่อขอเช่าเรือ เจ้าของเรือก็ได้เรียกค่าเช่าเสียสูงลิ่ว มัคคุเทศก์
ซึ่งเป็นคนประหยัดได้ตอบข้อเสนอที่ว่า “อะไรกันแพงขนาดนั้นเชียว” เจ้าของเรือซึ่งอยาก
จะมีรายได้ดีจากการนี้จึงพยายามชักชวนให้พวกเขามานั่งเรือข้ามทะเลสาบกันโดยบอกว่า “เงิน
ขนาดนี้ไม่มีความหมายหรอกครับ ถ้าพวกคุณจะคิดเสียว่าที่ทะเลสาบแห่งนี้ พระเยซูเคย
เดินข้ามมาแล้ว” มัคคุเทศก์จึงตอบสวนไปทันทีว่า “เคยเดินข้ามทะเลสาบ ... ก็ไม่ใช่เรื่อง
แปลกอะไรถ้าการนั่งเรือข้ามทะเลสาบจะต้องจ่ายเงินมากขนาดนี้”

เรื่องที่เก้า

เมื่อคราวที่มีการสังคายนาศาสนาครั้งที่สองที่กรุงวาติกันนั้น นักบวช 2 รูปได้สนทนากัน
“ท่านว่าเขาจะอนุญาตให้เราแต่งงานได้หรือเปล่า”
“ฉันคงไม่คิดว่าจะเป็นเช่นนั้นหรอกนะ แต่ถ้าเป็นสมัยของพวกทลานเราก็คงไม่แน่
เหมือนกัน”

เรื่องที่สิบ

นักโบราณคดีคนหนึ่งจากคณะเยซุอิต ผู้ซึ่งได้ไปชุดแต่งโบราณสถานที่เมืองเยรูซาเล็ม
รีบเดินทางกลับกรุงโรมเพื่อรายงานสิ่งที่ค้นพบที่น่าตื่นตาตื่นใจแก่หัวหน้าคณะ เยซุอิต เขารายงาน
ว่าเขาได้ค้นพบหลุมศพของพระเยซู “เป็นข่าวก้าวพิเศษมากที่สุดทีเดียว” ท่านหัวหน้าคณะ
กล่าว

“บางทีท่านอาจจะพูดถูก” นักโบราณคดีพูด “แต่หลุมศพนั้นไม่ได้ว่างเปล่า มี
โครงกระดูกของพระเยซูอยู่ด้วย”

“คุณพูดว่าอะไรนะ” ท่านหัวหน้าคณะตะโกนขึ้นอย่างประหลาดใจ “ถ้าอย่างนั้น
พระเยซูก็เคยมีตัวตนจริง ๆ สิ”

หมายเหตุ เรื่องข้างนี้ทั้งสิบเรื่องที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้ แปลมาจากหนังสือรวบรวมเรื่องข้างนี้ชื่อ WITZ รวบรวมและเป็น
บรรณาธิการโดย Hannjost Lixfeld โดยสำนักพิมพ์ Philipp Reclam Jun. ที่เมือง Stuttgart และพิมพ์เมื่อปี 1978

ด้วยอธินันทนาการ จาก

นางสุรีย์มาศ - นายเวียงชัย จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

วัฒนาพานิช สาราณราชบุรี

สำนักพิมพ์วิชาการที่ประสบความสำเร็จสูงสุดของประเทศ

216-222 ถนนบำรุงเมือง สาราณราชบุรี กรุงเทพฯ 10200

โทร. (02) 2221016 • 2221018 • 2225371 • 2225372

โทรสาร (FAX) (02) 2256556 • 2256557

บทวิจารณ์สำนวนแปล “คนปลูกต้นไม้” ของ ณอง ฉีโอโน

เหรียญ หล่อวินงก*

เมื่อได้เห็นสำนวนแปลเรื่อง “คนปลูกต้นไม้” ของ ณอง ฉีโอโน ผมรู้สึกดีใจมาก เพราะนักเขียนผู้นี้มีผลงานเป็นเรื่องสั้น นวนิยาย บทวิจารณ์ และบทละครมากมาย ณอง ฉีโอโน เกิดเมื่อวันที่ 30 มีนาคม ค.ศ. 1895 เคยผ่านสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง สงครามครั้งนี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินมากมาย ชาวฝรั่งเศสต่างรู้ซึ่งถึงความโหดร้ายของสงครามหนุ่มสาวยุคนั้นต่างพยายามแสวงหาความหมายที่แท้จริงของชีวิต เช่น อังเดร มาลโรซ์ ออกเดินทางไปยังตะวันออก ณอง ปอลซาร์ต เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับปรัชญาชีวิต ส่วน ณอง ฉีโอโน หันกลับไปหาธรรมชาติ ทั้งหมดนี้เพียงเพื่อแสวงหาแก่นแท้ของการดำรงชีวิตอยู่ในหนังสือ “คนปลูกต้นไม้” นี้ ณอง ฉีโอโน ได้เล่าให้เราฟังถึงชีวิตของชายชราผู้เรียบง่ายและมุ่งมั่น เขาย้ายไปอยู่ในดินแดนทุรกันดารของแคว้นโปรวองซ์ทางตะวันออกเฉียงใต้ของฝรั่งเศส โดยอยู่ลำพังกับฝูงแกะและสุนัขในกระท่อมหินหลังหนึ่งและเริ่มงานปลูกต้นไม้โดยไม่ย่อท้อ

สำหรับหนังสือแปลนี้มีอยู่ 2 สำนวน สำนวนแรกเป็นของ กรรณิการ์ พรหมเสาร์ อีกสำนวนเป็นของ วันทิพย์ สิ้นสูงสุด และวารินทร์ สิ้นสูงสุด ทั้ง 2 สำนวนมีความแตกต่างกันอย่างมาก ผมขอแสดงความคิดเห็นออกเป็น 3 ส่วน คือ การใช้ภาษาไทย การถ่ายทอดเสียง และลีลาในการแปลเพื่อจะได้ภาพรวมกว้าง ๆ ในการเปรียบเทียบทั้ง 2 สำนวนนี้

1. การใช้ภาษาไทยในสำนวนแปล

- หน้า 8 (วันทิพย์) “ตอนที่ผมฆ่าด้วยเท้า ในแถบกร้างแห่งนั้น อาณาบริเวณนั้นโล่งว่างไร้สีสิ้น”

ไม่ทราบว่าจะทำไมต้องฆ่าด้วยเท้า คงต้องการกระหึบอะไรสักอย่าง ความจริงคำว่า “ฆ่าเท้า” ก็น่าจะพอ นอกจากนั้นในบริบทนี้ ณอง ฉีโอโน ต้องการหมายถึงเดินทางไปทั่วแคว้น ซึ่งคงไม่ต้องการหมายถึงเหยียบหนัก ๆ ซ้ำ ๆ ในขณะที่สำนวนของกรรณิการ์ แปลไว้ในหน้า 3 ดังนี้

“ผมเดินทางไกลผ่านอาณาบริเวณอันกร้างว่างเปล่า
ที่สรรพสิ่งที่ผมพบมีแต่ความแห้งแล้งไร้สีสิ้น”

- หน้า 10 (วันทิพย์) “สายลมกระโชกอย่างดุร้าย จนมิสามารถทนทานได้ มันคำรณต่อซากบ้านตุจสิงโตกระซอกเหยื่อ”

เวลาสายลมพันกระหน่ำน่าจะเป็น สายลมกระโชก คำว่า “กระโชก” หมายถึง ชูเอาด้วยกริยาหรือวาจาให้กลัว เช่น ชูกระโชก ส่วนคำว่า “คำรณ” ผมไม่พบในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 มีแต่ “คำรณ” เป็นคำกริยา หมายถึง คำราม

*อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนวนเกี่ยวกับสายลม ของ วันทิพย์ ดูจะด้อยกว่าของกรรณิการ์ ในแง่ของความหมาย และความไพเราะของคำ ขอยกให้ดู 2 ตัวอย่าง

- หน้า 49 (วันทิพย์) “(...) แทนที่จะเป็นลมแห่งกระดังงาที่เคยปะทะเป็นลมอ่อนนุ่มที่โชนมาพร้อมกับกลิ่นหอมต่าง ๆ”

- หน้า 33 (กรรณิการ์) “(...) แทนที่จะมีลมแล้งรุนแรงอย่างเคยเป็นกลับมีสายลมแผ่วเบาหอมกรุ่น”

ถ้าเราสังเกตสำนวนของวันทิพย์ในเรื่องเกี่ยวกับสายลม

- หน้า 40 (วันทิพย์) “(...) เว้งว้างว่างเปล่า ลมภูเขากรีดหนักแร้นแค้นขาดแคลน”

ทำไมวันทิพย์จึงใช้สำนวน “ลมภูเขากรีดหนัก” และ “ลมอ่อนนุ่ม” ซึ่งไม่มีในภาษาไทยนอกจากนี้ตอนต้นของสำนวนแปลของวันทิพย์ ได้เปรียบเทียบสายลมคล้ายกับทะเลกระทบฝั่ง ซึ่งไม่น่าจะเป็นทะเลกระทบ น่าจะเป็นคลื่นกระทบฝั่งมากกว่า โปรดดูตัวอย่าง

- หน้า 11 (วันทิพย์) “สายลมกระทบหลังคา ทำให้เกิดเสียงคล้ายทะเลกระทบฝั่ง”

ลักษณะการแปลของวันทิพย์จะเป็นแปลคำต่อคำ สำนวนไม่รี้นหู แต่สำนวนของกรรณิการ์จะได้รับการขัดเกลารูปพิถีพิถันดังตัวอย่าง เช่น

- หน้า 12 (วันทิพย์) “ภาพในบ้านเป็นระเบียบเรียบร้อย ด้วยชามเซ็ดล้าง ฟืนกวาดถู ปิ่นขัดมัน ชุบกีต้มน้อยบนเตาไฟ”

- หน้า 6 (กรรณิการ์) “บ้านช่องของชายเลี้ยงแกะเป็นระเบียบเรียบร้อย จานชามล้างเรียบร้อย พื้นบ้านสะอาดสะอาด ปิ่นไรไฟได้รับการดูแลหยอดน้ำมัน หม้อน้ำแกง กำลังเดือดอยู่บนเตาไฟ”

ในส่วนของคำที่ทับศัพท์ วันทิพย์ได้ใช้ผิดอยู่หลายแห่ง เช่น

- หน้า 26 (วันทิพย์) “สงครามผ่านไปแล้ว ผมได้รับเงินโบนัสลดประจำการมาเล็กน้อย”

คำว่า เงินโบนัส น่าจะหมายถึง เงินพิเศษที่รัฐวิสาหกิจ บริษัท หรือ ห้างร้าน ได้จ่ายเป็นรางวัลแก่พนักงาน นอกเหนือจากเงินเดือนค่าจ้าง แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้ที่เล่าเรื่อง “คนปลูกต้นไม้” ได้ถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารช่วงสงครามโลก ดังนั้นหลังจากที่สงครามสงบแล้วจึงน่าจะได้นำเงินบำนาญมากกว่า

- หน้า 17 (กรรณิการ์) “เมื่อสงครามสิ้นสุด ผมได้เขียนำเหน็จทหารผ่านศึกจำนวนเล็กน้อย”

ในบางครั้งวันทิพย์ได้พยายามใช้คำว่า “เงินบำนาญ” ในสำนวนแปลของตนเอง แต่เป็นการใช้ที่ไม่เหมาะสมกับบริบท

- หน้า 71 (วันทิพย์) “ใจพอย ผู้ชายสวนท้อให้แก่เพื่อนบ้าน เพื่อที่จะซื้อเงินบำนาญ สำหรับตนเอง”

ผมเองไม่เข้าใจว่า ทำไมถึงต้องซื้อเงินบำนาญ ในประเทศฝรั่งเศสก็ไม่มีระบบเช่นนี้ นอกจากนั้นยังเป็นที่น่าสังเกตว่า วันทิพย์ ใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษแปลโดยไม่จำเป็นเลย เช่น

- หน้า 73 โปรแกรมสร้างป่า น่าจะเป็น โครงการสร้างป่า

- หน้า 16 ไปป์ " กล้องยาสูบ

- หน้า 12 ชุบกีต้มน้อย " หม้อน้ำแกงกำลังเดือดอยู่

- หน้า 38 นายช่างเทคนิค " นายช่าง

แม้แต่การเลือกใช้ภาษาไทยในสำนวนแปล วันทิพย์ยังเลือกใช้คำที่ไม่สอดคล้องกับความจริง อยู่หลายครั้ง

- หน้า 33 (วันทิพย์) “มีการสืบเสาะร่องรอย นักโบราณวิทยา สํารวจพบเบ็ดตกปลาที่นี่” คำว่านักโบราณวิทยา น่าจะใช้คำว่า นักโบราณคดี

- หน้า 42-43 (วันทิพย์) “รถต่าง ๆ วิ่งด้วยการใช้ถ่านเผา ไม่พินมิไม่พอ”

ถ้าเป็นอย่างนั้นจริง รถคงจะดำโทมไปทั้งคัน (ด้วยการใช้ถ่านเผา) ถ้าเราเปรียบเทียบกับอีกสำนวนหนึ่ง จะเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน

- หน้า 28 (กรรณิการ์) “ช่วงนั้นรถยนต์ยังวิ่งโดยอาศัยพลังงานไอน้ำที่ได้มาจากการเผาหิน ปรากฏว่าระยะนั้นไม่ไม่พอใช้”

ในบางครั้ง วันทิพย์สับสนในเรื่องอายุของตัวละคร เช่น

- หน้า 46 (วันทิพย์) “ผมพบเอลซาด เบาร์เฟอร์ ครั้งสุดท้ายในเดือน มิถุนายน ปี 1945 ตอนนั้นเขาอายุ 78 ปี”

- หน้า 67 (วันทิพย์) “ในปี 1933 คนปลูกต้นไม้คนนี้ มีอายุ 75 ปี”

ถ้าหากว่าในปี 1933 มีอายุ 75 ปี อีก 12 ปี ต่อมา (ในปี ค.ศ. 1945) ก็น่าจะมียุ่ 87 ปี (75+12 นั่นเอง)

- หน้า 52-53 (วันทิพย์) “เมื่อฝนตกลงมา เพราะป่าไม้ช่วยอนุรักษ์ ก็กลับมีน้ำไหลอีกครึ่งหนึ่ง (...) น้ำฟูไหลไปยังผืนต้นมันที่สดใสว”

คำว่า เพราะป่าไม้ช่วยอนุรักษ์ ในสำนวนแปลตรงนี้ คงทำให้ผู้อ่านสับสนว่า ป่าไม้จะไปอนุรักษ์ฝนได้อย่างไรกัน ความจริงน่าจะเป็นมนุษย์ช่วยอนุรักษ์ หรือป่าไม้ดูดซับน้ำฝนมากกว่า นอกจากนี้ คำว่า “สดใสว” ที่ใช้ขยายต้นมัน ถ้าหากอยู่ในกวีนิพนธ์ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ จะให้ภาพที่ชัดเจนมากกว่า แต่ในงานแปลของ วันทิพย์ ไม่ทราบว่าจะต้องการให้ผู้อ่านเห็นภาพลักษณะของอะไร

- หน้า 54 (วันทิพย์) ผู้แปลไม่ได้อธิบายว่า แผ่นดินคานาน คืออะไร ในขณะที่ กรรณิการ์ อธิบายไว้ในวงเล็บว่า คือดินแดนอันเป็นที่อยู่อาศัยของคนโรคเรื้อนตามคัมภีร์ไบเบิล จริงอยู่บางครั้งอาจมีผู้แย้งว่า ไม่จำเป็นต้องทำเชิงอรรถจนกลายเป็นหนังสือวิชาการ แต่การเสพวรรณคดีต่างประเทศ เพื่อให้เข้าใจถึงแก่นแท้ของเนื้อเรื่องจำเป็นที่ผู้แปลต้องอธิบายคำบางคำที่จะเป็นกุญแจนำไปสู่ปมของเรื่อง เพราะบางครั้งผู้อ่านอาจไม่มีภูมิหลังทางศาสนาคริสต์ก็ได้

- หน้า 54 (วันทิพย์) “แต่เมื่อผมมาคิดคำนวณถึงจิตใจอันยิ่งใหญ่ (...)

คำว่า “คำนวณ” ในที่นี้ น่าจะใช้คำกริยาอื่นแทน เช่น ไคร่ครวญ ฯลฯ เพราะจริง ๆ แล้วคุณค่าทางจิตใจเป็นสิ่งที่เรามาคำนวณกันไม่ได้

- หน้า 59 (วันทิพย์) “ผมแทบไม่เชื่อน้ำเสียงผู้ดีของเขา รู้ว่าเขาเป็นคนที่เรียนภาษาด้วยตนเอง เขาเป็นคนที่ส่งามรูปร่างแบบบาง เขาคูยกกับผมอย่างเร้าร้อนเรื่อง หนังสือ ...”

คำที่พิมพ์ตัวหนาเอนน่าจะเปลี่ยนเป็น

เรียนภาษา หรือ เรียนหนังสือ คู่ยกกันอย่างเร้าร้อน หรือ คู่ยกอย่างกระตือรือร้น

- หน้า 73-74 (วันทิพย์) “มนุษยชาติไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาให้อยู่ในอูโมงค์ หรือที่เข้าไปตลอดกาล เพราะดินของคนยาว พอที่จะก้าวขึ้นไปบนทง้ำสูง หรือแก่งอยู่ในน้ำที่กำลังไหล”

- หน้า 50 (กรรณิการ์) “มนุษย์มิได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้มีชีวิตอยู่ในอูโมงค์ใต้ดินและบ้านเช่าวันคริป เพราะสองขาของมนุษย์ยาวพอที่จะก้าวผ่านทง้ำสูงหรือห้องไปตามธารน้ำไหล”

คำว่า “ดิน” ในสำนวนแปลของวันทิพย์ หยาบคายมากน่าจะใช้เมื่อพูดถึง “ดิน” สัตว์ หรือในภาษาพูดในบริบทที่ตัวละครด่าทอกันด้วยความโกรธมากกว่าที่จะอยู่ในประโยคที่ผู้แต่ง (ฌอง ฌีโอนอ) ต้องการรจนาขึ้นอย่างสุนทรีย์ เพื่อเป็นกำลังใจแก่มวลมนุษยชาติ

2. การถ่ายทอดอักษรโรมันเป็นเสียงภาษาไทย

เมื่ออ่านสำนวนแปลของกรรณิการ์ ผู้อ่านจะรู้สึกว่สำนวนนั้นไพเราะเสนาะโสต ได้อรรถรสของต้นฉบับเดิม ในแง่ของการถ่ายทอดอักษรโรมันเป็นเสียงภาษาไทยในคำนำของกรรณิการ์ ได้มีการกล่าวถึง อาจารย์สิริวรรณ จุฬารณ (ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ และดุขุฎิบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยปารีส) เป็นผู้แนะนำในเรื่องนี้อย่างละเอียดและถูกต้อง

ในขณะที่ของวันทิพย์ มีที่ผิดมากมายทั้งชื่อตัวละคร ชื่อสถานที่จนไม่สามารถเอ่ยอ้างอิงได้หมด ครั้นจะอ้างว่าแปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ก็คงจะฟังไม่ขึ้นขอยกตัวอย่างประโยคที่วันทิพย์พยายามถ่ายทอดเป็นเสียงภาษาไทยสัก 2 ประโยคอย่างผิด ๆ ประโยคแรกเป็นการกล่าวถึง ฌอง ฌีโอนอ และเมืองที่เขาอาศัยอยู่ ประโยคที่สองเป็นชื่อหนังสือของ ฌีโอนอ

Jean Giono, Manosque, Provence

วันทิพย์ถอดเป็นเสียงภาษาไทยว่า “ยัง จีโอนอ, มาโนช, โพรวินซ์” (หน้า 58)

Solitude de la pitié

วันทิพย์ถอดเป็นเสียงภาษาไทยว่า “โซลิจูดเตอลาพีตี” (หน้า 71)

เพียงแค่ 2 ตัวอย่างที่ยกมาพิจารณาคงเพียงพอต่อการวินิจฉัยคุณค่าของบทแปลโดยวันทิพย์
ลินสูงสุด

3. สิทธิในการแปล

สำนวนแปลของกรรณิการ์ ได้นอบชื่อต้นฉบับ ชื่อผู้แต่ง ไว้ที่ปกหน้า และหน้าแรกของตัวเล่ม เป็นการให้เกิดเกียรติแก่ผู้แต่ง นอกจากนี้ยังมีชื่อผู้เขียนภาคผนวกตอนท้ายเล่มอีกด้วย (นอร์มา แอล กูตริช) ฌอง ฌีโอนอ คงจะดีใจที่รู้ว่าผลงานของเขาได้รับการถ่ายทอดเป็นภาษาไทย และคงจะดีใจมากขึ้นอีก ถ้ารู้ว่าโลกปัจจุบันนี้มีการรณรงค์ปลุกต้นไม้กันมากสมดังเจตนารมณ์ของเขา

ในขณะที่สำนวนของวันทิพย์ ไม่ได้บอกชื่อหนังสือต้นฉบับ ชื่อผู้แต่งหรือแม้แต่ชื่อผู้แต่งภาคผนวกไว้ในตอนท้ายเล่ม นับเป็นการผิดมารยาทมาก นอกจากนี้สิ่งที่น่าอัปยศที่สุด ก็คือ วันทิพย์ได้เขียนไว้ในหน้าแรกว่า

“นับเป็นงานคลาสสิกเล่มน้อย ๆ ได้อีกเล่มหนึ่ง”

นั่นหมายความว่า วันทิพย์คงต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจไปเองว่า งานชิ้นนี้เป็นสิ่งที่วันทิพย์แต่งขึ้นมาเอง ทั้งหมดจนนับเป็นงานคลาสสิกเล่มน้อย ๆ ได้อีกเล่มหนึ่งอย่างนั้นหรือ

นอกจากนี้ ในส่วนของรูปเล่มของกรณีการ์ ก็ถูกต้องตามหลักสากลอันประกอบด้วย ชื่อสำนักพิมพ์ (มูลนิธิโกมลคีมทอง) ปีที่พิมพ์ (มกราคม 2535) เลขหมู่หนังสือ (974-7014-26-2) รวมทั้งชื่อโรงพิมพ์ (เรือนแก้วการพิมพ์ กรุงเทพฯ) ในขณะที่รูปเล่มของวันทิพย์ ไม่ได้ใส่ใจในหลักสากลปกหน้าด้านในและปกหลังด้านในเต็มไปด้วยโฆษณา มีแม้กระทั่งโฆษณาขายอิฐ หิน ปูน ทราย หรือจะเป็นเรื่องธรรมดาไปเสียแล้วสำหรับสำนักพิมพ์และผู้แปล ที่ผลิตงานที่ขโมยมาโดยอาศัยช่วงกระแสอนุรักษ์ธรรมชาติเพื่อแทรกโฆษณาธุรกิจของตนเอง

อธิบดีพนักงาน
จาก

วัฒนาพานิช สำราญราษฎร์

31/1 ถนนมหาไชย ซอยศิริพัฒน์ เขตพระนคร กท. 10200

ผู้ผลิตสื่อการเรียนมาตรฐาน

หนังสือเรียน คู่มือครู
และอุปกรณ์การเรียนการสอนทุกระดับชั้น
ซึ่งได้รับความนิยมเชื่อถือ
จากครูอาจารย์และนักเรียนทั่วประเทศ

นายเริงชัย จงพิพัฒน์สุข
กรรมการผู้จัดการ

โทร. 2229394 • 2224378 • 2217454 • 2221016 • 2221018

J'entrevois la Thaïlande...
I see Thailand again...

Evelyne Voldeng

Traduits par Anne WELSH *

1. Dans ma tête où chante l'oiseau bleu
Verdit la forêt des métempsycoses
Où s'égara peut-être un jour
Un disciple de Bouddha
Et depuis les neiges d'antan
Je cherche un royaume perdu
Une reine au regard de Madone
Au courage et à la parole exemplaires

In my head where the blue bird sings
Grows the green forest of metempsychosis
Where perhaps some day
A disciple of Buddha lost his way
And since the snows of yesteryear
I am looking for a lost kingdom
A queen with madonna-eyes
Unmatched courage and exemplary silver speech.

2. Il pleut sur les fougères givrées de ma forêt
Mais j'imagine un sourire d'été
Une reine à la démarche de Flore
Dont la robe chante
Dans des froufrous de soie.

It is raining on the frosty ferns in my forest
But I imagine a smiling summer
A queen with the bearing of Flora
Whose dress sings
With rustlings of silk.

3. Je vois les oiseaux de là - bas
Et leurs ombres
Dans les grappes de fumées roses
Ils s'enivrent de fleurs.
Le soleil bleuit d'ailes de scarabées
Qui rêvent sur les lianes et les oeillets d'Inde
Et au temple de la montagne
Une reine sourit au couchant.

I see the birds there
And their shadows
In the clusters of pink mist
They are drunk with flowers.
Wings of scarabs darken the sunlight
They dream on lianas and Indian carnations
And at the mountain temple
A queen smiles at the setting sun.

4. Dans la touffeur d'une ville
Qui rêve et prie
Au soleil des réconciliations
La Dame de Thaïlande
Incante le chant
De cette terre d'Asie
Lovée au coeur de ma mémoire immémoriale
Ce magnifique girasol
Embrassé de jaunes tropismes.

In the stifling heat of a town.
Which dreams and prays
To the sun of reconciliations
The lady of Thailand
Chants the song
Of this Asian land
Curled in the heart of my immemorial memory
This magnificent sunflower
Ablaze with yellow tropism.

5. A l'échancrure de la mer
Koh Samui sommeille
Scarabé vernissé
Au ventre tatoué d'orchidées.

At the indent of the sea-coast
Koh Samui sleeps
A varnished scarab
With an orchid-tattooed belly.

6. A la fontaine amnésique
Je me suis abreuvée de pensées d'orchidées
Dans l'argile de mon coeur hercynien
J'ai décoré de liserons la bouche du temps
Habillée de pois de senteur et de proverbes
Je marche sur l'eau des rêves
Et devant un grand feu de broussailles
Je filtre entre mes doigts l'ossuaire de la grève
Scellé de l'empreinte des hommes libres.

At the fountain of forgetfulness
I drank in thoughts of orchids
In the clay of my Hercynian heart
I decorated Time's mouth with convolvulus
Dressed in sweet-peas and proverbs
I walk on the water of dreams
And before a great fire of brushwood
I filter between my fingers
The ossuary of the sands
Sealed with the imprint of free men.

7. Marché de Bangkok
Où les mots fleurissent
Au coeur des cattleyas
Aux paupières cillées
De poussières de saphirs.

Bangkok market
Where words flower
At the heart of orchids
Whose eyelids flutter
With sapphire dust.

8. Hiver blanc aux plumes ébouriffées
Vision soudaine de verte luxuriance
Où croît l'orchis étincelant.
Dans une forêt de poudrerie
Un cardinal flamboie
Là-bas l'oiseau de feu
Et le papillon aux ailes bleues froissées
Boivent la liqueur séminale
D'une fleur de liberté
Au pistil éclaté.

White winter with ruffled plumage
Sudden vision of green luxuriance
Where the sparkling orchid grows
In a forest of blowing snow
A cardinal blazes.
Over there the firebird
And the butterfly with creased blue wings
Drink the seminal wine
From a flower of liberty
With bursting pistil.

9. Parmi les boutons d'eau et les jacinthes bleues
Je bois la rosée de l'aube sur la pelade de la terre
Et dans la marche blanche des fleurs de lumière
Et les écailles d'herbes
J'appelle une chatoyante presqu'île
Ma brumeuse Thaïlande
Où chantent des brises de liberté
A l'écorce d' arc-en-ciel.

Among the lily-buds and blue hyacinths
I drink the dawn's dew on the alopecia of the earth
And in the white march of the flowers of light
And the scales of grass.
I call a shimmering peninsula
My misty Thailand
Where the breezes of liberty sing
At the rainbow's end.

10. Parmi les graines de néon
Offertes aux oiseaux des villes endormies
J'attends l'aube rutilante de toiles d'araignée.
Dans une rosace verte
Où souffle le vent du petit matin
J'avance vers la colline couverte d'orchidées
Et à l'orée des ports du golfe de Thaïlande
La mer, blanches épousée, éclôt au seuil du
Jour ses hanches rondes d'améthiste
Qui flamboient dans la stridence de l'aurore.

Among the neon seeds
Offered to the birds of sleeping cities
I await the spiders-web gleaming dawn
In a green rose-window
Where the wind of early morning blows
I go towards the orchid-covered hill
And at the edge of the ports of the gulf of Thailand
The sea, white bride, discloses her amethyst hips
On the threshold of day
Blazing in the stridency of dawn.

11. Petite suite de mes îles dolentes
Sous les sabots du songe
Jaillit la lumière thaïlandaise.

Little symphony of my doleful islands
Under the sabots of dreams
Thailand's light sparkles.

12. Par mes matins d'hiver
 Dans un jaillissement de clarté
 J'entrevois la Thaïlande
 La mémoire se recycle
 Aux sources de la mer
 et les paroles de lumière fleurissent
 Quand le soleil se lève sur les klongs.

On winter mornings
 In a burst of clarity
 I see Thailand again
 Memory goes back
 To the sources of the sea
 And the words of light flower
 When the sun rises on the klongs.

13. D'un coquelicot de plein midi
 A la tige gelée jaillit une flamme bleue
 Les marguerites de la mémoire
 S'effeuillent dans le jour dolent
 Et mes paroles givrées
 Poussées par un vent d'automne
 Ecolsent sur un autre continent.

From a noon-day poppy
 With a frozen stem sparkles a blue flame
 Daisies of memory
 Shed their petals in the doleful day
 And my frozen words
 Pushed by an autumn wind
 Bloom on another continent.

14. En ma forêt renarde à la blancheur étale
 Où l'érable à sucre tremble dans la poudrerie
 J'invente une fanfare d'aubes tropicales
 Et les yeux brillants de passements d'étoiles
 Baignée du soleil de mes aubes sauvages
 Je chasse la lune flibustière
 Embusquée parmi les temples de Chiang-Mai.

In my forest white as arctic foxes
 Where the sugar-maple trembles in the driven snow
 I invent a flourish of tropical hues
 And bathed in the sun of my wild dawns
 My eyes brilliant with stars' braid
 I chase the pirate moon
 Ambushed among the temples of Chiang-Mai.

15. A travers les jalousies du temps
Dans le calme bleu du golfe Thaïlande
J'ai entrevu une reine exemplaire
Sur le chemin du soleil
Parmi les buissons abricot
Des vergers du couchant.

Through the shutters of time
In the calm blue of the gulf of Thailand
I glimpsed an exemplary queen
On the sun's road
Among the apricot trees
Orchard of the setting star.

16. Dans la dormance de l'hiver
Les doigts veloutés du rêve
Appellent la chaleur ambrée des nuits
Et le temps se décante
En un surgissement d'îles :
Mes îles thaïlandaises
Nées sous la double étoile
Des gémeaux
Dans un rêve bleuté de lune.

In the sleep of winter
Velvet fingers of dream
Call the amber warmth of nights
And time settles
In a sudden appearance of islands
My Thai islands
Born under
The double star
Of the Gemini
In a blue - moon dream.

17. Dans la touffeur de Chiang Mai
Un pavot s'étoile
Entre les dents de la nuit.

In the stifling heat of Chiang-Mai
A poppy wilts
Between the teeth of night.

18. Volte du vent sur ma forêt
Là-bas la comète chevelue
Sème de la poussière d'étoile
Les derniers pétales de la lune

Se flétrissent sur le Chao Phraya
Des cils de flamme
Ourlent l'ombre bleuie
Et les fleurs explosent
Dans l'été thaïlandais.

The wind is dancing through my forest
Over there the trailing comet
Sows star-dust
The last petals of the moon
Wither on the Chao Phraya
Eyelashes of flame
Border the blueish shadow
And flowers explode
In the Thai summer.

19. Dans l'hémorragie du soleil couchant
Se dessine mon golfe de Thaïlande
Fruit velouté
D'une ancienne étoile de lumière
Au petit matin
Je bois le lait de la lune pâle
Et je traverse le Chao Phraya
Parmi les jacinthes bleues
enfiévrées de rosée.

In the hemorrhage of the setting sun
Is painted my gulf of Thailand
Velvety fruit
Of an ancient bright star
In the early morning
I drink the milk of the pale moon
And I cross the Chao Phraya
Among the blue hyacinths
Enfevered by dew.

20. Suave coloration de papillons
Dans la musique de l'aube
Qui surgit des sources taries
Mon oeil plein de vertiges
Perce les nuages gorgés de pluie
Et guette à l'embrasement du jour
Une lumière prégnante de beauté
Qui irradie
Sur le pays des hommes libres.

Soft tints of butterflies
In the music of dawn
Which gushes from dried up springs
My vertiginous gaze
Pierces clouds gorged with rain
And watches at the gate of day
Light pregnant with beauty
Irradiating
The country of free men.

21. Sur les vagues du vent
Qui baignent
La plage de Bangsaen
L'eau lunaire mire
Ses dernières écailles célestes
Sur la voie lactée
Les étoiles exhalent
Leur ultime parfum
Et à l'horizon
Le temple de l'aube
S'illumine.

On the waves of the wind
Which bathes
The beach at Bangsaen
The moon reflects
Its last celestial scales
In the water
On the mikly way
Stars exhale
Their last perfume
And on the horizon
The temple of dawn
Is illuminated.

22. Dans mon rêve
Un papillon à tête de femme
Voyage sur l'aile de la nuit
A Bangkok
Les pierres des temples
Baignent
Sous les rayons de l'aube
Et dans le fleuve sacré
Les fidèles cueillent
Les racines de l'eau.

In my reverie
 A butterfly with a woman's head
 Travels on the wing of the night
 In Bangkok
 The temples' stones
 Are bathed
 In the rays of dawn
 And in the sacred river
 The faithful gather
 The water's roots.

23. Des couleuvres de baise
 Glissent parmi les nuages
 Les étoiles toussent
 Dans la lumière
 Au point bleu de la source
 Sous son ombrelle orangée
 Un jeune bonze
 Sourit à un papillon ocellé
 Posé sur les perles noires de son collier.

Snakes of embers
 Slide among the clouds
 Stars splutter
 In the light
 At the blue source of the spring
 Under his orange umbrella
 A young bonze
 Smiles at a peacock-eyed butterfly
 Posed on the black pearls of his necklace.

24. Sous le pont de la nuit
 Le Chao Phraya
 Rêve de poissons aux écailles diaprées
 Et de météores aux chevelures de jacinthes.

Under the bridge of night
 Chao Phraya
 Dreams of fish with speckled scales
 And of meteors with hyacinth hair.

25. Les papillons jouent
 Sur les orchidées
 Qui fleurissent
 Sous les mousses
 De ma mémoire enneigée
 Calfeutrée

Derrière
Les rideaux du blizzard.

Butterflies play
On the orchids
Which flower
Beneath the mosses
Of my snowed-in memories
Snugly hidden
Behind
The curtains of the blizzard.

26. Dans mon rêve
Les astres dansent nus
La lune chante
Sur le Chao Phraya
Et les grands arbres
Marchent vers le matin
Pour voir lever le soleil
Entre les branches des étoiles.

In my dream
Stars dance naked
The moon sings
On the Chao Phraya
And the great trees
March towards morning
To see the sunrise
Between the branches of the stars.

27. Dans les grappes du silence blanc de la forêt
A travers les nodosités de l'hiver
J'imagine un vol froissé de papillons
Sous le péristyle de l'été
Où les hévéas saignent dans la nuit.

In the white silence of the forest
Across the nodules of winter
I imagine a crowded flight of butterflies
Beneath the peristyle of summer
Where the heveas bleed in the night.

คนช่างคิดที่ตีแฟ้จติวิทยาของสี เป็นอาจารย์
ในสถาบันการศึกษาชั้นสูงของฝรั่งเศส ชื่อมิเชล
ปาสตูโร ตามปกติเขาจะแต่งตัวด้วยสูทสีเทา
หรือนำเงินเข้ม แต่ตรงข้ามกับสีเสื้อผ้า จิตใจเขาจะ
หมกมุ่นอยู่กับเรื่องสีทั้งหลายอยู่เสมอ สำหรับเขา
แล้วสีเหลือง สีแดง สีเขียว และทุก ๆ สีจะมีส่วน
เกี่ยวพันกับความหมาย กับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ชง
เสื้อผ้า หรือแม้แต่ป้ายโฆษณา สัญลักษณ์จราจร
ตามคำอธิบายของเขานั้นสีจะแบ่งชั้นกันไม่ว่าจะ
เป็นในภาพวาด มนุษย์ในสังคม คนแบ่งสีเหมือน
กับที่แบ่งสีผิต แพ้ชั้นก็เป็นวงการหนึ่งที่แบ่งสี
อย่างเห็นชัด ถึงแม้ว่าเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะไม่แยก
แยะนักก็ตามแต่ ในหมู่คนในสังคมที่แตกต่างกัน
วัยที่ต่างกัน อาชีพที่ต่างกัน ก็มีสีกำหนดสีสรร
ต่างกัน เรื่องนี้เป็นที่น่าสังเกตตั้งแต่ศตวรรษ

ที่ 14 มาแล้ว ในหมู่ขุนนางแพ้ชั้นจะเปลี่ยนไปในช่วงเวลาอันสั้น ความยาวพอดีตัวโคร่งคร่าง เครื่อง
ประดับ ทรงผม จะมีสีสรรที่เปลี่ยนไป ในสมัยนั้นแต่ละกลุ่มสังคมก็จะมีสีประจำ ค่านิยมนี้เริ่ม
เปลี่ยนไปตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 แต่ก็ยังมีร่องรอยให้เห็นในการนำสีโน้นมาผสมกับสีนี้ สำหรับมิเชล
ปาสตูโร จะสังเกตเห็นว่าการเลือกสีเสื้อนอก สีรชนั้นช่างตัดเสื้อจะมีกฎเกณฑ์ของตัวอยู่ สำหรับเสื้อผ้า
มีการหลีกเลี่ยงการนำสี 2 สีที่เข้ากันไม่ได้มาอยู่ด้วยกัน

มีการแบ่งแยกสีเป็น 2 ประเภท สีเหลืองขาว (ทองหรือเงิน) ประเภทหนึ่ง สีแดง เขียว ฟ้า และดำ
อีกประเภทหนึ่ง มีกฎอยู่ว่าเราสามารถนำสีในกลุ่มแรกมาผสมกับกลุ่มที่สองได้ แต่สีแดงกับสีน้ำเงิน
ไม่ควรคู่กัน สีดำกับแดงไม่ควรคู่กัน ที่ผสมกับสีอื่นได้ก็คือสีเหลืองและขาว โดยเฉพาะในสนามกีฬา
จะเห็นได้ชัด เสื้อผ้าชุดกีฬาที่จะทำตามเกณฑ์การผสมนี้ ในชีวิตประจำวันเสื้อนอกสีน้ำเงินไปได้ดีกับ
เสื้อเชิ้ตขาวและกางเกงน้ำเงิน นับว่าเป็นสีคลาสสิกทีเดียว แต่เสื้อเชิ้ตสีน้ำเงิน ฟ้า กับกางเกงสีแดง
ระคายสายตาเป็นยิ่งนัก

กฎเกณฑ์นี้มาจากไหน ถ้าสวมเสื้อนอกคนจะมองเห็นได้แต่ไกล หากเขียนสีแดงบนพื้นดำจะอ่านได้ยากกว่าเขียนตัวแดงบนพื้นขาว ก่อนสมัยกลาง คนเรารู้จักแค่ 3 สี สีขาว เป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ สีดำหมายถึง ความสกปรก และสีแดงซึ่งหมายถึง สีสรร สีดั้งเดิมทั้ง 3 สี นี้เราพบในสังคมปัจจุบันน้อยมาก เช่น โลโก้รายการโทรทัศน์ในฝรั่งเศสรายการหนึ่ง โลโก้ของหนังสือพิมพ์ Libération ในธงของปรัสเซียสมัยก่อน และต่อมาในธงนาซี สีเบียร์ 3 ชนิด บลอนด์ น้ำตาล แดง ซึ่งหมายถึง สีขาว ดำ แดง ในอุ้งน้ดำและขาว ความจริงก็มีใช้สีดำหรือขาวจริง ๆ จากสีดั้งเดิมทั้ง 3 ก็มีสีอื่นเพิ่มขึ้นมาด้วย สมัยก่อนนี้สีขาวเป็นสัญลักษณ์ของคนที่ใช้กำลังทำงาน สีดำเป็นสัญลักษณ์ของศาสนา และสีแดงคือนักบวช ในสมัยกลางพวกพ่อค้ามีอำนาจขึ้นมา สีต่าง ๆ ที่มีจึงไม่เพียงพอที่จะแบ่งสถานะทางสังคม เนื่องจากสีขาวกับสีดำตรงข้ามกันอยู่แล้ว จึงมีการสร้างสีน้ำเงินขึ้นมาขัดกับสีแดง ทุกวันนี้ในวงการทหารสีน้ำเงินก็ตรงข้ามสีแดง

สีเหลืองนั้นปรากฏขึ้นมารองจากสีแดง แม้กระทั่งทุกวันนี้ สัญลักษณ์จราจรก็เห็นชัดเจนว่า ไฟเหลืองขึ้นมาเพื่อบอกว่ากำลังจะแดง ในกีฬาฟุตบอลใบเหลืองก็จะมาก่อนใบแดงที่หมายความว่า ถูกขับออกจากการแข่งขัน แล้วทำไมไฟแดงจึงสีแดง ก็เพราะสีแดงเป็นสัญลักษณ์ของอันตราย เป็นการเตือนให้ระวังภัย ท้ายรถที่บรรทุกของยื่นออกมาต้องผูกผ้าแดงเพราะมองเห็นได้ชัดเจน ชงแดงเป็นสัญลักษณ์ของระบอบ Socialism ต่อมาก็เป็นสัญลักษณ์ของระบอบ Communism ในช่วงการปฏิวัติฝรั่งเศสมีการเดินขบวนแถว Champ-de-Mars ใกล้หอไอเฟล ตำรวจโบกธงแดงเพื่อให้คนสลายตัว แต่ถึงจะมีการเตือนอย่างสงบแล้ว ก็ยังมีการยิงใส่ฝูงชน ชงแดงสัญลักษณ์ของความหวังจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของความรุนแรงและต่อมากลายเป็นการหมายถึงปฏิวัติ

สีอะไรที่เป็นสีเด่นในสมัยนี้ก็สีน้ำเงินเข้มมะลิ ในศตวรรษที่แล้วยังไม่เป็นที่รู้จักกันเลย สีน้ำเงินจะเป็นสีประจำของตะวันตกในศตวรรษที่ 20 สีนี้แพร่หลายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 สีน้ำเงินมาแทนที่สีเทา น้ำตาล และดำ ซึ่งเป็นสีของเสื้อคลุมของพระและเครื่องแบบ เครื่องแบบที่เป็นสีดำในสมัยก่อน ยกเว้นเสื้อคลุมผู้พิพากษา เปลี่ยนมาเป็นสีน้ำเงิน เจ้าหน้าที่ตำรวจ นูรูไปรษณีย์ ฝรั่งเศสทุกวันนี้ใส่ชุดสีน้ำเงิน ในทางเกยยีนสีน้ำเงินก็กลายมาจากดำ เพราะสีน้ำเงินเป็นสีรองของสีดำ ยิ่งไปกว่านั้น หากสีเขียวเป็นสีประจำศาสนาอิสลาม สีน้ำเงินก็คือสียุโรป ที่นับถือศาสนาคริสต์ในสายตาของคนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มนี้ ด้วยเหตุดังนั้นธงของยุโรปจึงเป็นสีน้ำเงิน ส่วนธงโอลิมปิกนั้นเป็นไปตามทฤษฎีแบ่งผิว วงแหวนสีเหลือง หมายถึงทวีปเอเชีย สีดำหมายถึงทวีปแอฟริกา วงแหวนสีแดงหมายถึง อเมริกาและชาวอินเดียแดง แต่แทนที่ทวีปยุโรปจะเป็นวงแหวนสีขาวกลับกลายเป็นสีน้ำเงิน ส่วนสีเขียวที่แทนทวีป Oceanic นั้นเป็นตัวอย่งการเลือกที่ผิดพลาดไป คือ เลือกสีที่เหลืออยู่

ธงชาติฝรั่งเศส น้ำเงิน ขาว แดง มาจากไหน Michel Pastoureau คิดว่าควรแยกความคิดเรื่อง สีขาวหมายถึง สถาบันกษัตริย์ออกจากสีต่าง ๆ ของปารีส คือเมื่อก่อนสัญลักษณ์ของปารีสไม่ใช่สีน้ำเงินหรือแดงสองสีที่ไม่ควรอยู่ด้วยกันตามเกณฑ์ แต่ใช้สีแดงบนเรือสีทองสีเงิน ต่อมาเมืองปารีสขอพระราชทานอนุญาตจากกษัตริย์ ขอใช้สีของพระองค์ ก็เลยมีการเติมแถบสีน้ำเงินคาดบนดอก Lys เหนือสัญลักษณ์นั้น ต้นกำเนิดของธงฝรั่งเศสตามความคิดของมิเชลต้องย้อนไปถึงการก่อกำเนิดประเทศอเมริกา ในศตวรรษที่ 18 ก่อนการปฏิวัติฝรั่งเศส พวกที่นิยมการเปลี่ยนแปลงสวมเสื้อผ้า 3 สี แดง ขาว

น้ำเงิน ซึ่งได้มาจากธงชาติอเมริกัน ซึ่งต้นตอก็มาจากธงชาติอังกฤษนั่นเอง สีน้ำเงิน ขาว แดงนั้น มีต้นกำเนิดมาจากธงสก๊อต สีขาวและน้ำเงินมาจากอังกฤษ และไอร์แลนด์ สีขาวและแดง เป็นการผสมผสานที่เรียกกันว่า Union Jack

สีเหลืองไม่ได้รับการยอมรับเพราะเหตุใด คงจะอธิบายได้ว่าสีต่าง ๆ นั้นมีทั้งด้านดีและด้านไม่ดี สีดำเป็นสีของกฎเกณฑ์ และอำนาจ และก็เป็นที่ของสิ่งเลวร้ายด้วย นอกจากนั้นยังเป็นสีของพวก punks ของความยุ่งเหยิงการจลาจล เช่นเดียวกับสีแดง สีแดงที่ดีก็มีอย่างสีของความหลงใหล ในศาสนา ในพระเยซูเจ้า สีแห่งความรัก ในด้านตรงกันข้ามก็เป็นสีของโลหิต และฆาตกรรม ที่น่าสนใจคือเหตุผล อธิบายว่าทำไมสีเหลืองจึงไม่ได้รับการยอมรับ สีเหลืองเป็นสีของการทรยศ ของทุพภิกขภัย อันเกิดจากความอดอยาก เป็นสีของสามีที่ถูกภรรยาสวมเขา สีของสหพันธ์นายจ้างและพวกที่ทำให้การประท้วงเลิกล้มไป เป็นสีของดาวของพวกยิว อาจจะเป็นเพราะสีทองหรือสีเหลืองเป็นประกาย เป็นสัญลักษณ์ของความร่ำรวย เข้ามาแทนที่สีเหลืองธรรมดา ทำให้สีเหลืองที่ไม่ดีนั้นสลายไป ทุกวันนี้ไม่มี พรรคการเมืองไหนของฝรั่งเศสกล้าเอาสีเหลืองเป็นสัญลักษณ์ ยกเว้นแต่เสื้อออร์มสีเหลืองซึ่งหมายถึง เสื้อแซมเบียน การแข่งขันจักรยานรอบประเทศฝรั่งเศส แรกเริ่มทีเดียวที่เป็นสีเหลืองเพราะ นิตยสาร L'Auto เกี่ยวกับเรื่องรถที่เป็นผู้อุปถัมภ์ การแข่งขันนี้พิมพ์ในกระดาษสีเหลืองคุณภาพไม่ดีนัก เหตุผลนี้ก็เช่นเดียวกับในอิตาลี ซึ่งในเสื้อออร์มสีชมพูมาจากหนังสือพิมพ์ La Gazzetta dello Sport พิมพ์ด้วยกระดาษสีชมพู แต่ชาวอิตาเลียนก็ยังใช้สำนวน "เสื้อออร์มสีเหลือง" หมายถึง ผู้ชนะ แต่ก็ มีข้อแตกต่างระหว่างสำนวนฝรั่งเศสและอิตาลี คนอิตาเลียน เรียก เสื้อออร์มสีดำ แต่คนฝรั่งเศส เรียกว่า "ตะเกียงสีแดง" ส่วน "โคมเขียว" นั้นความหมายคงคล้าย ๆ กับภาษาไทย สมัยก่อนหมายความว่า เป็นบ้านที่มีผู้หญิงหากิน ในฝรั่งเศสร้านขายยามีเครื่องหมายกากบาทสีเขียวเป็นสัญลักษณ์ แต่ในอิตาลีกลายเป็นกากบาทสีแดง ที่เป็นสีเขียวในฝรั่งเศส เพราะยามีรากฐานมาจากสมุนไพโรบราดอน ในอิตาลีสีแดงหมายถึงสีโลหิต ทุกวันนี้มีร้านขายยาหลาย ๆ ร้านที่ใช้กากบาทสีฟ้า หรือเขียวและฟ้า ทั้งนี้คงเป็นเพราะจะเน้นด้านเทคโนโลยีของวงการแพทย์ทุกวันนี้ สีฟ้าเป็นสีของโรงพยาบาล และใช้เฉพาะเรื่องยา ส่วนคนไทยเวลาหกล้มเราจะบอกว่าเป็นจ้ำหรือรอยช้ำสีเขียว คนฝรั่งเศสจะบอกว่าเป็น รอยสีฟ้า

สีส้มนั้นมิเชล ปาสตูโรไม่ค่อยชอบนัก โดยเฉพาะสีส้มที่คนคิดขึ้นมา จะสวยน้อยกว่าสีส้มตามธรรมชาติ ซึ่งสีที่ผลิตขึ้นมาจะระคายคายตา ในธรรมชาติสีส้มเป็นสีที่ผสมจากสีอื่น เด็ก ๆ ชอบสีนี้ เพราะเป็นสีที่รื่นเริง ในขณะที่ผู้ใหญ่ชอบสีเขียว ๆ เช่น สีฟ้า สีเขียว บัตรโดยสารประจำเดือน ข.ส.ม.ก ของปารีสที่ใช้ได้ทั้งรถเมล์ รถใต้ดิน รถด่วน ก็เป็นสีส้ม เพราะเหตุใดก็ไม่มีคนทราบแน่ชัดอาจเป็น เพราะเป็นสีที่แจ่มใสมีชีวิตชีวา แต่ในปีนี้เปลี่ยนเป็นสีฟ้าเขียวเสียแล้ว วิตามิน C มักจะใส่อยู่ในกล่องสีส้ม รถไฟด่วน T.G.V. สายใหม่ที่วิ่งไปทางตะวันตกเรียกว่า T.G.V Atlantique มีสีฟ้าและดูน่ามองมากกว่าสายเก่าสีส้มที่วิ่งไปทางใต้ของฝรั่งเศส

เด็ก ๆ มีวิธีการรับสีเฉพาะตัวหรือไม่ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 เด็ก ๆ ฝรั่งเศสเรียนรู้ที่โรงเรียนอนุบาล ใช้ปากกาเมจิกสี ๆ แทนดินสอสีหรือสีน้ำ ผลที่ได้รับก็มี 2 ประการคือ ปากกาเมจิกทำให้ความรู้สึกที่ตรงกันข้ามหมดไป สมัยก่อนสีนวลกับสีสดใสจะต่างกันอย่างเห็นได้ชัด แต่เดี๋ยวนี้สีต้องเบี่ยง ยิ่งไป

กว่านั้นสีเมจิกยังมีเจดสีให้เลือกมากมายจนเด็กขาดนิสัยผสมสีสองสีให้ได้อีกสีหนึ่งอย่างสมัยก่อน ความรู้สึกของเด็กทุกวันนี้จึงต่างกับคนรุ่นก่อนๆในเรื่องสี กระดาษอบมันในหน้านิตยสาร และทีวีสีก็มี ส่วนช่วย ผลก็คือ จิตรกร วยเยวี่ในสมัยนี้ใช้สีรุนแรงและตัดกันมากขึ้นเพื่อให้เด่น สีอ่อน ๆ จะรู้สึกแปลก การเล่นสีหลากหลาย มีมากขึ้น ตัวอย่างภาพยนตร์วิดีโอประกอบเพลงจะมีสีจัดจ้านสายตามตามไม่ทัน คนใน ปี 1930 ชินกับสีทึม ๆ จึงเห็นความแตกต่างของสีมากกว่า และสมัยก่อนเสื้อผ้าก็มีสีทึม ๆ ดำ

เสื้อผ้าสีม่วงและเขียวมาได้อย่างไร มิเชลก็ตอบไม่ได้ถ้าย้อนไปเมื่อ 15 ปีก่อน การเอาสี 2 สีนี้มาผสมกันเป็นไปแทบไม่ได้ คงจะถือว่าเป็นรสนิยมที่ใช้ไม่ได้ เมื่อ 10 ปีก่อน เพื่อน ๆ ของมิเชลเปิดเผยว่าพวกเขาจะไปโรมที่สีม่วงกับเขียวด้วยกัน เขาเองบอกว่าคงไม่สำเร็จแน่ เพราะคงไม่เจริญตาเท่าใดนัก และคงจะดูแสบไปใหญ่ เพราะตามทฤษฎีสี สีม่วงไม่เคยปรากฏอยู่ คงจะสังเกตเห็นว่า 2 สีนี้จะพบในเสื้อผ้าราคาถูก ๆ ผ้าเนื้อไม่ใช่อ่างอุปกรณ์กีฬาที่แจกฟรี ทุกวันนี้จะเห็นเด็ก ๆ ใส่เสื้อที่มี 2 สีนี้ ผสมกันอยู่ เขียวมะนาว สะท้อนแสง และม่วงแปลก ๆ แสบลูกตา

มีอยู่พักหนึ่งที่นิยมสีสะท้อนแสง ก็เพื่อจะเน้นคุณสมบัติของสีให้เด่นขึ้น แต่แฟชั่นนี้ก็ไม่มีอยู่จริงนัก เพราะระคายสายตา นี่เรากำลังอยู่ในยุคถอยหลัง หรือก้าวหน้าในเรื่องสีกันแน่ ทุกวันนี้เรายังคงยึดสีต่าง ๆ ไว้ จะเห็นได้จากในภาพถ่าย ช่างภาพต้ง ๆ ยังคงถ่ายภาพขาวดำ แต่ชาวบ้านชอบภาพสีเพราะภาพขาวดำราคาแพงกว่า ในวงการภาพยนตร์นักแสดงหนังอยากทำหนังขาวดำมากกว่ารถยนต์สีเทาจะสวยที่สุด สีของชุดพระนิกายโปรแตสแตนท์จะทึมกว่าพระในนิกายคาทอลิก Calvin นักศาสนาพูดเรื่องสีไว้ซึ่งข้ง เขาสนับสนุนสีเทา น้ำตาล ขาว ในเสื้อผ้าผู้หญิง และเกลียดสีแดง สีเขียว สีทั้ง 3 จึงเป็นสียอดนิยมเรื่อยมา สิ่งของเครื่องอุปโภคต่าง ๆ ตั้งแต่พิมพ์ดีด ปากกา เครื่องใช้ในบ้านรถจะเป็นสีทึม แต่เดี๋ยวนี้มีการเล่นสีมากขึ้น มีสีแดง เขียว เหลือง เข้าไปช่วยให้บ้านดูสดใสขึ้น ตัวอย่างก็คือ Henry Ford ผู้ผลิตรถ Ford จะผลิตแต่รถยนต์สีดำ ค่านิยมเรื่องนี้เข้าไปถึงวงการภาพยนตร์การสร้างภาพยนตร์สีควรจะเกิดขึ้นก่อนหน้านี้นานแล้ว แต่คนยังรับหนังสีไม่ได้ในตอนนั้น

ทุกวันนี้เราจะพบว่าในตอนท้ายการแสดงแฟชั่นโชว์ จะมีการเดินแบบชุดแต่งงานสีดำ ก็เป็นการแสดงความเคลื่อนไหวเขย่าวงการซึ่งลึมอดิตไปแล้ว คือชุดแต่งงานเพิ่งมาเป็นสีขาวตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 การสวมชุดแต่งงานสวย ๆ ปฏิบัติกันมานานนมแล้ว แต่ชุดเคยเป็นสีแดงมาเป็นเวลานาน เพราะสีแดงเป็นสีที่สวยงามแม้ผ้าเนื้อจะไม่ค่อยดีนัก และไม่ต่างเมื่อถูกแดด สำหรับชาวยุโรป 90 % ของชุดสวย ๆ มักจะเป็นสีแดง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1760 เป็นต้นมา เคมีเรื่องสีได้รุดหน้าอย่างเห็นได้ชัด มนุษย์สามารถกำหนดสีที่เขาต้องการได้ก่อน ในขณะที่เมื่อก่อนไม่รู้ว่าจะได้สีออกมาเป็นอย่างไร ตั้งแต่นั้นมาสีขาวจะมีสีสวย สมัยนิยมชุดแต่งงานสีขาวจึงไปได้ด้วยดี เพื่อจะเป็นเครื่องหมายของความบริสุทธิ์

สีเขียวไม่ค่อยเป็นที่นิยมนัก อาจจะมีสาเหตุจากการเชื่อถือโชคลาง พ่อค้ารู้ว่าสีเขียว โดยเฉพาะมรดกขายไม่ค่อยออก นักแสดงไม่ยอมใส่ชุดสีเขียวแสดงบนเวที ตั้งแต่ศตวรรษที่ 12 เป็นต้นมา สีเขียวซึ่งเป็นสีแห่งโชค ความร่ำรวยถูกจัดว่าเป็นสีอัปโชค สีพรมที่ปูบนโต๊ะบิลเลียด และสนุกเกอร์ นักกีฬาพูดถึง "ลีนสีเขียว" ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลว่าทำไมนักฟุตบอลจึงเล่นบนสนามหญ้าสีเขียว ปัญหา

ก็คือ มีความโยงโยะไรหรือไม่ว่าในด้านเคมีของการผสมสีเขียวและลักษณะที่ไม่แน่นอนของสีนี้แม้แต่ทุกวันนี้ในภาพถ่ายสีเขียวเป็นสีที่หาความแน่นอนได้ยาก

ในช่วงเวลาที่คนสนใจสีดำ ขาว แดง เป็นช่วงเวลาที่นำวิถิตตามความคิดของมิเชล จุดประสงค์ของธงชาติ ตรา สัญลักษณ์ก็เพื่อกระตุ้นให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียว ทุกวันนี้สีทั้ง 3 นี้ใช้บ่อยมาก แต่ช่างเลื้อมีคำอธิบายที่เข้าใจง่าย คือ เราได้รับอิทธิพลจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งใช้สีขาว ดำ แดงมาก อาจจะกล่าวว่าตั้งแต่นั้นมาญี่ปุ่นเลียนแบบตะวันตกในสมัย ค.ศ. 1950 ในสมัยนั้นหนังสือพิมพ์จะมีแต่ดำกับขาว เดียวนี้เราจะกลับไปสู่ปี 80 ไปหาช่างเลื้อญี่ปุ่น

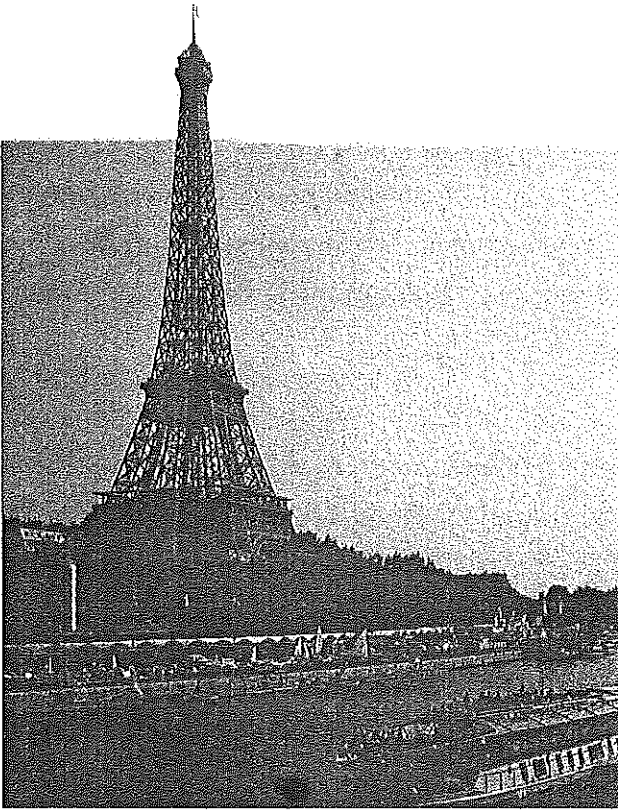
สีมีบทบาทในสังคมหรือไม่ แแน่ทีเดียวสังคมคำนึงถึงสีมาก คนที่ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องสีก็คือ นักประวัติศาสตร์ศิลปะ หรือเสื้อผ้า มีสาเหตุมาจากที่ว่าเป็นศตวรรษ ๆ มาแล้ว นักประวัติศาสตร์ได้แต่ศึกษาเอกสารสีดำขาวเท่านั้น ผลที่ตามมาก็คือ ไม่เคยมีหนังสือเล่มใดศึกษาสีที่จิตรกรใช้ มีหนังสือหลาย ๆ เล่มที่พูดถึงจิตรกรโดยไม่ปรากฏคำว่า "สี" เลย เพราะมันวุ่นไปเน้นเรื่องชีวประวัติเรื่องราวส่วนตัวชีวิต ความรุ่งเรืองของเขา แต่ก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติเพราะการพิมพ์ภาพสีแพงมาก

"คุณคิดใหม่ว่าในอนาคตจะมีการโปรโมทสีเพิ่มขึ้น" มิเชลตอบคำถามนี้ว่า "คิดสิ สีเหลืองไงละ" และเขายังคิดว่าในภาษาฝรั่งเศสจะมีการแยกแยะคำเรียกสีขาวมากขึ้นภาษาไทยยังเรียกขาวจืด ขาวหม่น ขาววันนุหรี ขาวครีม เป็นต้น ภาษาฝรั่งเศสคงจะมีคำเรียกสีแดงหลากหลายขึ้น ภาษาไทยมีแดงเพลิง แดงแจ้ แดงแซ่ด แดงกำมะหยี่ แดงเข้ม เป็นต้น เช่นเดียวกับที่พวกเอสกิมโมซึ่งอยู่กับหิมะตลอดทั้งปีมีคำซึ่งเรียกสีขาวกว่า 20 คำ ปัจจุบันมีพจนานุกรมสีเอาไว้ค้นคว้าว่าสีต่าง ๆ มาจากไหนทั้งเสื้อผ้า กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสี

คำว่า "สี" สั้น ๆ แต่เล่าเป็นเรื่องยาวได้หลายหน้ากระดาษสำหรับท่านผู้อ่านวารสาร ส.ค.พ.ท. เป็นการศึกษา "สี" ถึงความเป็นมา และแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างน่าสนใจโดยยึดหลักความจริงและจิตวิทยา

ถอดความมาจาก *Le roman des couleurs* โดย Philippe Tretiack, Elle N° 1648 23 novembre 1992

Que faites-vous en classe?

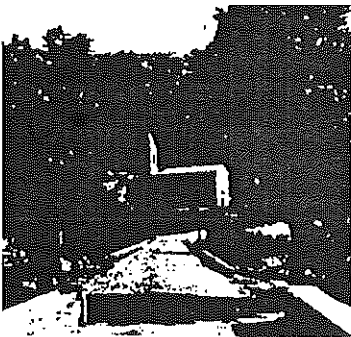
ศิริส ฤกษ์วิเศษณ์ *

ในฉบับนี้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมฝรั่งเศสด้านที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นเนื้อหาที่ครูที่ให้การอบรมที่เมืองGrenoble ให้เป็นเอกสารประกอบการสอนแก่ผู้ที่ได้ รับทุน Printemps ทั้ง 10 คน เมื่อ ค.ศ. 1993 ซึ่งคิดว่าจะเป็นประโยชน์กับ อาจารย์ทุกท่าน

Habiter en France

Les années d'après-guerre ont connu une spectaculaire augmentation de la construction immobilière. Depuis quelques années, elle marque le pas, tandis que se transforme l'espace urbain. Les Français sont de plus en plus sédentaires, mais rêvent toujours de posséder une résidence secondaire. L'habitat se diversifie, la banlieue gagne du terrain, mais à quel prix?

Après la Seconde Guerre mondiale, le paysage français, jusqu'alors essentiellement rural et agricole, s'est industrialisé et urbanisé. Ce phénomène a eu pour conséquence une transformation profonde des conditions de vie et de logement des Français.

De 1950 à 1968 se sont produits d'importants flux migratoires en direction des grandes métropoles, notamment Paris et sa périphérie, et des régions industrielles de l'Est. A cet exode massif de populations venues des zones rurales de l'Ouest et du Sud-Ouest, s'est ajoutée l'arrivée d'un million et demi de Français d'Algérie et celle de centaines de milliers de travailleurs immigrés. Il s'en est suivi, durant ces quelque vingt ans, une très forte croissance urbaine qui a modifié considérablement les habitudes des Français en matière de logement.

* อาจารย์หมวดวิชาภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนกุนนที่รุทธารามวิทยาคม

1. Construction immobilière : des hauts et des bas

Dès 1950, la construction immobilière s'industrialise : de «grands ensembles» sortent de terre dans la banlieue parisienne, près de Lyon et de Rouen.

Au début des années soixante est envisagée la création de cinq villes nouvelles dans la région parisienne⁽¹⁾. Dans le même temps, de nombreux logements sont construits dans les agglomérations des grandes capitales régionales (Lille, Nancy, Grenoble, Marseille, Bordeaux.). De 210 000 logements neufs en 1955, on passe à 316 000 en 1960, 412 000 en 1965 et 456 000 en 1970. C'est de cette période que datent les «banlieues-dortoirs» uniformisées avec leurs tours de béton aux logements sans âme ni originalité.

A partir de 1970, des immeubles de taille plus modeste et de meilleure qualité succèdent aux grands ensembles, tandis que se développe la construction de maisons individuelles et de «villages pavillonnaires»

Ce mouvement de croissance immobilière diversifiée va se poursuivre jusqu'à l'aube des années quatre-vingts. Sous l'effet de la crise, il se relentit alors très nettement, avec seulement 378 000 nouveaux logements en 1980 (contre 500 000 en 1975). A partir de 1987, la barre des 300 000 est à nouveau franchie, les constructions annuelles se stabilisant entre 310 000 et 340 000.

2. Diversification de l'habitat et des espaces urbains

Au fil des années, le logement des Français s'est amélioré (68% s'en disent satisfaits, contre 58% en 1978) et ils sont de plus en plus nombreux à accéder à la propriété. 52% des ménages français sont actuellement propriétaires de leur résidence (ils étaient 42% il y a vingt ans).

Dans le même temps, le développement de l'habitat individuel se poursuit : 56% habitent désormais en maison individuels (51% en 1987).

Le mode d'habitat des Français et le visage des villes ont été progressivement transformés par les différents phases de l'urbanisation.

Le centre-ville

De plus en plus consacré aux affaires et aux commerces, il conserve quelques quartiers «bourgeois» que côtoient des quartiers anciens, assez pauvres, dans lesquels vivent souvent des personnes âgées, des ménages à faibles ressources ou des chômeurs ...

La banlieue

D'anciens bourgs ou villages ont laissé la place aux grands ensembles anonymes de béton et de bitume où se retrouvent «petits» salariés, travailleurs immigrés et leurs familles, jeunes sans emploi, etc.

L'espace «péri-urbain»

C'est celui que décrivait l'humoriste Alphonse Allais lorsqu'il imaginait l'installation des villes à la campagne. Aux concentrations verticales d'immeubles (les tours) succèdent désormais des concentrations horizontales de villages pavillonnaires et des groupes de maisons individuelles chères au cœur des Français. Cette division en trois espaces géographiques, mais aussi sociaux, doit, à l'évidence, être relativisée. Au sein de chacun de ces espaces coexistent divers modes d'habitat, tout comme différentes catégories sociales.

3. Les Français qui bougent

Lorsqu'ils déménagent, les Français le font pour trois raisons :

L' amélioration du logement

Le confort et l'équipement des logements se sont considérablement améliorés au cours des dernières années. Les logements sont plus grands, *85 m² en moyenne* (contre *77 m²* en 1978); 80% des appartements et 71% des maisons individuelles ont «*tout le confort*» (salle de bains, W.C. intérieurs, chauffage central, téléphone...).

Ils comptent en moyenne près de *4 pièces* contre 3 il y a vingt ans (l'INSEE considère qu'un logement «*normalement peuplé*» doit compter une pièce de plus qu'il y a d'occupants).

Les événements de la vie familiale

Mariage, divorce, naissance influent de manière importante sur la mobilité des Français : par exemple, un mariage sur deux et un divorce sur trois entraînent un déménagement.

Ces chiffres varient bien sûr selon les catégories socioprofessionnelles : ainsi les cadres supérieurs, déjà «*grandement*» logés, ne sont pas contraints de déménager «*lorsque l'enfant paraît*». Toutes catégories confondues, on a observé que, sur une période de cinq ans, 50% des ménages ayant eu un enfant avaient changé de logement. En moyenne, les familles les plus mobiles sont celles de deux enfants.

Les changements dans la vie professionnelle

Qu'il s'agisse de changements d'emploi ou d'employeur, ils impliquent dans 60% des cas un déménagement. Cela est particulièrement vrai pour les jeunes actifs et pour les cadres supérieurs, alors que pour les employés ou les ouvriers, la mobilité résidentielle ne dépend que faiblement de la mobilité professionnelle.

4. Résidences secondaires : toujours plus

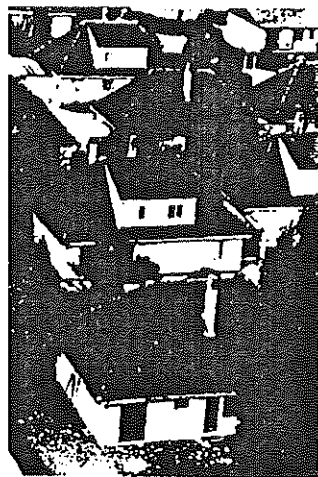
Sur les 25 millions de logements actuellement dénombrés en France, on compte *20,5 millions de résidences principales* et *2,7 millions de résidences secondaires* (le 1,8 million restant sont des logements vacants). Achetée ou héritée mais toujours souhaitée, la résidence secondaire est l'endroit où l'on passe ses «*week-ends*» ou ses vacances. 80% sont des maisons, le plus souvent avec jardin, 9% des terrains avec «*résidence mobile*» (caravane ou «*camping-car*»).

La majorité (56%) des résidences secondaires se trouvent à la campagne, 32% à la mer et 16% à la montagne. Leurs propriétaires sont surtout des cadres supérieurs et des membres des professions libérales.

5. Diversification et problèmes de l'habitat

Deux points caractérisent la situation actuelle de l'habitat :

La situation des ménages se diversifiant de plus en plus, il paraît indispensable de prévoir une large diversification du parc immobilier, avec notamment différents types de localisation, de logement, de coût ... Pour réaliser cette diversification, il faut bien sûr, mettre en oeuvre de nouvelles constructions (habitat collectif ou individuel), mais aussi *rénover ou «réhabiliter»* des logements édifiés il y a une vingtaine d'années et devenus usés, «*fatigués*».

Tel était le cas notamment des *HLM (habitations à loyer modéré)*, ensemble de 3,2 millions de logements ou habitent environ 13 millions de personnes. Un million de ces HLM sont récentes, un million ont été rénovées et 1,2 doivent l'être d'ici à 1995. Ce sont donc 200 000 logements qui devraient être «réhabilités» chaque année. Ces opérations de «réhabilitation» revêtent d'ailleurs des formes différents : il peut s'agir d'une simple rénovation ou modernisation, mais aussi d'une restructuration complète, voire d'une démolition (comme les «grands ensembles» des Minguettes dans la banlieue de Lyon qui ont été spectaculairement dynamités, il y a quelques années).

Cette différenciation de l'habitat, souhaitable si elle débouche sur un véritable brassage humain, peut cependant entraîner une séparation, sinon une ségrégation entre générations, catégories sociales ou groupes ethniques. C'est malheureusement ce qui s'est souvent produit dans les banlieues des grandes villes, ces dernières années.

Ce que certains ont appelé le «*mal des banlieues*» et qui s'est notamment traduit par des émeutes aux Minguettes en 1983, à Vaux-en-Velin, toujours près de Lyon, en 1990, à Sartrouville et à Mantes-la-Jolie près de Paris, début 1991, doit être impérativement pris en considération. Le chômage, le phénomène de «*ghettoisation*» des communautés immigrées, avec leur cortège de violence et de délinquance, sont certes responsables de ce «mal de vivre dans les banlieues. Mais la responsabilité majeure réside certainement dans leur développement continu et souvent anarchique. Celles-ci ne cessent de s'étendre et le nombre de leurs habitants de s'accroître. *Durant les quinze dernières années, la population des banlieues a augmenté de 4 millions de personnes.* Les banlieues proches sont passées de 15,5 à 17,6 millions d'habitants (+ 13,5%) et les banlieues lointaines de 7,8 à 9,7 millions (+ 24,3%). *Cette augmentation est, dans plus de 80% des cas, la conséquence de migrations des «villes-centres» vers les périphéries.* Le phénomène est particulièrement sensible pour les banlieues («*communes périurbaines*» disent les spécialistes) des grandes villes.

Les banlieues représentent désormais 90% de la superficie des agglomérations et abritent 80% de la population urbaine.

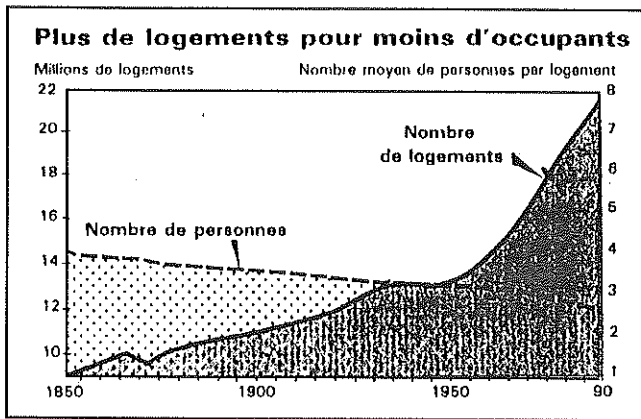
*****

Il n'est pas étonnant, dans ces conditions, que certaines d'entre elles soient *devenues des zones particulièrement «à problèmes», de véritables ghettos où peuvent éclater toutes les révoltes, toutes les violences.* Pour tenter de prévoir les «*maladies de la civilisation urbaine*» (bruit, pollution, manque d'espaces verts, absence de lieux de rencontre entraînant délinquance ou marginalité) qui sévissent dans les banlieues les plus défavorisées, les pouvoirs publics ont pris diverses mesures. On peut citer le projet «*Banlieue 89*» de l'architecte-urbaniste Roland Castro qui se propose de «repenser la ville dans de nouvelles formes» ou, plus concrètement, l'aide apportée en 1990 à 400 quartiers «*insalubres*» Beaucoup, sans doute, reste à faire. Peut-être la nomination, fin 1990, d'un ministre de la Ville permettra-t-elle d'obtenir rapidement des résultats satisfaisants?

⁽¹⁾ Ce sont aujourd'hui Cergy - Pontoise, Evry, Marne-la - Vallée, Melun Senart et Sami - Quenin - en Yvelines.

Tout en faisant apparaître l'émergence des «logements occasionnels»

Le recensement de 1990 confirme l'irrésistible croissance des résidences secondaires

Depuis le recensement précédent (1982), le parc des résidences principales a augmenté de 9,5%. C'est surtout dans les banlieues de grosses et moyennes cités que l'évolution a été la plus forte. Mais le nombre des résidences secondaires a encore plus augmenté (+24,5%) et le recensement de 1990 fait apparaître une nouvelle notion, le «logement occasionnel» occupé sporadiquement pour

raisons professionnelles. En cent ans, le parc de logements a plus que doublé.

En 1990, l'INSEE a dénombré 26 237 000 logements, dont 21 534 000 sont des résidences principales (soit 82,1%). Le nombre de ces dernières a augmenté de 9,5% depuis le recensement de 1982. Elles sont en majorité situées «dans la mouvance d'une agglomération» pour reprendre la formule de M. Claude Taffin, chef de la division logement de l'INSEE (1) : un logement sur dix seulement est situé dans le «rural profond» et un sur six fait partie de l'agglomération parisienne. C'est dans les banlieues que se sont construits le plus de logements : dans les communes rurales situées en «zones de peuplement industriel et urbain» (ZPIU), le nombre des logements a augmenté de 15,5% et, à la périphérie des villes de plus de 100 000 habitants, de 13,9%. Le prix du foncier dans les centres-villes explique sans doute largement le phénomène, plus encore que le goût pour la maison individuelle, qui ne cesse de décroître ces dernières années si l'on en juge par les statistiques de construction (188 400) maisons individuelles en 1987, 161 400 en 1990.

Une expression «abusive»

En revanche, le nombre de logements des centres-villes, dans les agglomérations de plus de 100 000 habitants, ne croît que de 5,9% tandis que Paris continue, à pas comptés à perdre des ménages (-1,8%), ce qui permet à M. Taffin de dire que l'expression «retour au centre» est «abusive au niveau national : il s'agit tout au plus d'un arrêt de l'hémorragie»

Simultanément, la taille moyenne des ménages continue à se réduire : elle est de 2,57 en 1990 contre 2,7 en 1982. Sur une longue période (voir graphique ci-contre), le phénomène est spectaculaire. Tandis que le nombre moyen de personnes par logement diminue continuellement,

le nombre de logements fait plus que doubler en un siècle : il n'y avait que 10,7 millions de logements en 1881, 13,9 millions en 1946, et 26, 2 millions aujourd'hui. Si la défaite de 1870 se traduit par la perte de 500 000 logements (les trois départements d'Alsace et de Lorraine), la montée de la construction des résidences principales est d'abord lente : 10% en trente ans (de 1881 à 1911), 14% ensuite (jusqu'en 1946).

Dans l'immédiat après-guerre, le parc des résidences principales s'accroît de 50 000 unités par an entre 1946 et 1954, pour dépasser 150 000 entre 1962 et 1968, et atteindre son maximum de 1968 à 1975, avec 280 000 par an : c'est l'époque où la génération du « *baby-boom* » d'après-guerre et de mai 1968 occupe son premier logement indépendant. Depuis, le rythme s'est légèrement ralenti, pour revenir à 234 000 par an entre 1982 et 1990. Le nombre des logements vacants est passé de 1,7 million en 1982 à 1,8 million en 1990, mais la mesure de ce parc est délicate, dans la mesure où le recensement prend une photographie de la situation à une date précise, tel logement se trouvant à ce moment-là entre deux occupants, tel autre étant voué à démolition, tel autre en voie d'achèvement... Les raisons de la vacance d'un logement sont diverses : soit il est inadapté aux besoins, soit il est situé dans un bassin où l'emploi a disparu. Le taux de vacance serait donc resté autour de 7,2%, contre 7,5% en 1982..

Deux domiciles, parfois trois

Plus impressionnante est la croissance du nombre de résidences secondaires. On compte aujourd'hui 122 logements pour 100 ménages, Le nombre des résidences, secondaires (plus de 2,8 millions) a progressé de 24,5% depuis le dernier recensement ; toute fois, ce n'est plus dans les communes rurales qu'elles s'installent (+16% seulement en huit ans), mais bien dans les agglomérations moyennes (+ 31,9%), grandes (+34,9%), et surtout dans la région parisienne (+62,6%)

Enfin, le recensement de 1990 fait apparaître une nouvelle catégorie de logements, ceux dits « *occupés occasionnellement* ». De quoi s'agit-il? De logements qui ne servent que lorsque leur occupant vient travailler dans leur proximité : certains ménages choisissent un logement éloigné du centre-ville, et n'y conservent qu'un « *pied à terre* » ; certains couples d'actifs, contraints de faire face au départ professionnel dans une autre ville d'un des conjoints, trouvent là une solution. Dans les communes rurales (dans les zones touristiques particulièrement), un commerçant se contentera, durant la saison, de la pièce de l'arrière-boutique où il aura installé un lit de camp et un réchaud ; dans les petites villes, ce pourra être un enseignant, ou un stagiaire, qui retournera chez lui chaque fin de semaine. Le recensement a dénombré 400 000 de ces logements occasionnels, dont 112 000 dans la seule agglomération parisienne, la capitale *intra-muros* en comptant 70 000.

La notion même de résidence principale, au sens où l'entend l'INSEE (le logement où l'on passe au moins six mois par an), pose un problème que les statisticiens n'ont pas résolu. Certains retraités, fort valides, disposent non seulement de deux domiciles, mais parfois de trois, et de plus voyagent, tout au long de l'année chez leurs enfants, chez des amis, voire à l'autre bout de la terre... On pourrait dire qu'ils n'ont pas de résidence principale, puisqu'ils ont la bouquette... L'accroissement du nombre de personnes âgées ne peut qu'amplifier le phénomène et conduire, tôt ou tard à sa prise en compte statistique...

Josée Doyère

• Le Monde • Jeudi 4 avril 1991.

* (1) Claude Taffin. « *Deux fois plus de logements qu'il y a un siècle* » dans le logement, économie et statistique, février 1991 En vente à L'Observatoire économique de Paris, tour Gamma A. 195.rue de Bercy, 75012 Paris. 42 F.

Les résultats du recensement 1990 La population des grandes villes recommence à augmenter

Après avoir marqué le pas entre 1975 et 1982, la croissance des grandes villes a repris depuis, même si les petites agglomérations conservent un dynamisme certain. Les banlieues continuent à grossir, c'est ce qu'observe l'INSEE, dans un examen des «cent premières villes au recensement de 1990»

Les résultats du recensement 1990 Sept agglomérations de Rhône-Alpes dans les cent premières de France

Sept agglomérations rhônalpines figurent dans le «Top 100» dressé par l'INSEE, après exploitation des résultats du recensement de la population effectué au printemps (*lire également page 29*). Il s'agit naturellement de Lyon, deuxième agglomération française avec 1,262 million d'habitants soit une évolution de + 0,42% Grenoble (10e avec 400 000 habitants, + 0,26%), Saint-Etienne (16e, 313 000, - 0,15%), Annecy (48e, 123 000, + 1,07%), Valence (51e, 108 000, + 0,22%), Chambéry (55e, 103 000, + 0,81%), et Annemasse (68e, 83 000, + 1,81%) (1). On remarque l'absence de l'agglomération de Bourgen-Bresse, que l'INSEE a créditée de 56 000 habitants (+ 0,6% en moyenne annuelle, entre les deux derniers recensements) et des villes ardéchoises Annonay (25 000 habitants, - 0,1% en moyenne) et Aubenas (24 000, - 0,2% en moyenne). Les résultats départementaux par département avaient déjà été publiés par les services régionaux de l'INSEE («le Monde Rhône-Alpes» des 30 juin et 2 octobre).

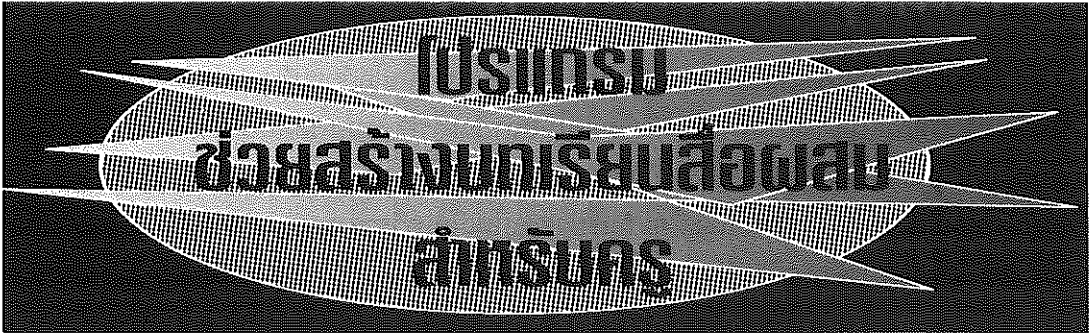
Les douze premières agglomérations

Voici les douze premières agglomérations françaises, en ordre décroissant :

- PARIS.	Centre, 2 152 000 ; banlieue, 6 908 000 ; total, 9 060 000.
- LYON.	Centre, 415 000 ; banlieue, 847 000 ; total, 1 262 000.
- MARSEILLE.	Centre, 801 000 ; banlieue, 286 000 ; total, 1 087 000.
- LILLE.	Centre, 364 000 ; banlieue, 586 000 ; total, 950 000.
- BORDEAUX.	Centre, 210 000 ; banlieue, 475 000 ; total, 685 000.
- TOULOUSE.	Centre, 359 000 ; banlieue, 249 000 ; total, 608 000.
- NANTES.	Centre, 245 000 ; banlieue, 247 000 ; total, 492 000.
- NICE.	Centre, 342 000 ; banlieue, 134 000 ; total, 476 000.
- TOULON.	Centre, 168 000 ; banlieue, 270 000 ; total, 438 000.
- GRENOBLE.	Centre, 151 000 ; banlieue, 249 000 ; total, 400 000.
- STRASBOURG.	Centre, 252 000 ; banlieue, 136 000 ; total, 388 000.
- ROUEN.	Centre, 103 000 ; banlieue, 277 000 ; total, 380 000.

• Le Monde • Samedi 17 novembre 1990.

* (1) L'agglomération d'Annemasse prend en compte la population de communes situées en Haute-Savoie mais aussi dans l'Ain.

(Multi-media Authoring System for Teachers-MAST Version 1.0)

โดยมยุรส จงชัยกิจ และ พรทิพย์ อัจจิมารัมย์¹

ABSTRACT

Multi-media Authoring System for Teachers is CAI and Video Interactive Programming which allows instructors or authors to create coursewares in any subjects by integrated pictures and tests. The authors of coursewares require only computer knowledge at the beginner level. In additional, this program is very friendly and interactive to users by its Graphics User Interface. Also the learners could access to video in order to get the informations in animated forms. The Authoring System is a research supported by NECTEC² form 1991 to 1993.

บทคัดย่อ

โปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนสื่อผสมคอมพิวเตอร์ - วิดีโอ เป็นโปรแกรมที่จะช่วยให้ผู้สอนวิชาต่าง ๆ สามารถสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ของทุกวิชาที่ต้องการได้โดยมีภาพประกอบบทเรียน และมีข้อทดสอบ โดยที่ผู้สร้างไม่ต้องอาศัยความรู้ทางด้านการเขียนโปรแกรม หรือความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ อย่างมากมาย โปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียน ๆ เสมือนกับการเรียนในลักษณะตัวต่อตัวกับผู้สอน นอกจากนี้ผู้สอนและผู้เรียนยังสามารถกำหนดให้มีการหยุดบทเรียน หรือแบบทดสอบ ในบางขณะเพื่อใช้ข้อมูลในวิดีโอประกอบการอธิบายในลักษณะของภาพที่มีเสียง และมีการเคลื่อนไหวได้อีกด้วย โปรแกรมช่วยสร้างนี้เป็นผลงานวิจัยซึ่งได้รับทุนอุดหนุนจากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ระหว่าง พ.ศ. 2534 ถึง พ.ศ. 2536

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² National Electronic and Computer Technology Center, Ministry of Science Technology and Environment.

1. บทนำ

วงการศึกษในปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อันเห็นได้จากจำนวนของห้องปฏิบัติการไมโครคอมพิวเตอร์ที่เพิ่มขึ้นในสถาบันการศึกษาทุกระดับ ขณะเดียวกันเทคโนโลยีซอฟต์แวร์ยังคงพัฒนาอยู่ในโลกของธุรกิจและการค้าเป็นส่วนใหญ่ การเร่งพัฒนาเครื่องมือซึ่งจะช่วยให้ครูผู้มีความชำนาญในการสอน และมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาสามารถผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์หรือซอฟต์แวร์ทางการศึกษาวิชาต่าง ๆ ที่มีคุณภาพได้ด้วยตนเองจึงนับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะนำไปสู่วิวัฒนาการทางการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนการสอนที่เหมาะสม และก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาได้อย่างแท้จริง ระบบหรือโปรแกรมช่วยสร้าง (Authoring System) ที่ง่ายต่อการใช้ (Graphical User Interface) และสามารถผสมผสานสื่ออื่น ๆ ทั้งที่มีอยู่เดิมและที่จะมีมาใหม่เข้ากับคอมพิวเตอร์ได้ย่อมก่อให้เกิดการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ การผลิตระบบ หรือโปรแกรมดังกล่าวขึ้นใช้เอง เป็นการลดต้นทุนในการจัดซื้อ และสนับสนุนให้เกิดสื่อทางการศึกษาที่สอดคล้องต่อสภาพ และความต้องการทางการเรียนการสอนภายในประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงจำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นสากลและความเข้ากันได้ (Universality and Compatibility) ของเทคโนโลยีที่จะมีมาในอนาคตอีกด้วย

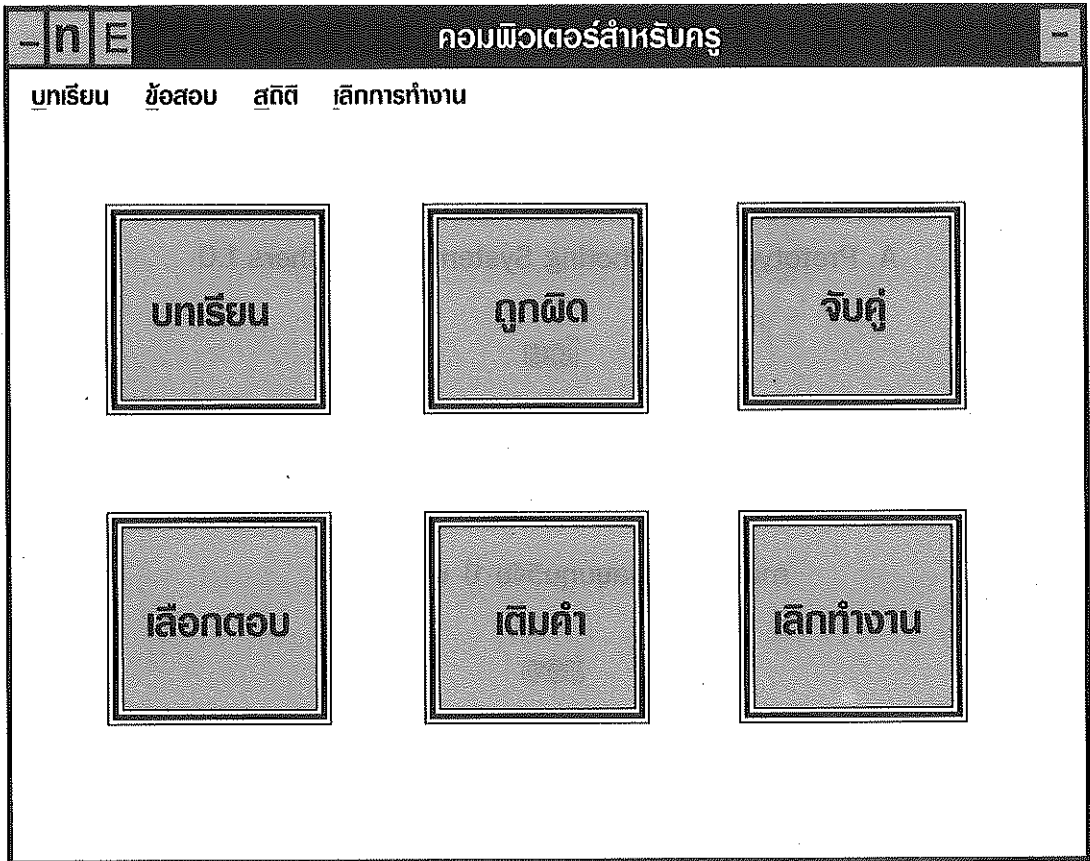
2. รายละเอียดของโปรแกรมฯ ที่เป็นงานวิจัย

2.1 ลักษณะทั่วไปของโปรแกรม

โปรแกรม MAST Version 1.0 นี้เป็นโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ (Coursewares) วิชาต่าง ๆ ผู้สอน เพียงแต่รวบรวมเนื้อหาวิชาที่สอนมาเขียนลงบนเครื่อง ฯ ในลักษณะเดียวกับการเขียนด้วยโปรแกรมจัดพิมพ์งาน (Word Processor) ทั่วไป สิ่งที่ครูต้องคำนึงถึงจึงได้แก่ การจัดจอภาพเพื่อให้คอมพิวเตอร์แสดงผลอย่างเหมาะสมต่อผู้เรียน มากกว่าเทคนิคต่างๆ ทางการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรม MAST Version 1.0 จะยังไม่สามารถนำภาพจาก VDO มาแสดงได้แต่จะสามารถนำภาพและเสียงมาประกอบได้ใน version ต่อไป คือ MAST 2.0

2.2 ส่วนประกอบโปรแกรม MAST สำหรับสร้างบทเรียนและแบบทดสอบ

โปรแกรม MAST ถูกพัฒนาให้ทำงานร่วมกับโปรแกรม Windows Version 3.1 ที่ใช้ภาษาไทย ซึ่งมีการทำงานในระบบ Graphics User Interface โดยใช้ Mouse จึงต้องการการติดตั้งลงใน Hard-Disk ก่อนการเรียกใช้ เมื่อติดตั้งเสร็จแล้ว ให้พิมพ์คำสั่งเรียกซึ่งได้แก่ TCAI (คำสั่ง RUN tcai.exe จากเมนู File บน Program Manager ของวินโดวส์) จะปรากฏหน้าจอตั้ง ภาพที่ 1 ต่อไปนี้

การสร้างบทเรียน ให้ผู้ใช้กดปุ่มเมาส์ตรงตำแหน่งของเมนูบทเรียน โปรแกรมจะแสดงหน้าจอที่ผู้สอนสามารถพิมพ์ข้อมูลที่เตรียมมาไว้ลงไปได้ทันที หน้าจอแรกอาจเป็นชื่อบทเรียน ผู้ออกแบบบทเรียน หรือคำนำอื่น ๆ ได้ตามต้องการเมื่อพิมพ์เสร็จแต่ละหน้าจอ จะต้องทำการจัดเก็บ (Save) ทุกครั้ง โดยการคลิกเมาส์ ที่เมนูจัดเก็บ Save และคลิกปุ่ม ADD เพื่อสร้างจอบทเรียนหน้าต่อไป การลบทิ้งทั้งหน้าจอจะใช้ปุ่ม DEL บทเรียนแต่ละบทสามารถมีความยาวได้ถึง 15 จอภาพ ซึ่งนับว่าเป็นจำนวนที่มากพอสำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอ่านจากหน้าจอในแต่ละครั้ง

Rec No. 1

โปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนสำหรับครู เวอร์ชัน 1.0
A Prototype of Authoring System for Teachers 1.0

โดย

พศ.ดร. มรรส จงชัยกิจ
พศ.ดร. พรทิพย์ อัจจิมารังษี

ภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัย ปี พ.ศ. 2534

ของ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

การสร้างแบบทดสอบ

เมื่อสร้างบทเรียนเสร็จแล้ว ผู้สอนสามารถสร้างแบบทดสอบได้ 4 แบบด้วยกัน คือ แบบเลือกตอบ แบบจับคู่ แบบถูกผิด และแบบเติมคำ โดยมีหน้าจอสำหรับการสร้างแบบทดสอบแต่ละแบบ ดังต่อไปนี้

แบบเลือกตอบ

The screenshot shows a window titled "ข้อสอบเลือกตอบ" (Multiple Choice Question). The window has a title bar with "NE" on the left and a close button on the right. The main area contains a large empty text box at the top. Below it are four radio button options labeled A, B, C, and D, each followed by a horizontal input field. At the bottom of the window, there are five buttons: two navigation buttons labeled "<<" and ">>", and three action buttons labeled "ADD", "DEL", "SAVE", and "EXIT".

แบบถูกผิด

The screenshot shows a window titled "ข้อสอบแบบถูกผิด" (True/False Question). The window has a title bar with "NE" on the left and a close button on the right. The main area contains a large empty text box at the top. Below it, the number "1" is displayed. At the bottom left, there is a box labeled "คำตอบ" (Answer) containing two radio buttons: "ถูก" (True) and "ผิด" (False). At the bottom right, there are five buttons: two navigation buttons labeled "<<" and ">>", and three action buttons labeled "ADD", "DEL", "SAVE", and "EXIT".

แบบจับคู่

NE **ข้อสอบแบบจับคู่**

1

<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

<< >>

ADD DEL SAVE EXIT

แบบเติมคำ

NE **ข้อสอบแบบเติมคำ**

ADD DEL SAVE EXIT << >> 1

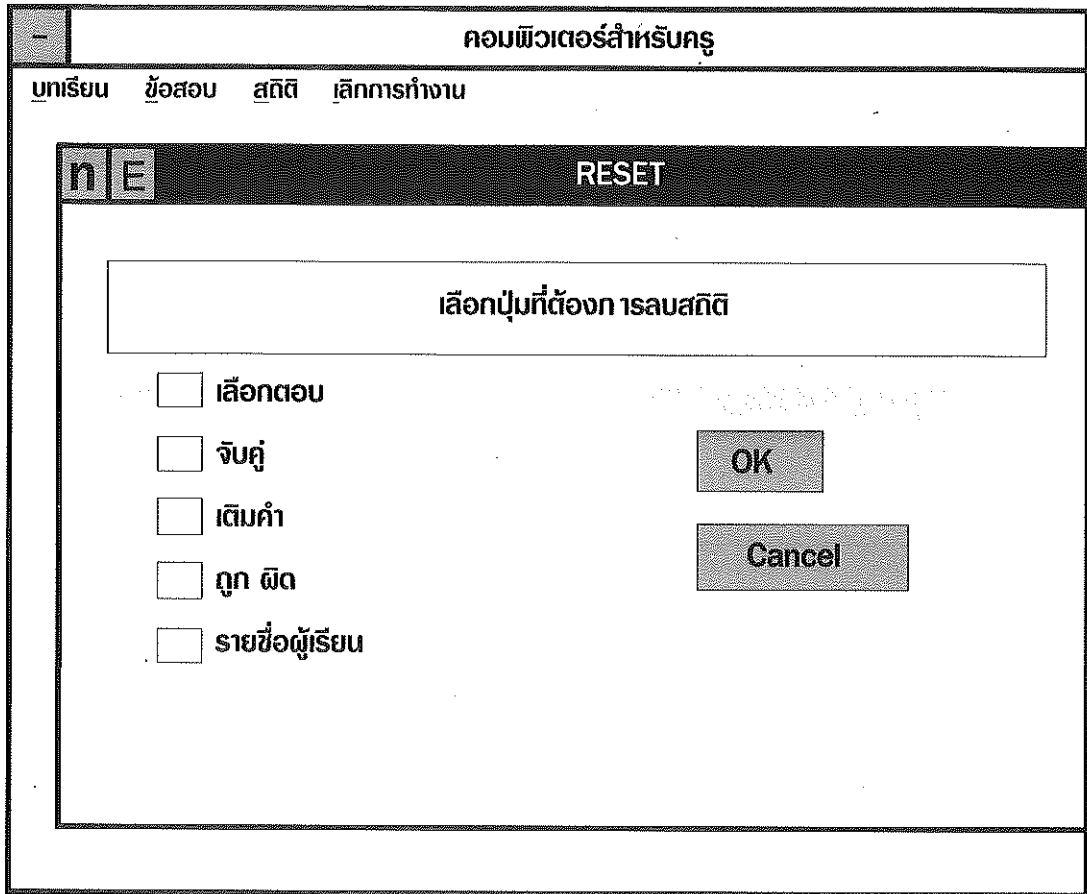
<1>

<2>

<3>

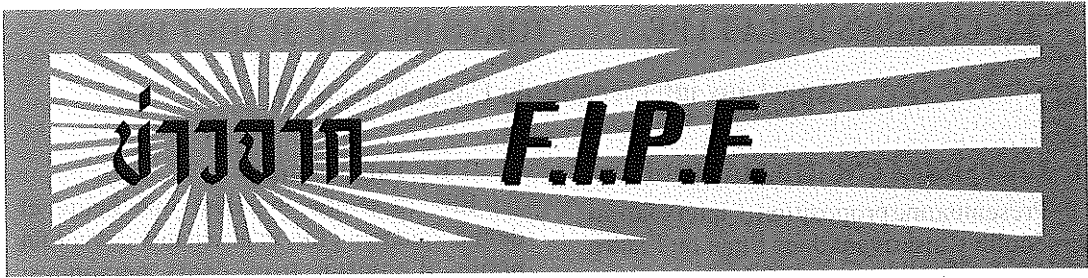

4. สรุป

ขณะนี้ผู้วิจัยกำลังอยู่ในระหว่างการทบทวนโปรแกรมเวอร์ชัน 1.0 เพื่อให้เสร็จสมบูรณ์ ทั้งการสร้างบทเรียนแบบข้อความ และแบบมีภาพประกอบ ก่อนที่จะพัฒนา เวอร์ชัน 2.0 ให้ทำงานร่วมกับอุปกรณ์วิดีโอได้ ต่อไป เมื่อเสร็จสมบูรณ์ คือ ทดลองใช้สร้างบทเรียนในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ แล้ว คาดว่าโปรแกรม MAST จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการใช้สร้างบทเรียนแบบสื่อผสมคอมพิวเตอร์ วิดีโอ วิชาต่าง ๆ ในประเทศไทย

5. เอกสารอ้างอิง

- Zemour, P.and D. SANZ วารสาร SVM. ประจำเดือน เมษายน 2535.
"OS/2 Meilleur que Windows". p. 70-77
- 1990 Education & Pédagogies: Informatique 90 No.5 Mars 1990. Paris: CIEP.
- 1989 Ellis, James, D. Enlist Micros:Encourage Literacy of Science Teachers in the Use of Micro computers. Colorado: BSCS.

อัจฉรา โชติบุตร *

F.I.P.F. จะจัดประชุมวิชาการระดับโลกครั้งที่ 9 ที่กรุงโตเกียว ตั้งแต่วันที่ 25 ถึง 31 สิงหาคม 2539 จึงขอชวนเชิญผู้สนใจให้ส่งบทความหรือผลงานค้นคว้าวิจัยเข้าร่วม โดยมีหัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การค้นคว้าด้านการสอนภาษาฝรั่งเศส
2. การสอนและ / หรือการอบรมต่อเนื่องแก่ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศส
3. ประสบการณ์ในการสอนหรืออุปกรณ์การสอน

วิธีการสอนมีรูปแบบดังนี้

1. บรรยายในที่ประชุมใหญ่ 1 ชั่วโมง
2. ประชุมโต๊ะกลม
3. เข้าห้องชมการสาธิตการปฏิบัติ
4. แสดงบทสรุป
5. เข้ากลุ่ม Forum

ผู้สนใจส่งบทความได้ที่

คณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการระดับโลกของ F.I.P.F ครั้งที่ 9

กำหนดส่งก่อนวันที่ 30 มิถุนายน 2538

ส่วนรายละเอียดโปรดอ่านได้ตามเอกสารที่แนบพร้อมใบเสนอบทความต่อไปนี้

* ของศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาภาษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

IXe CONGRES DE LA F.I.P.F.

TOKYO DU 25 AU 31 AOUT 1996

Appel aux intervenants du Congrès mondial

1. CHOISISSEZ UNE THÉMATIQUE

Présentez une proposition d'intervention personnelle s'inscrivant dans l'une ou l'autre des deux thématiques annoncées :

- 1) Travailler / étudier en français
- 2) Les cultures en français

2. CHOISISSEZ UNE RUBRIQUE

Votre intervention doit s'inscrire dans l'une des trois rubriques de chaque thématique.

A : réflexion

Concerne les interventions qui tentent de faire le point sur l'état de la recherche dans l'un certain nombre de domaines et qui privilégient une dimension prospective.

B : formation

Concerne les interventions qui traiteront de tous les aspects de la formation initiale et continue des enseignants de français, des relations de la formation et des publics à former (*âge, nombre, niveau, culture, etc.*), de la formation de formateurs.

C : défense et illustration

Offre aux intervenants l'occasion de présenter leurs expériences ou leur matériel pédagogique. Elle concerne également les interventions qui s'inscrivent dans une polémique, les divergences de points de vue et les confrontations.

3. CHOISISSEZ LA FORME DE VOTRE INTERVENTION

Enfin, vous pouvez choisir la forme d'intervention qui vous paraît la mieux adaptée parmi celles qui sont mentionnées ci-dessous.

L'unité de temps prévue pour chaque intervention est de une heure trente. Mais celle-ci est bien sûr modulable, sauf pour les conférences.

a : Conférence

Prévue pour une durée d'une heure devant quelques cinq cents personnes, elle fait le point des travaux d'un spécialiste de renom sur un problème donné entrant dans la thématique du Congrès.

b : Table ronde

Elle rassemble pendant une heure et demie, quatre à cinq intervenants devant un public d'environ trois cents personnes. La table-ronde offre à divers spécialistes l'occasion de débattre avec le public d'un sujet donné, chaque intervenant représentant un aspect particulier de thème abordé.

c : Atelier

Il permet à un groupe d'une vingtaine de personnes sous la responsabilité d'un animateur, d'approfondir en commun un sujet donné. Il donne aux participants l'occasion de se livrer à des activités pratiques. Celles-ci peuvent se dérouler en une séance ou durant un cycle de plusieurs séances. L'atelier peut déboucher sur la production de matériel, de documents, de textes, de démarches pédagogiques.

d : Convergence

Il s'agit d'une communication orale de trente minutes présentée individuellement. Elle donne l'occasion aux congressistes qui le désirent de présenter leurs expériences, les moyens d'enseignement qu'ils ont élaborés, le résultat de leurs travaux ou de leurs recherches. Ces interventions seront regroupées thématiquement par trois.

e : Forum

Manifestation organisée par les commissions régionales et mettant en évidence un continent, une région, par exemple, «*forum africain*» «*forum asiatique*», «*forum latino-américain*», etc. Des précisions seront fournies ultérieurement par le Conseil d'Administration de la F.I.P.F.

4. ADRESSEZ VOS PROPOSITIONS D'INTERVENTIONS AVANT LE 30 JUIN 1995 AU:

Comité d'Organisation du IXe Congrès mondial de la F.I.P.F.

«*Albergo*» 305, Kanda-Surugadai, 2-1-19,
Chiyoda-ku, TOKYO (101) JAPON
téléphone : (81-3) 3233-4067
télécopieur : (81-3) 3233-4047

Le français au XXI e Siècle

Tracer l'avenir

Cultiver la différence

Voici quelques premières suggestions pour vous aider à définir vos projets d'interventions.
CHOISISSEZ :

A : réflexion   B: formation   C: défense et illustration
a: Conférences   b: Tables rondes   c: Ateliers   d: Convergences

Thématique I : travailler / étudier en français:

Quelles ont et quelles seront les formes de présence francophone susceptibles de créer un pôle d'attraction pour le français? Travailler ou étudier en français, permet-il de tracer l'avenir?

par exemple :

- La politique linguistique
- L'économie politique de l'enseignement des langues
- L'enseignement du français et le développement économique
- Les nouveaux besoins de la communication internationale
- Situation et perspectives de l'enseignement du français sur les cinq continents et dans chaque région
- Histoire de l'enseignement du FLE
- Apprendre le français pour travailler dans un groupe francophone
- Importance de l'image culturelle, industrielle ou technologique des pays francophones pour l'enseignement du français
- Négociation en français
- L'évaluation d'une compétence spécialisée en français
- Les nouveaux médias
- L'enseignement à distance
- La formation des enseignants, des interprètes et des traducteurs spécialisés
- L'enseignement du français de spécialité
- Travailler la compréhension
- La traduction technique
- L'enseignement aux migrants
- Les enseignements bilingues
- Apprendre en traduisant etc ...

Thématique II : Les cultures en français :

Le français peut-il apparaître aussi comme un vecteur des autres cultures? Le français sera-t-il une alternative à la mondialisation des problèmes de société et à l'uniformisation des sources d'information? Choisit-on le français pour cultiver la différence ?

par exemple :

- Les cultures nationales et le français, langue de communication internationale
- Apprentissage et identité culturelle
- Intégration de pratiques culturelles nationales à l'apprentissage du français (la mémorisation)
- Les francophones au quotidien
- D'une culture à l'autre : empreinte des autres cultures dans les cultures francophones
- Les regards croisés, la perception réciproque
- Exploitation de documents vidéo
- La vision du pays de l'apprenant dans les reportages francophones
- Quelle culture enseigner aux débutants?
- Le regard du curieux : exploiter l'étonnement culturel.
- Les littératures francophonées
- Echanges et frontières
- La dimension interculturelle
- Mimiques, gestuelle et mise en scène
- Apprendre par le théâtre
- Les écrivains francophones voyageurs
- Apprendre par le cinéma : doublage et sous titrage
- Littérature et productions culturelles
- La littérature à quel niveau ? etc ...

*Pensez dès aujourd'hui à votre fiche de proposition d'interventions.
Elle doit nous parvenir avant le 30 juin 1995.*

FICHE DE PROPOSITION (S) D'INTERVENTION (S)

1. Auteur / responsable de l' intervention (en lettres capitales)

Nom ..... Prénom .....

Numéro et nom de la rue .....

Code postal, ville et pays .....

Numéro de téléphone (avec indicatif du pays) .....

Numéro de télécopieur (avec indicatif du pays) .....

Etablissement d'enseignement .....

Fonction et responsabilité dans cet établissement .....

Autres intervenants (noms uniquement) .....

2. Classement

Thématique : ( ) Travailler / étudier en français ( ) Les cultures en français

Rubrique : ( ) réflexion ( ) formation ( ) défense et illustration

Forme de l' intervention : ( ) conférence ( ) table ronde ( ) atelier
( ) convergence ( ) forum

3. Durée de l' intervention

Conférence (1 h) ; table ronde (1 unité : 1 h 30) ; atelier (1 unité : 1 h 30) convergence (30 mn)

Votre proposition ..... unité(s) .....

4. Local

4.1 Un amphithéâtre pour les conférences ; une salle de conférence pour les tables rondes et les convergences ; une salle de classe pour les ateliers

Autre voeu .....

4.2 Matériel particulier : (magnétophone, vidéo, ordinateur (type), rétroprojecteur, etc.)

4.3 Information préalable des participants (texte (s) à étudier, matériel à apporter, enquête préalable à réaliser, etc.)

5. Titre (sera publié dans le programme)

.....

6. Descriptif de l'intervention (10 lignes minimum, 20 lignes maximum sera publié dans le programme)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Si nécessaire, public cible .....
Pour le FLE, niveau .....

7. Délai

Ce formulaire est à retourner **avant le 30 juin 1995** au Comité d'organisation si nécessaire par fax, doublé d'un courrier :

**IXe Congrès mondial de la F.I.P.F.
Comité d'Organisation
"Albergo" 305, Kanda-Surugadai
2-1-19 Chiyoda-ku, Tokyo, Japon
Tél : (81-3) 3233-4067 ; Fax : (81-3) 3233-4047**

Lieu et date.....Signature.....

ATTENTION !

- Votre proposition d'intervention ne tient pas lieu d'inscription au Congrès ! Une fiche d'inscription vous sera expédiés au mois de décembre 1995 avec l'Avant-Programme du Congrès.

- Même si vos interventions sont retenues, il vous incombe d'entreprendre les démarches nécessaires pour votre prise en charge auprès de "vos autorités" et à la F. I. P. F. pour obtenir les subventions nécessaires.

- A titre indicatif, les frais de participation au Congrès se répartissent comme suit ; (en yen japonais, 1 yen vaut environ 0,05 fr. français, un franc équivaut à peu près à 20 yens)

frais d' incription au Congrès	10.000
frais d' hébergement et de séjour (pour 7 jours)	140.000
frais annexes (excursions) :	10.000

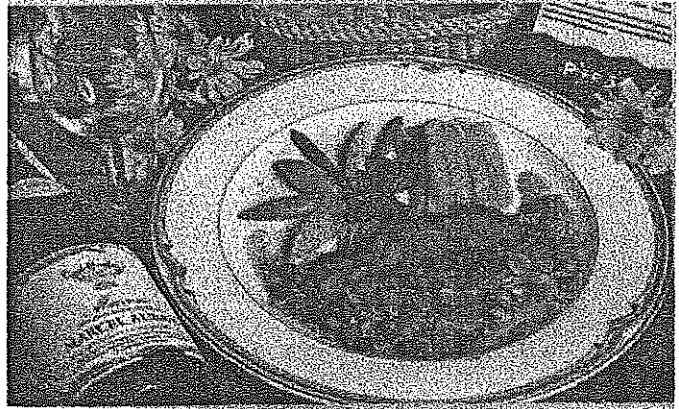
โครงการฝึกทำอาหารฝรั่งเศส

ของ

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีหน้าที่ในการให้ความรู้ด้านภาษา และวัฒนธรรมแก่ผู้เรียน การประกอบอาหารก็เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปใช้งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร และส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ

ตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้มีการจัดการศึกษา “เพื่อชีวิตและสังคม” ประกอบกับครูที่ได้รับการศึกษาและใช้ชีวิตอยู่ในประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลานาน มีความรู้ความชำนาญในการประกอบอาหารฝรั่งเศส โดยใช้ส่วนผสมที่หาซื้อได้ภายในประเทศ สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยจึงจัดให้มีการฝึกทำอาหารฝรั่งเศสขึ้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล และเป็นการเชื่อมโยงวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ที่สนใจอาหารฝรั่งเศสได้ฝึกทำอาหารฝรั่งเศสอย่างง่าย ๆ ได้ โดยใช้ส่วนผสม (ingrédients) ที่หาได้ในประเทศ
2. เพื่อให้ครูสามารถนำเทคนิคการสอนไปขยายผลให้แก่ผู้เรียนในเรื่องอาชีพอิสระ และการหารายได้ระหว่างเรียน
3. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมฝรั่งเศสในเรื่องการทำอาหาร

ผู้เข้าร่วมโครงการ

สมาชิกสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยและผู้สนใจ ครั้งละ 20-25 คน

เป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 20-25 คน/ครั้ง สามารถประกอบอาหารฝรั่งเศสง่าย ๆ ได้

ระยะเวลา

ช่วงบ่ายวันอังคารที่สองของทุกเดือนระหว่างเวลา 13.00-16.00 น.

สถานที่

1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ถนนอังรีดูนังต์
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- นางธิดา บุญธรรม
- นางสาวนันทา ไกรวิทย์
- นางสาวอรุจฉา เซวน์ชลากร
- นางสาวปราณี ศิริรัตน์

วิทยากร

- นางสาวนันทา ไกรวิทย์
- นางสาวปราณี ศิริรัตน์
- นางธิดา บุญธรรม
- กรรมการสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย
- วิทยากรรับเชิญชาวฝรั่งเศส

งบประมาณ

สมาชิกเสียค่าใช้จ่ายครั้งละ 100 บาท เป็นค่าวัสดุในการทำอาหาร และหลังการฝึกจะ
รับประทานอาหารร่วมกันทุกครั้ง

ใบสมัครโครงการฝึกทำอาหาร
ของ
สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....

สถานที่ทำงาน .....

.....โทรศัพท์.....

ที่อยู่ .....

.....โทรศัพท์.....

ขอสมัครฝึกทำอาหารฝรั่งเศส

ครั้งที่ 1 วันที่ 8 พฤศจิกายน 2537 - Tarte aux bananes

ครั้งที่ 2 วันที่ 13 ธันวาคม 2537 - Gâteau à l' orange

ครั้งที่ 3 วันที่ 10 ธันวาคม 2538 - Quiche Lorraine

- Crème caramel

ครั้งที่ 4 วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2538 - Gâteau de Savoie

ครั้งที่ 5 วันที่ 14 มีนาคม 2538 - Pizza à la française

ครั้งที่ 6 วันที่ 11 เมษายน 2538 - Brownie

ครั้งที่ 7 วันที่ 9 พฤษภาคม 2538 - Gâteau au citron

ครั้งที่ 8 วันที่ 13 มิถุนายน 2538 - Mousse au chocolat

ครั้งที่ 9 วันที่ 11 กรกฎาคม 2538 - Tarte au citron

ครั้งที่ 10 วันที่ 8 สิงหาคม 2538 - Reine de Saba

พร้อมนี้

ได้ขนาดเงินจำนวน..... บาท มาพร้อมแล้ว

นำมาจ่ายในวันฝึกทำอาหาร

ส่งใบสมัครและขนาดเงินในนามของ นางสาวนันทา ไกรวิทย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10330 ปณ. จุฬา

ความเคลื่อนไหว ของ ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศส

เขตการศึกษา 11

พรรณิภา พงษ์สุพรรณ*

การประชุมครูผู้สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส และการเสนอผลงานครูแม่แบบวิชาภาษาฝรั่งเศส
เขตการศึกษา 11 ณ โรงเรียนสตรีชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ วันที่ 1 ธันวาคม 2536

การประชุม

เวลา 9.00-10.00 น. มีการประชุมครูผู้สอนวิชาภาษาฝรั่งเศส เขตการศึกษา 11 ซึ่งเปิดสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 12 โรงเรียน มีครูผู้สอนจำนวน 23 คน
วาระการประชุม

1. การเตรียมก่อตั้งศูนย์วิชาภาษาฝรั่งเศส เขตการศึกษา 11
  - ที่ประชุมตกลงเตรียมตั้งศูนย์วิชาภาษาฝรั่งเศส เขตการศึกษา 11 ณ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย อ.เมือง จ.นครราชสีมา
  - เตรียมสรรหาบุคลากรรับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ประจำศูนย์วิชาภาษาฝรั่งเศส
2. การสำรวจสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 11

* อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ

3. แจ้งเรื่องการอบรมแบบเข้มที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย และ BAL พร้อมทั้งเตรียมบุคคลที่จะสมัครขอรับทุนประเภทต่าง ๆ โดยเรียงลำดับก่อนหลังจากผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมมาเป็นเวลานาน

การเสนอผลงานครูแม่แบบวิชาภาษาฝรั่งเศส เขตการศึกษา 11

1. นางสาวพรณีมา พงษ์สุพรรณ อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อ.เมือง จ.ชัยภูมิ

การนำเสนอ

1.1 ผลการทำงานตามนโยบายหลักของโรงเรียน

- โครงการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน
- โครงการผลิตและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา
- โครงการพัฒนาบุคลากรและสิ่งแวดล้อม
- โครงการพัฒนากิจกรรมนักเรียน
- โครงการส่งเสริมอาชีพอิสระและมีรายได้ระหว่างเรียน
- โครงการติดตามและประเมินผล

1.2 ตัวอย่างผลงาน

- การผลิตเอกสารและการใช้เอกสารจริงประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส
  - แบบทดสอบด้านเนื้อหาทางวัฒนธรรมฝรั่งเศส
  - แบบฝึกคำศัพท์
- ฯลฯ

2. นายอำนาจ สมตัว อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนสิรินธร อ. เมือง จ. สุรินทร์

การนำเสนอ

1. การใช้เพลงประกอบการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส เช่น

- BONJOUR TOUS LES AMIS
- QUELQUES CHANSONS POUR LES DEBUTANTS

2. การนำเสนอสื่อการเรียนการสอน เรื่อง

- สภาพดินฟ้าอากาศ
- การคมนาคมในประเทศฝรั่งเศส

ฯลฯ

เวลา 15.00 น. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาทรงเป็นองค์ประธานการประชุมครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศส เขตการศึกษา 11 ได้รับสั่งตามสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมฝรั่งเศส ณ วิทยาลัย เซนต์จอห์น กรุงเทพฯ ฯ ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 27-28 พฤศจิกายน 2536

ในการเสด็จ ฯ ครั้งนี้คณะครู-อาจารย์ นักเรียน โรงเรียนสตรีชัยภูมิ และคณะครูผู้สอนวิชาภาษาฝรั่งเศสสำนักในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

นางสาว พรณีมา พงษ์สุพรรณ

อาจารย์ 2 ระดับ 6

โรงเรียนสตรีชัยภูมิ

ผู้รายงาน

“ช่วงพะระเสิน สะบายตีปีไทม์”

รายงานกิจกรรมประจำปี 2537

ตอนที่ 1

สิทธา พิณงูอดล *

เสด็จพระราชดำเนินออกจากหอพระแก้ว

รัฐบาลฝรั่งเศสจัดสรรทุนศึกษา และฝึกอบรมให้แก่สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย (ต่อไปนี้จะขอใช้อักษรย่อ สคฝท. นะคะ) ปีละประมาณ 15 ทุน เพื่อสมาชิกสมาคมจะได้เดินทางไปยังประเทศฝรั่งเศสเพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพทางวิชาการ ให้แก่การศึกษาของไทยทั้งระดับมัธยม และอุดมศึกษา

ทุนการศึกษาดังกล่าวจัดผ่านที่ปรึกษาฝ่ายวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และความร่วมมือแห่งสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทยซึ่งจะเรียกสั้น ๆ ว่าทูตวัฒนธรรม

ทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศสคนปัจจุบัน ชื่อ คุณซอง พรองซัวส์ กรุนสไตน์ (Jean-François Grunstein) มีอัครยาศัยไมตรีนำหน้าบถือสมเกียรติสมตำแหน่ง ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งแก่ สคฝท.

* ศาสตราจารย์ ดร. ข้าราชการบำนาญ สังกัดมหาวิทยาลัยรามคำแหง บทความท่องเที่ยว ตีพิมพ์ซ้ำจากนิตยสารสกุลไทย 3 ตอน ฉบับที่ 2065, 2066, 2067 พฤษภาคม 2537

พอทาง สคฝท. แจ้งไปว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาจะเสด็จนำสมาชิก และมิตรของสมาชิก สคฝท. ไปยังนครเวียงจันทน์ ประเทศลาว ทั้งทูตวัฒนธรรม และภรรยา (คุณเอดิท) ก็ตกลงใจสมัครเดินทางร่วมด้วยทันที ทั้งยังชักชวนชาวฝรั่งเศสที่ประจำทำงานอยู่ ณ สำนักทูตวัฒนธรรม ไปด้วยอีกค่อนข้าง คนที่มีเหตุจำเป็นจริง ๆ เท่านั้นที่พลาดโอกาสตามเสด็จในครั้งนี้

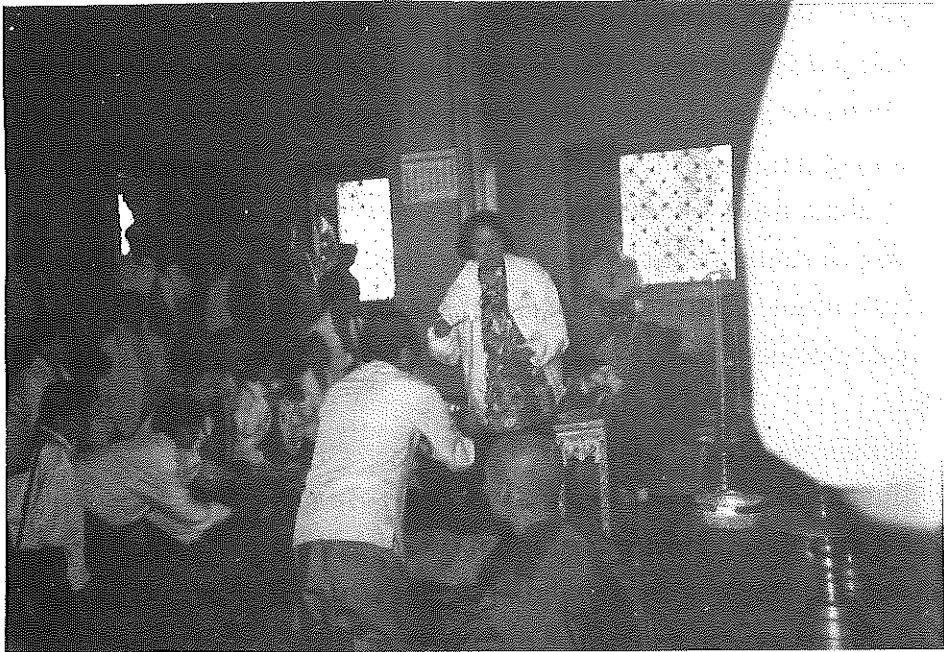

คณะกรรมการบริหาร สคฝท. และสมาชิก มิตรของสมาชิกรอรับเสด็จ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาทรงริเริ่มก่อตั้ง สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ขึ้นด้วยเจตน์จำนงแน่วแน่ที่จะทรงช่วยเหลือครูไทยที่ประกอบอาชีพในแวดวงการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา

สคฝท. จัดทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2520 ดังนี้ พ.ศ. 2537 อายุของ สคฝท. ก็ย่างเข้าปีที่ 17 ถ้าเป็นคนหรือเป็นผู้หญิงก็จัดได้ว่ากำลังรุ่นสาวเต็มที่ แต่ภารกิจของสมาคมนี้ หลากหลายกว้างไกลเกินวัยของสาวรุ่นมาก เพราะนอกจากจะเป็นสมาคมที่รวมของคนที่มืออาชีพเป็นครู แล้วยังเป็นศูนย์วิทยาการส่งเสริมสมรรถภาพของการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่ออาชีพครูอีกด้วย ดังนั้นสมาคมจึงเป็นสื่อกลางระหว่างครูไทยกับรัฐบาล ฝรั่งเศสซึ่งมีนโยบายส่งเสริมการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาทรงเล็งเห็นความหนักหน่วงของภารกิจนี้เป็นอย่างดี จึงทรงสูญเสียละลำบากพระวรกายรับเป็นองค์นายกสมาคมพระองค์แรก และถึงแม้จะครบวาระหลายวาระแล้วคณะกรรมการทุกชุดก็ยังทูลเชิญเป็นองค์นายกต่อไปจนทรงรับสั่งว่า “ไม่ได้แล้ว” ดังนั้นจึงทรงดำรงตำแหน่ง “องค์นายกกิตติมศักดิ์” เป็นมิ่งขวัญ และผู้นำของบรรดาสมาชิกครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

“สมเด็จหญิง” องค์นายกกิตติมศักดิ์ ทรงริเริ่มกิจการที่เป็นคุณประโยชน์มากมายแก่สมาคม และทรงตั้งความปรารถนาดีที่ให้ครูไทยทุกสถาบันการศึกษาได้รู้จักกัน ทำงานร่วมกัน และสมัคร สโมสรสมาคมคึกคัก จึงทรงริเริ่มให้มีการเดินทางไปทัศนajari เป็นกิจกรรมประจำทุกปี สำหรับปี 2537 นี้ ได้ทรงนำทัศนajari หนองคาย-เวียงจันทน์-อุดร ระหว่างวันที่ 7 ถึง 10 มกราคม

ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูป

รองศาสตราจารย์ ดร. ธิดา บุญธรรม อุปนายก อาจารย์ประมาณ ลี้ศิริเสริญ เลขานุการและ ผู้จัดการ อาจารย์อรรธรณี บ้านสาวสดี ผู้ช่วยเลขานุการ ทั้ง 3 คนดำเนินการทามรุ่งทามค่ำโดยทุกวิถีทาง เพื่อให้การเดินทางครั้งนี้เต็มไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย สมพระเกียรติ

ดิฉันแม้แต่ตื่นเต้นกับประสบการณ์ใหญ่ในชีวิตด้วยการปฏิบัติวิปัสสนาตามวัด และสำนัก ปฏิบัติธรรมต่าง ๆ เท่าที่จะทำได้ จึงทำให้พลาดจากกำหนดเวลาตอบรับเข้าร่วมเดินทาง พอสลัดผ้าขาว ออกจากกายเป็นที่เรียบร้อยแล้วกลับมาถึงบ้านรีบโทรศัพท์ถึงอาจารย์ประมาณที่กรุงเทพฯการบัญชีวิห ยาลัยทันที

“เต็มหมดแล้วค่ะพี่ รถโคซหัง 2 คัน ทุกที่นั่งเต็มหมดจริง ๆ เสียใจด้วยค่ะพี่”

“ตายแล้วที่อุตสาห์จองไว้แล้วเชียวนะ”

“หนูคิดว่าพี่เปลี่ยนใจไม่ไปแล้ว เพราะไม่เห็นเอกสารส่งมาเพราะต้องการรูปถ่าย กับสำเนา บัตรประจำตัวประชาชน ใบแจ้งความจำนงสามอย่างนี้เพื่อทำเอกสารผ่านแดน ตอนนี่เราทำเอกสารผ่านแดน เรียบร้อยแล้วทั้ง 80 คน เลยค่ะ พี่ง้อค่าธรรมเนียมกับค่าภาษีผ่านด่านประเทศไทย-ลาวเมื่อวานขึ้น นี้เอง เสียตายจัง”

ดิฉันวางหูโทรศัพท์ลงอย่างเศร้าสลด พลงนิกโกโทษตัวเองว่าแม้จะไปปกกลดเสียนี้เลยพลาดโอกาส ตามเสด็จไปเวียงจันทน์

“ฮือไม่เป็นไรน้า” ดิฉันปลอบใจตัวเอง

“คนเราได้อะไรมาอย่างหนึ่งก็ยอมเสียอะไรไปอย่างหนึ่งเป็นของธรรมดา ไม่ค่อยมีใครได้ทั้งสองอย่างพร้อมกันหรอกน้า เราก็ได้บุญได้กุศลแล้ว อดเที่ยวก็ไม่เป็นไร ทั้งหนองคาย เวียงจันทน์ อุดร ก็เคยไปตั้งหลายหนแล้ว ไม่สูญเสียมากมายนักหรอกน้า”

ดิฉันฝันใจปลอบตัวเองอยู่หน้าโทรศัพท์

ทันใดนั้นก็มียเสียงโทรศัพท์ดังขึ้น ดิฉันคว้าขึ้นมาตั้งแต่เสียงกริ่งช่วงแรกยังไม่สิ้นสุด

“ฮัลโหลสิทธาคะ” เป็นคำพูดแปลก ๆ ที่ตัวเองไม่เคยใช้ เพราะตามปกติมักจะกล่าวฮัลโหลแล้วต่อด้วยหมายเลขของเครื่อง แต่คราวนี้บอกชื่อตัวเองไปเลย อ้าว-อ้าว ติดตัวเอง อีกแล้วเพิ่งไปเกาะออกหยก ๆ ได้เกาะ ตัวเอง ตัวของเราเอง หิ้งวัดไปแล้ว ทำไมจึงผูกขึ้นมาใหม่ยังมีอีกละ

“พี่คะ มีข่าวดีมาบอก” ไซ้แล้วเสียงอาจารย์ประมาณนั้นเอง “ดูสิพี่ พอวางหูจากพี่ก็มีคนโทรศัพท์มาบอกยกเล็กคนหนึ่งเลย ... หนูรีบโทรมาบอกและอยากขอคำยืนยันจากพี่อีกที”

ระหว่างที่ฟังถ้อยคำเหล่านี้ดิฉันรู้สึกร้อนวูบวาบ น้ำตาไหล... เกิดความปีติปลาบปลื้มแถมสำนึกผิดที่โทษ ...

“แน่นอน พี่ขอยืนยันการเดินทางครั้งนี้”

“ฉันขอเอกสารด่วน จะได้ส่งให้ เอ็ม.ดี.ทัวร์ เขาจัดการทำเอกสารผ่านด่านประเทศไทยและลาว ย้ำอีกทีนะคะ สำหรับบัตรประจำตัวประชาชน หน้า-หลัง 1 ชุด รูปถ่าย 3 รูป หน้าตรง ไม่สวมหมวกขนาด 1 หรือ 2 นิ้ว พร้อมเขียนชื่อ-สกุล หลังรูปทุกใบ ที่ต้องรีบกรอกใบแจ้งความจำนงด้วยนะคะ ถ้าจะเอาเด็กที่ยังไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนไปด้วยใช้บัตรประจำตัวนักเรียนได้ หรือหนังสือรับรองจากโรงเรียนซึ่งมีรูปถ่ายอยู่ด้วย และยังต้องให้รูปถ่ายอีก 3 รูป นะคะ พี่จะเอาเด็กไปด้วยไหม”

“ไม่ดีกว่าค่ะ แค่นี้ไปคนเดียวก็เกือบตกตกรถเสียแล้วใหม่ละ แฮ่ ไล่ใจจิง ขอเวลาจัดการกะสำเนา อะไรต่ออะไรก่อนนะคะ พรุ่งนี้ไม่เกินเที่ยงเอกสารทุกฉบับถึงมือหนูแน่นอน”

เช้าตรู่วันศุกร์ที่ 7 มกราคม 2537 รถโดยสารคันใหญ่ใหม่เอี่ยมสวยงามนั่งสบาย และสะดวกจำนวน 2 คัน ก็ค่อย ๆ เคลื่อนตามกัน ออกจากหน้าวิทยาลัยเซนต์ จอห์น ลาดพร้าว

ดิฉันแอบสังเกตการณ์ในโรงเรียน เห็นนักเรียนจำนวนมากลงจากรถ บ.ข.ส. ที่มาจากต่างจังหวัดเข้ามาในบริเวณโรงเรียนตั้งแต่ตีห้า ต่างมุ่งหน้าเดินฝ่าความมืด เข้าสู่ที่มีแสงไฟ เปิดสมุดหนังสือออกแล้วก็ก้มหน้านั่ง พลางอ่านเขียนอยู่ตรงนั้น คงเป็นวิธีที่ชาญฉลาดในการหลบหลีกความคับคั่งของการจราจรในมหานครกรุงเทพ ฯ ของเด็ก ๆ กระมัง

เราเดินทางสวนกับขบวนรถยนต์น้อยใหญ่ที่ดูเหมือนเข้าแถวเรียงสามบ้าง เรียงสี่บ้าง มุ่งสู่ใจกลางกรุงเทพ ฯ ขบวนรถนี้ยาวเหยียดมาจนถึงรังสิต

ท้องฟ้าสุกใสที่จังหวัดอยุธยา แสงแดดจัดจ้าแต่ยังอบอุ่นเมื่อเรามาถึงสระบุรี เวะพักผ่อนรับประทานอาหารว่างเข้าห้องน้ำห้องส้วม ดิฉันไม่เมารถเพราะอาจารย์ประมาณกรูณาจัดที่นั่งที่สบายเหมาะสมกับสุขภาพ ใต้คณะของเรานั่นที่จริงไม่ใช่คณะคนสูงอายุ เพราะมีเด็กร่วมเดินทางมาด้วย ประมาณอายุเฉลี่ยคงราว 38 ปีกระมัง เราถือหลักความปลอดภัยเหนือสิ่งอื่นใดจึงเลือกเดินทางมาพร้อมกับแสงอาทิตย์ เริ่มเดินทางเมื่อพระอาทิตย์ขึ้น และถึงจุดหมายปลายทางเมื่อพระอาทิตย์ตก

เหล่าผู้รับเสด็จ “สมเด็จพระหญิง” ทั้งฝรั่งเศสและไทยบนแพขนานยนต์

พอพระอาทิตย์โคจรอยู่กลางท้องฟ้า เป็นเวลาเที่ยง เราก็ก็นั่งเดินทางถึงนครราชสีมา และรับประทานอาหารเช้ากลางวันที่โรงแรมสีมาเซอร์ราตัน เป็นโรงแรมใหม่ อยู่เชิงสะพานใหม่บนถนนสายใหม่ อะไร ๆ ก็ใหม่หมด อาหารรสดี ปรุงอย่างประณีต บริการด้วยความรอบคอบเอาใจใส่ประทับใจ พออิ่มหน้าสำราญแล้วก็เดินทางต่อไป แวะอีกครั้งหนึ่งเพื่อรับประทานอาหารว่าง ณ โรงแรมเจริญธานี ปรินเซสจังหวัดขอนแก่น

ดิฉันมีข้อสังเกตเกี่ยวกับชื่อของโรงแรมเจริญธานี ปรินเซส รู้สึกว่า คำว่า *เจริญธานี* กับคำว่า *ปรินเซส* ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกันเลยไปว่าจะเป็นด้านภาษา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์ ... ก็ให้บังเอิญพิมพ์ข้อความสงสัยให้คุณพดลแห่ง เอ็ม.ดี.ทัวร์ ฟัง และก็บังเอิญที่คุณพดลเป็นนักศึกษาวิชาเอกการท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งรู้เรื่องกิจการโรงแรมดี เพราะเป็นวิชาหนึ่งในสาขาการท่องเที่ยว จึงเล่าให้ฟัง ได้ความรู้มากมาย

ไม่เห็นเป็นอะไรเลยที่อาจารย์จะขอความรู้จากศิษย์ ศิษย์ต้องเก่งกว่าอาจารย์โลกจึงจะเจริญ ท่านทั้งหลายล้วนแต่ต้องการให้โลกเจริญใช่ไหมคะ

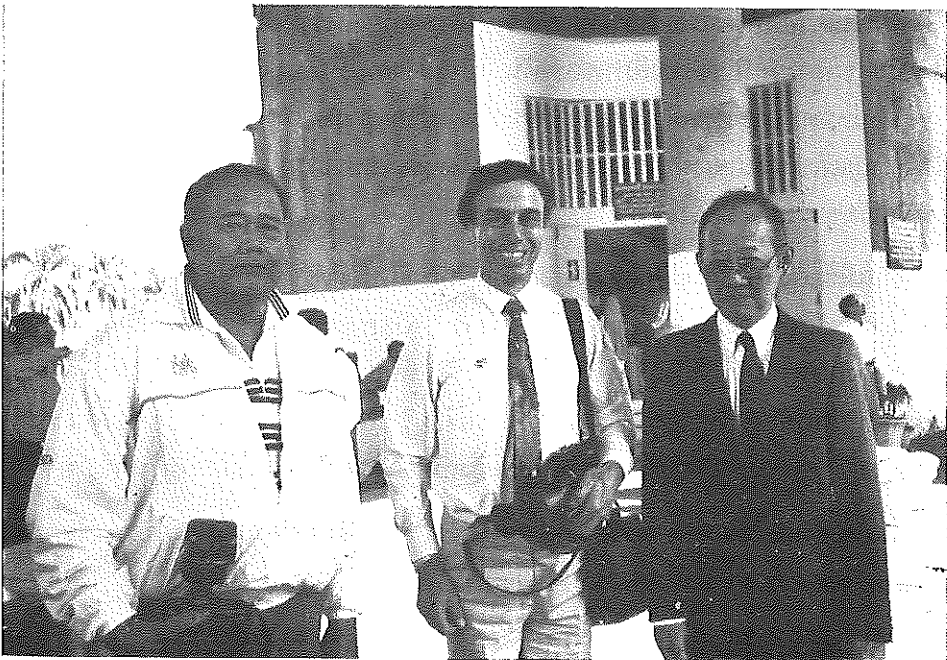
สรุปเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องนี้คือโรงแรมโดยเฉพาะที่สร้างใหม่ๆ ถ้ามีคำปรินเซสอยู่ด้วย นับเป็นโรงแรมใน “เครือ” หรือแอสโซซิเอทกับโรงแรมรอยัลปรินเซส หลานหลวง กรุงเทพ และอยู่ใน “เครือ” เดียวกับกลุ่มโรงแรมดุสิตและริสอร์ท เป็นอันว่าคำว่า *เจริญธานี* กับคำปรินเซสนั้นมีความเกี่ยวข้องกันทางด้านธุรกิจนั่นเอง และคำว่า “ธานี” หลังชื่อโรงแรมใหม่ ๆ ก็มีความเกี่ยวเนื่องกับโรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพ ฯ เช่นกัน

พอพระอาทิตย์ตกเขา ตกดิน ตกแม่น้ำโขงไปแล้ว รถของเราก็จอดลงตรงหน้าโรงแรมหนองคายแกรนด์ธานี พอพวกเราลงจากรถก็ได้เห็นบุคคลสำคัญในเครื่องแบบเกือบเต็มยศนั่งข้างเดินข้างขวักไขว่อยู่ในห้องโถงใหญ่ของโรงแรม (ขอเลียง คำว่า ลีอบนี่ เพราะเรามีคำไทยว่า ห้องโถง ใช้ได้อย่างสง่าผ่าเผย สมเกียรติ สมศักดิ์ศรี ของคนไทยอยู่แล้ว) หลายคนกำลังพูดอยู่กับเครื่องโทรศัพท์มือถือ สรุปความได้ว่า เฮลิคอปเตอร์ พระที่นั่งยังไม่ถึงสนามบิน

สมาชิก สดฝท. ชาวฝรั่งเศสกลุ่ม คุณของ ฟรองซัวส์ กรุนส์ไตน์ (Jean-François Grunstein) และกลุ่มคุณหมอ ผู้เชี่ยวชาญโรคไต แห่งโรงพยาบาลศิริราชก็ทยอยกันชนสัมพันธ์ขึ้นห้องพักล้างหน้าล้างตาทำตัวให้เรียบร้อยแล้วลงมารับเสด็จ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2536 ได้เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดโรงแรมหนองคายแกรนด์ธานีอย่างเป็นทางการโดยมี คุณนพพันธ์ (คนไทย) และคุณเคียง (คนสิงคโปร์) รับเสด็จ วันที่ 7 มกราคม 2536 บุคคลทั้งสองก็มารับเสด็จอีกพร้อมด้วย คุณวิภา แจ็งกลีบ คุณนายผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (ท่านผู้ว่า ๆ คุณอนันต์ แจ็งกลีบ ซึ่งเป็นนักเขียนและนักอ่านคนสำคัญในวงการหนังสือดีตราสารอยู่ที่กรุงเทพฯ ๆ แต่จะมาส่งเสด็จในวันอาทิตย์) ท่านรองผู้ว่าราชการ ท่านหัวหน้าศาล ท่านสรรพสามิต ท่านสารวัตรใหญ่ ท่านหัวหน้าสำนักงานจังหวัด ท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาล นายแพทย์ และพยาบาล ท่านรองผอ.ปภ. ท่านรองฝ่ายเศรษฐกิจ ฯลฯ ถ้าจะเขียนให้ครบทุกท่านบรรณาธิการก็คงหาเนื้อที่ให้ไม่ไหว ดังนั้นจึงขอก๊อץท่านที่ไม่มีชื่อไม่มีรูปในที่นี้ด้วย

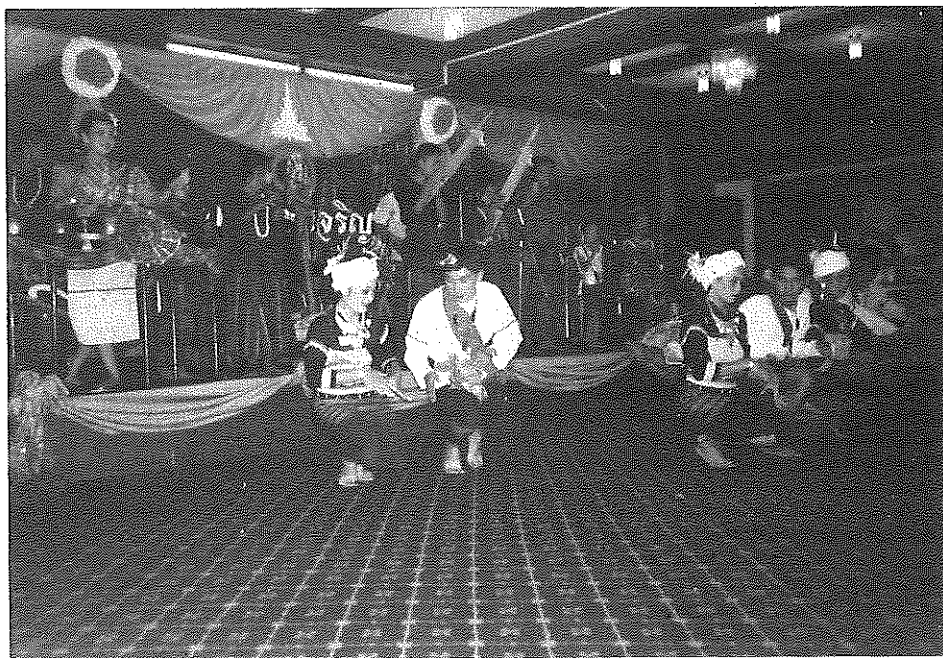
ท่อนุสาวรีย์ประคุษย์ จากซ้ายไปขวา
พนฯ สมพันธ์ โกกิลานนท์ เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเวียงจันทน์
คุณ Jean-François Grunstein ทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส
นายแพทย์ พันธุ์เลิศ ทิมกระจำง

นอกจากบุคคลสำคัญของจังหวัดหนองคาย แล้วท่านที่มีความสำคัญที่สุดที่รอรับเสด็จด้วย ท่านผู้นั้น คือ พลฯ เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คุณสมพันธ์ โกกิลานนท์ และภริยา

เฮลิคอปเตอร์ที่ประทับถึงสนามบินเวลาหกโมงเย็น อีกไม่กี่นาทีต่อมาขบวนรถยนต์พระที่นั่ง ก็แล่นผ่านบ้านเรือนร้านค้าของชาวหนองคาย ซึ่งติดธงทิวปลิวไสวรับเสด็จพร้อมป้าย "ทรงพระเจริญ" แม้บ้านเรือนร้านค้าที่มีได้อยู่ในเส้นทางเสด็จ ก็ประดับอาคารด้วยธงและคำถวายพระพร หลายบ้าน อยู่กลางนาบ้าง อยู่ท้ายสวนบ้าง พอทราบข่าวว่าสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอจะเสด็จหนองคายก็รีบยกป้าย ถวายพระพรรออยู่หลายวัน แสดงออกถึงน้ำใสใจจริงที่เปี่ยมด้วยความจงรักภักดี

พอรถยนต์พระที่นั่งเทียบบันไดโรงแรมท่ามกลางข้าราชการ และบุคคลสำคัญของจังหวัดหนองคาย แล้ว "สมเด็จพระหญิง" ก็ทรงโอภาปราศรัยกับบุคคลที่รอรับเสด็จ ทรงผ่านมาจนถึงกลุ่มกรรมการบริหาร สมาคม และสมาชิกสมาคม รับสั่งด้วยความห่วงใยว่ามาถึงตั้งแต่เมื่อไหร่ พอทอดพระเนตรเห็น คุณเอติชยืนอยู่ถัดไปพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศสโดยไม่มีคุณชอง พรองซ์วัลส์ ก็รับสั่งถามหา คุณเอติช ทูลว่า คุณชอง พรองซ์วัลส์ สามีของเธอจะนั่งรถไฟตามมาจะถึงเช้าตรู่วันรุ่งขึ้น ฯลฯ

เสด็จขึ้นห้องประทับ และจะเสด็จลงมาเสวยพระกระยาหารค่ำ ณ ห้องทับทิมเวลาสองทุ่ม ผู้ที่ร่วมโต๊ะเสวยได้แก่ พลฯ เอกอัครราชทูต สมพันธ์ โกกิลานนท์ และคุณหญิง คุณนายผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ท่านหัวหน้าศาลจังหวัดหนองคาย คุณเอติช กรุนส์ไตน์ (Grunstein) คุณวิตาล (M.Vidal) ผู้ช่วยทูตวัฒนธรรม คุณเทริตเตอะแนร์ (M.Treutenaire) ผู้ช่วยทูตฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา บุญธรรม อุปนายก สคฝท. รองศาสตราจารย์ วงจันทร์ พิณยนิติกาศสตร์ อดีตคณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เทรัญญิก สคฝท.

ชมรมนาฏศิลป์หนองคายจัดการแสดงพื้นบ้านถวายระหว่างเสวยพระยาหารค่ำ
ทั้ง 2 วัน ณ ห้องทับทิม โรงแรมหนองคาย

ชมรมนาฏศิลป์จังหวัดหนองคาย ได้จัดแสดงดนตรีพื้นเมืองอีสานถวายทอดพระเนตร วงดนตรี ประกอบด้วยเครื่องดนตรีพื้นเมืองมากมาย ที่ขาดไม่ได้ก็คือ แคน ปี่ และโป่งกลาง ผู้แสดงหญิงชาย สวยงาม คล่องแคล่ว ที่น่าประทับใจ คือ เด็กหญิงวัยหกขวบที่รักการร้องรำเป็นชีวิตจิตใจ เธอร้องเพลง ขยับแขนขาปรบ มือเข้าจังหวะดนตรี ตั้งแต่เริ่มการแสดงจนจบถึงรายการสุดท้ายด้วยอากัปกริยาร่าเริง สนุกสนานไม่รู้เหน็ดเหนื่อยเปื้อนหน้า น่ารักจริง ๆ สำหรับเด็กตัวน้อย ๆ จี๊ว ๆ เช่นนี้ เธอคืออนาคตอันสดใสของจังหวัดหนองคาย

ดิฉันมองเห็นชัยชนะของคนหนองคายแล้ว อยู่แค่เอื้อมนี้เองหากชมรมนาฏศิลป์นี้เป็นตัวแทนของ ชีวิตวิญญาณชาวหนองคาย ก็มันใจได้ว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าคุณค่าล้ำเลิศของจังหวัดนี้อยู่ที่ศิลปะวัฒนธรรม อันงดงามลึกซึ้งซึ่งนี้เอง ศิลปะวัฒนธรรมเช่นนี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ด้วยเวลาอันสั้น ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในที่ที่ไร้ภูมิปัญญา ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในคนที่ไร้วิญญาณศิลปิน ดิฉันภูมิใจในทรัพยากรบุคคล ทรัพยากร ศิลปะวัฒนธรรม และทรัพยากรภูมิปัญญาของคนหนองคายยิ่งนัก เพียงเหยียบแผ่นดินถิ่นหนองคาย ได้ไม่ถึง 6 ชั่วโมง ก็ตระหนักเต็มหัวใจในคุณค่าของเมืองนี้ อย่าวิตกไปเลยว่าใครจะแย่ง "อุตสาหกรรมท่องเที่ยว" ไปจากเมืองหนองคาย ตราบเท่าที่สิ่งรองรับการท่องเที่ยวยังมีฐานเข้มแข็งมั่นคงบน ศิลปะวัฒนธรรม บริการที่พักแรม (เช่น โรงแรมสี่ดาวแห่งนี้) ตลอดจนสถานที่สวยงามทางธรรมชาติ (น้ำตกธารทอง ธารทิพย์ ถ้ำและภูเขาลำเนาไพร) รวมทั้งสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา (วัดโพธิ์ชัย วัดพระธาตุบังพวน วัดหินหมากเป้ง ...) ถ้าทางจังหวัดอำนวยความสะดวกตามเส้นทางที่นำไปสถานที่ เหล่านี้ให้สอดคล้องกับ "จิตวิทยาการท่องเที่ยว" แล้วเงินทองก็จะไหลมาเทมาอย่างจังหวัดหนองคายอย่างประมาณมิได้ ยิ่งไปกว่านี้สะพานสัมพันธ์ภาพ ไทย-ลาว ซึ่งตั้งอยู่ท่ามกลางเมืองหนองคาย เพียง 3 กิโลเมตรก็จะเป็นเส้นทางสำคัญยิ่งทางเศรษฐกิจของจังหวัดหนองคายด้วย

แฮมซึกจะอยากสมัครเป็นชาวหนองคายเสียแล้ว ตื่นเต้นกับความเติบโตของจังหวัดนี้ ซึ่งรอ อยู่ปลายเอื้อมมือนี้เอง

(โปรดอ่านต่อฉบับหน้า)

บันทึกการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2537

ประมาณ ลีศิริเสริญ

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2537 ขึ้นเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2537 ณ โรงเรียน กรุงเทพมหานครวิทยาลัย โดยมีสมาชิกเข้าร่วมประชุมจำนวน 80 คน ตามระเบียบวาระการประชุมดังนี้

1. อุปนายกสมาคมฯ กล่าวเปิดประชุม

อุปนายกสมาคมฯ กล่าวเปิดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2537 เมื่อเวลา 11.00น.

2. รายงานประจำปีของสมาคมฯ

เลขาธิการและผู้จัดการสมาคมฯ ได้รายงานผลงานประจำปีของสมาคมฯ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537 ถึงวันที่ 13 ตุลาคม 2537 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

* เลขาธิการและผู้จัดการสคฝท.

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการกรุงเทพมหานครวิทยาลัย

รายงานประจำปี สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ 1 มกราคม - 13 ตุลาคม 2537

คณะกรรมการบริหารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ชุดที่ 9 ขอรายงานกิจการของสมาคม ฯ ที่ได้จัดทำในรอบปีที่ผ่านมา ดังนี้

1. งานบริหาร

คณะกรรมการบริหารสมาคม ฯ ได้ประชุมเพื่อดำเนินกิจการของสมาคม ฯ นับตั้งแต่ 1 มกราคม 2537 จนถึงวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี คือ วันที่ 13 ตุลาคม 2537 รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง สรุปสาระการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสมาคม ฯ ได้ดังนี้

- 1.1 ประชาสัมพันธ์เพื่อหาสมาชิกทั้งประเภทบุคคลและสถาบัน
- 1.2 จัดทำโครงการประจำปี 2537 ของสมาคม ฯ
- 1.3 จัดทำโครงการความร่วมมือกับสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศสปี 2537
- 1.4 จัดทำโครงการความร่วมมือกับสมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ ปี 2537

2. ทุนประเภทต่าง ๆ

ในรอบปีที่ผ่านมา สมาคม ฯ ได้ติดต่อขอทุนประเภทต่าง ๆ เพื่อสมาชิกดังต่อไปนี้

2.1 ทุนฤดูใบไม้ผลิ 1994 จำนวน 15 ทุน ระยะเวลา 2 เดือน สำหรับครูที่สอนภาษาฝรั่งเศส เพื่อฝึกอบรมภาษา วัฒนธรรม และวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยผู้ได้รับทุนจ่ายค่าเดินทางไป-กลับด้วยตนเอง ผลปรากฏว่าผู้ที่ได้รับทุน คือ

ทุนประเภทที่ 1 สำหรับผู้ที่ไม่เคยไปประเทศฝรั่งเศสมาก่อน จำนวน 10 คน คือ

1. นางพรรณณี	โสภณมณี	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา	กทม.
2. นางจุฑามาศ	รัตนพันธ์	โรงเรียนหอวัง	กทม.
3. นางจันทร์นิภา	พิทยายน	โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน-ธนบุรี	กทม.
4. นางชูจิตต์	ทองเล็ก	โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน-ธนบุรี	กทม.
5. นางพูนศิริ	พลดูล	โรงเรียนศรีบุญยานนท์	นนทบุรี
6. นางสาวมาริสา	หนูนักดี	โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมพิตร	กทม.
7. นายยงยุทธ	จันทร์ระกูล	โรงเรียนนารีนารีเฉลิม	สงขลา
8. นายไมตรี	สุขสอน	โรงเรียนพากแก้ววิทยาคม	พะเยา
9. นางสาวสุขศรี	ม่วงเสน	โรงเรียนขอนแก่นพิทยา	นครศรีธรรมราช
10. นางสาววิมลนาถ	บัวแก้ว	โรงเรียนพุทธจักรวิทยา	กทม.

ทุนประเภทที่ 2 สำหรับผู้ที่เคยไปประเทศฝรั่งเศสมาแล้ว จำนวน 5 คน คือ

1. นางสาวสมลักษณ์	สุภาพ	โรงเรียนสุวรรณารามพิทยาคม	กทม.
2. นางสาวระวีวรรณ	ภัทรรักษา	โรงเรียนสตรีนครสวรรค์	นครสวรรค์
3. นางสาวศรีพลอย	จินะฤทธิ์	โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	เชียงใหม่
4. นางอรชร	ทัศนัยนา	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศ	ศาลายา นครปฐม
5. นางปริศนา	ประเสริฐชัย	โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม	พิจิตร

ผู้รับทุนทั้ง 15 รายนี้ได้เดินทางไปรับการฝึกอบรม ณ เมือง GRENOBLE เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2537 เวลา 22.40 น. โดยสายการบิน AIR FRANCE เที่ยวบินที่ AF 171

อนึ่ง การให้ทุนฤดูใบไม้ผลิปี 1994 นี้ ถือว่าเป็นปีที่ 15 รวมจำนวนผู้ได้รับทุนประเภทนี้ 445 ราย

2.2 ทุนกรรมการบริหารสมาคมฯ 1994 สมาคมฯ ได้รับทุนประเภทนี้ จำนวน 1 ทุน ที่ประชุมมีมติให้ นางสาวประภา งานไพโรจน์ รับทุนดังกล่าว โดยได้ออกเดินทางไปรับการฝึกอบรม และดูงานเป็นเวลา 1 เดือน ณ ศูนย์ BELC เมือง STRASBOURG

2.3 ทุนเรียนดีวิชาภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1994 สมาคมฯ ได้รับทุนประเภทนี้ จำนวน 4 ทุน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยกำหนดให้โรงเรียนในสวนกลางได้รับ 2 ทุน และโรงเรียนในส่วนภูมิภาคได้รับ 2 ทุน ระยะเวลา 1 เดือน สมาคมฯ ได้จัดสอบข้อเขียนเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2537 และสอบสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2537 ณ ศูนย์ฝึกอบรมครูหน่วยศึกษานิเทศก์ ภายในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปรากฏผลผู้ได้รับทุน คือ

1. นางสาวสายทิพย์	แย้มกลีบ	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา	กทม.
2. นางสาวนัญญ์นันท์	นุตทัศน์	โรงเรียนสตรีวิทยา	กทม.
3. นายเศรษฐา	ศรีเกียรติณรงค์	โรงเรียนศรียานุสรณ์	จันทบุรี
4. นางสาวปฐมพร	ศรีอรุณเอี่ยม	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	ขอนแก่น
สำรอง = นายชัยทัต	สินไพบูลย์	โรงเรียนมักกะสันพิทยา	กทม.

ซึ่งได้รับทุนในช่วงหลังเป็นผู้รับทุนคนที่ 5 เนื่องจากทำคะแนนได้ดีเช่นกัน

ผู้รับทุนทั้ง 5 รายนี้ ได้ออกเดินทางไปเมือง TOURS เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2537

2.4 ทุนเรียนดีวิชาภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษา 1994 สมาคมฯ ได้รับทุนประเภทนี้จำนวน 6 ทุน สมาคมฯ ร่วมกับ BAL ได้จัดสอบคัดเลือกทั้งข้อเขียนและสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2537 ผลปรากฏว่า ผู้ได้รับทุน คือ

1. นางสาวจรินทร์	กิ่งทองสมุทร	คณะมนุษยศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. นางสาวธารรัตน์	เจริญสนธิชัย	คณะศิลปศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. นายสิริชัย	โชคชัยสัมฤทธิ์	คณะอักษรศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นางสาวรัชดาภรณ์	ฤทธิจันทร์	คณะครุศาสตร์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. นางสาวอาริษา	อาสาเอก	คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
6. นางสาวฤชชุดา	โศคบาล	คณะอักษรศาสตร์	มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ได้รับทุนทั้ง 6 รายนี้ได้ออกเดินทางไปเมือง TOURS พร้อมกับผู้รับทุนข้อ 2.3

2.5 *ทุนนักเรียนจากงานกิจกรรมประจำปี 2536* จำนวน 5 ทุน นักเรียนซึ่งเป็นผู้แทนของสถาบันการศึกษาที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมในการแข่งขันประเภทต่าง ๆ ในงานกิจกรรมประจำปี 2536 ได้รับทุนจากรัฐบาลฝรั่งเศสให้ไปศึกษาและทัศนศึกษา ประเทศฝรั่งเศส ณ ศูนย์ภาษาเมือง POITIERS เป็นเวลา 1 เดือน โดยออกเดินทางเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2537 ดังมีรายชื่อสถาบันดังนี้

1. การแข่งขันร้องเพลงเดี่ยว	โรงเรียนหอวัง	กทม.
2. การแข่งขันฟุตบอลสันทนาการ	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	กทม.
3. การแข่งขันอ่านบทกวีนิพนธ์	โรงเรียนเบญจมราชาลัย	กทม.
4. การแข่งขันวาดภาพ	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม	
5. การแข่งขันตอบปัญหาจากภาพยนตร์	โรงเรียนวรนารีเฉลิม	สงขลา

3. การจัดประชุมทางวิชาการและการจัดสัมมนา

ในรอบปีที่ผ่านมา สมาคมฯ ได้จัดประชุมวิชาการและจัดสัมมนาจำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

3.1 *การสัมมนาภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน* สมาคมฯ ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดอบรมสัมมนาด้านภาษาฝรั่งเศสเพื่อธุรกิจ ให้กับสถาบันระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ มีจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา 35 ราย ระหว่างวันที่ 23-28 พฤษภาคม 2537 ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รูปแบบเป็นการฝึกปฏิบัติจริงมีการร่วมสร้างหลักสูตรเขียนจุดประสงค์ และฝึกสร้างบทเรียน ทั้งนี้ได้เชิญประธานหอการค้าฝรั่งเศสเจ้าของสถานประกอบการมาให้ความรู้ทางด้านงานธุรกิจ งานเลขานุการ และเยี่ยมชมหน่วยงาน บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ ด้วย

3.2 *การสัมมนาการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับ 1 และ 2* ระหว่างวันที่ 10-12 ตุลาคม 2537 ณ กรุงเทพฯ-การบัญชีวิทยาลัย โดยมี MADAME ANNIE MONNERIE จาก CIEP ผู้เขียน METHODE INTERCODE และเป็นเลขาธิการใหม่ของ FIPF เป็นวิทยากร รับผิดชอบเข้าร่วมสัมมนา 50 คน ซึ่งเป็น ผู้แทนจากสถาบันระดับอุดมศึกษา ผู้แทนจากกลุ่มวิชาวภาษาฝรั่งเศส จากโรงเรียนต่าง ๆ และศึกษานิเทศก์วิชาภาษาฝรั่งเศสส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

3.3 *การประชุมสัมมนาเรื่อง* แนวคิดในการจัดกิจกรรมประจำปี 2537 ของสคพท. REGARDS CROISÉS ในวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม 2537 ณ กรุงเทพฯการบัญชีวิทยาลัย มีผู้เข้าร่วมประชุม 90 คน

4. การจัดกิจกรรม

4.1 *กิจกรรมประจำปี 2537* สมาคมฯ ได้กำหนดจัดงานกิจกรรมประจำปี 2537 โดยมีหัวข้อว่า "REGARDS CROISÉS" ในวันเสาร์ที่ 26 และวันอาทิตย์ที่ 27 พฤศจิกายน 2537 ณ วิทยาลัยเซนต์จอห์น ลาดพร้าว ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เรียนภาษาฝรั่งเศส ได้แสดงความสามารถทางภาษาฝรั่งเศส และมีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4.2 *กิจกรรมเพื่อสมาชิก ประจำปี 2537* สมาคมฯ ได้จัดทัศนศึกษาจังหวัดหนองคาย เวียงจันทน์ อุดรธานี เมื่อวันที่ 7-9 มกราคม 2537 ผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 90 ราย เป็นชาวฝรั่งเศส 11 ราย ชาวญี่ปุ่น 2 ราย นอกนั้นเป็นชาวไทย

4.3 การฝึกทำอาหารฝรั่งเศส สมาคม ฯ ได้จัดทำโครงการฝึกทำอาหารฝรั่งเศสทั้งคาว-หวาน โดยจะเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2537 และจะจัดเดือนละ 1 ครั้ง โดยจะหมุนเวียนไปตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน่วยงานศึกษา-นิเทศก์ เป็นต้น ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมโครงการจะเสียค่าใช้จ่ายครั้งละ 100 บาท

5. การประสานงานกับหน่วยงานภายในประเทศ

5.1 ประสานงานกับกรมวิเทศสหการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับความช่วยเหลือของรัฐบาลฝรั่งเศสในด้านการเรียนการสอน การจัดสรรทุนและความช่วยเหลือด้านเอกสารตลอดจนตำราภาษาฝรั่งเศส โดยสมาคม ฯ เป็นสื่อกลางจัดการประชุมอนุกรรมการสถาบัน เพื่อศึกษาปัญหาต่าง ๆ

5.2 ประสานงานกับสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับด้วยความร่วมมือกันต่าง ๆ เช่น การสัมมนา การประชุมทางวิชาการ การอบรมครู การจัดสรรทุนประเภทต่าง ๆ

5.3 ประสานงานกับสมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ ฯ (ALLIANCE FRANÇAISE BANGKOK) เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทย-ฝรั่งเศส ในด้านต่าง ๆ โดยการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น

1. จัดการแสดงละครเรื่อง "ON A PERDU À PARIS" ของ VICTOR HUGO เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2537 เวลา 17.00 น. ณ ห้องประชุมสมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ

2. จัดการประกวดร้องเพลง เนื่องในเทศกาลเพลงของประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2537 ณ ห้องประชุมสมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ ฯ โดยมีนักเรียน นิสิต นักศึกษา เข้าร่วมประกวดร้องเพลง และได้คัดเลือกผู้ชนะเลิศไปแข่งขันร้องเพลงฝรั่งเศส ณ เมือง MATHA ประเทศฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 8-18 กรกฎาคม 2537 ผลปรากฏว่า ผู้ชนะเลิศได้แก่ นายนิรินทร์ ประสพภักดี นักเรียนจากโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม

3. จัดงานรำลึกปีที่ 50 ของการจากไปของ ANTOINE DE SAINT-EXUPERY เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2537 ณ สมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ ซึ่งในงานนี้มีนิทรรศการภาพยนตร์ชีวิตประวัติปาฐกถาผลงาน และการแสดงละคร 2 ฉาก ของนิสิตและนักศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตัดตอนจากเรื่อง "เจ้าชายน้อย" (LE PETIT PRINCE)

4. จัดเทศกาลเพลงฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2537 ณ สมาคมฝรั่งเศส-ไทย กรุงเทพฯ โดยนำนักเรียนที่ชนะเลิศจากการแข่งขัน การประกวดร้องเพลงนานาชาติ FEST'AD 94 ณ เมือง MATHA ประเทศฝรั่งเศส จากการแข่งขันเมื่อเดือนกรกฎาคม 2537 คือ นายนิรินทร์ ประสพภักดี จากโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม และนางสาวสุวรรณ รุ่งฟ้าใหม่ นักเรียนจากโรงเรียนหนอง ซึ่งชนะเลิศได้รับรางวัลยอดเยี่ยมจากการแข่งขันร้องเพลงภาษาฝรั่งเศสในงานกิจกรรมประจำปีของสคพ. เมื่อปี 2536 มาแสดงความสามารถด้วย นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการเกี่ยวกับเพลงและการแนะนำเกี่ยวกับการร้องเพลงฝรั่งเศสด้วย

5.4 ประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา โดยส่งเสริมให้กรรมการบริหารสมาคม ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิไปเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสของเขตการศึกษาต่าง ๆ

6. การประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศ

6.1 ประสานงานกับ FIPF (*Fédération Internationale des Professeurs de Français*) โดยสมัครเป็นสมาชิกของ FIPF เพื่อรับเอกสารเกี่ยวกับการค้นคว้าและความเคลื่อนไหวด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสทั่วโลก และนำมาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารของสมาคมฯ ตลอดจนการส่งผู้แทนเข้าร่วมสัมมนาทุกครั้ง โดยมอบหมายให้กรรมการบริหารสมาคมฯ ที่กำลังรับทุนฝึกอบรมและดูงานอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศสเข้าร่วมประชุม

6.2 ประสานงานกับ AUPELF (*Association des Universités Partiellement ou Entièrement de Langue Française*) โดยส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมเป็นประจำ

6.3 ประสานงานกับกลุ่ม *Amitiés sans Frontières* เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้สมาชิกมีเพื่อนชาวฝรั่งเศสทางจดหมาย

7. การจัดพิมพ์หนังสือ วารสาร และจดหมายข่าวสารของสมาคม ฯ

7.1 จัดพิมพ์วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ปีละ 4 ฉบับ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส และฝรั่งเศสศึกษา เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกตลอดจน เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาฝรั่งเศสศึกษา

7.2 จัดพิมพ์จดหมายข่าว เพื่อแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ไปยังสมาชิกตามโอกาสอันควร

7.3 จัดพิมพ์สรุปผลการสัมมนาต่าง ๆ ซึ่งสมาคมฯ เป็นผู้จัด

7.4 จัดรวบรวมผลงานทางวิชาการด้านฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา โดยรวบรวมผลงาน งานเขียน บทความ งานแต่ง และเรียบเรียง งานแปลและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศส

8. กิจการอื่น ๆ

8.1 โครงการศึกษาและทัศนศึกษาภาคฤดูร้อน ณ ประเทศฝรั่งเศส รุ่นที่ 8 (1994) เป็นโครงการที่สมาคม ฯ และสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส ร่วมกันจัดขึ้นสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ตลอดจนประสบการณ์ตรงในประเทศฝรั่งเศส เป็นระยะเวลา 1 เดือน โดยผู้เข้าร่วมโครงการต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง คนละ 73,000 บาท เป็นค่าเครื่องบิน ค่าเรียน ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่ายานพาหนะ และค่าเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ และเนื่องจากเป็น โครงการที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับประโยชน์สูงสุด โดยนอกจากจะจัดให้มีการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้วยังจัดให้มีทัศนศึกษาอีกหลายแห่ง ซึ่งจะเป็นประสบการณ์ตรงแก่ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดีนอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการทำประกันชีวิตและประกันสังคม ให้กับผู้เข้าร่วมโครงการทุกคนอีกด้วย และยังได้รับการต้อนรับอย่างเป็นทางการจากนายกเทศมนตรี เมืองที่ไปเยือน เช่น เมือง BREST, PLOUGASTELDALOUS และจาก ฯพณฯ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส

ในรุ่นที่ 8 นี้มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 40 คน ประกอบด้วยนักเรียน นิสิต นักศึกษา จากกรุงเทพฯ ๓๒ คน จากต่างจังหวัด 12 คน เป็นชาย 5 คน หญิง 35 คน ผู้เข้าร่วมโครงการได้ออกเดินทางเมื่อวันอาทิตย์ที่ 3 มีนาคม 2537 เวลา 22.40 น. ด้วยสารการบิน AIR FRANCE เที่ยวบิน AF171 ไปยังเมือง BREST โดยมีกรรมการบริหารสมาคม ฯ เป็นผู้ดูแลผู้เข้าร่วมโครงการ คือ นางสาวประมาณ ลีศิริเสริญ และนางสาวไพริน ศิริอังกูร

8.2 การมอบโล่เกียรติคุณให้กับเจ้าของสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช เนื่องจากทางสำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช ได้จัดพิมพ์วารสาร สดพท. ให้โดยไม่ติดมูลค่ามาเป็นเวลานานแล้ว ทางสมาคม ฯ จึงเห็นสมควรจัดทำโล่เกียรติคุณเพื่อมอบให้ในงานฉลองพระชนมายุครบ 6 รอบ ขององค์นายกิตติมศักดิ์ สดพท. ในเดือนตุลาคม 2538

8.3 การจัดสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรจาก C.C.I.P. สมาคมได้จัดสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร จาก Chambre de Commerce et d' Industrie de Paris เมื่อวันที่ 9-10 พฤษภาคม 2537 ณ ที่ทำการ ของ BAL ผลปรากฏว่ามีผู้สอบผ่าน 1 คน ซึ่งได้ระดับคะแนนอยู่ในขั้นดี ในจำนวนผู้เข้าสอบ 2 คน

8.4 จัดปฐมนิเทศผู้รับทุนไปประเทศฝรั่งเศส โดยส่งผู้แทนของสมาคม ฯ ไปช่วยเจ้าหน้าที่ ของสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศสทุกครั้ง

8.5 จัดปฐมนิเทศผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาและทัศนศึกษามากฤดูร้อน รุ่น 8 (1994) และผู้รับ ทุนจากกิจกรรมประจำปี 2536 โดยได้จัดในวันที่ 22 มีนาคม 2537 ณ กรุงเทพมหานครวิทยาลัย ซึ่งมีกรรมการบริหารสมาคม ฯ เป็นผู้ให้การปฐมนิเทศ

8.6 จัดให้มีการประเมินผลการรับทุนประเภทต่าง ๆ โดยจัดส่งใบประเมินผลไปให้ผู้รับทุน ประเภทต่าง ๆ หลังจากกลับมาแล้ว และร่วมมือกับสำนักทูตวัฒนธรรมฝรั่งเศส จัดให้มีการประชุม เพื่อประเมินผลผู้ที่ได้รับทุนทุกประเภท

8.7 เปิดให้บริการห้องสมุดแก่สมาชิกตามนัด

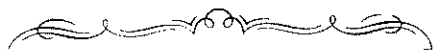
8.8 จัดทำเกียรติบัตรหรือโล่ เพื่อมอบให้แก่ผู้มีอุปการะคุณต่อสมาคม ฯ

8.9 จัดจำหน่ายเข็มเครื่องหมายสมาคม ฯ แก่สมาชิก

8.10 จัดจำหน่ายแก้วที่ระลึก 300 ปี ความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศส

8.11 จัดจำหน่ายหนังสือ BICENTENATRE DE BANGKOK

8.12 จัดจำหน่ายวารสารฉบับพิเศษ : การแปล

งบรายได้และค่าใช้จ่าย สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2536

รายได้

รายรับค่าสมาชิก	103,200.00	บาท
เงินอุดหนุนจากรัฐบาลฝรั่งเศส	874,696.00	
รายรับจากการจัดงานสมาคม	11,395.00	
ดอกเบียรับ	<u>326,985.79</u>	
รวมรายได้	<u>1,316,276.79</u>	

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในการจัดงานและจัดสัมมนา	367,281.00	
ค่าเช่า ค่าไฟฟ้าและค่าโทรศัพท์	22,916.00	
ค่าไปรษณีย์และครุภัณฑ์	23,160.00	
ค่าเสื่อมราคา	3,224.00	
ค่ารับรองและค่าของขวัญ	34,167.50	
ค่าพาหนะ	1,200.00	
ค่าสมาชิก FIPF	4,484.16	
ค่าเดินทางของผู้รับทุนรัฐบาล	525,305.00	
ค่าภาษีเงินได้	<u>32,426.48</u>	
รวมค่าใช้จ่าย	<u>1,014,164.14</u>	
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย	<u>302,112.65</u>	บาท

(นางธิดา บุญธรรม)
อุปนายก

(นางวงจันทร์ พิณนิติศาสตร์)
เหรัญญิก

และได้เสนอให้นางสาวรวีวัลย์ ภิโยพนากุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 2661 ซึ่งตรวจสอบบัญชีของสมาคม ฯ เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของสมาคม ฯ ต่อไป ที่ประชุมเห็นชอบเป็นเอกฉันท์

3. รายงานสถานะทางการเงินของสมาคม ฯ

เหรียญกษาปณ์ได้แถลงสถานะทางการเงินของสมาคม ฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2536 ดังนี้

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2536

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินฝากธนาคาร	2,042,881.46	บาท
หนังสือ 200 ปี รัตนโกสินทร์	68,805.56	
ดอกเบียค้างรับ	<u>85,000.00</u>	
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,196,687.02	
เครื่องใช้สำนักงาน (สุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสม 6,392.00 บาท)	12,823.00	
เงินลงทุนระยะยาว		
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	<u>1,419,357.53</u>	
รวมสินทรัพย์	<u>3,628,867.55</u>	บาท

หนี้สินและทุนสะสม

หนี้สินหมุนเวียน

ภาษีเงินได้ค้างจ่าย 226.07 บาท

ทุนสะสม

เงินทุนหมุนเวียน

ยอดยกมา 3,326,528.83

บวก รายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายปี 2536 302,112.65

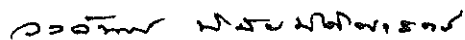
รวมทุนสะสม 3,628,641.48

รวมหนี้สินและทุนสะสม

3,628,867.55 บาท

(นางชิตตา บุญธรรม)
อุปนายก

(นางวงจันทร์ พินัยนิติศาสตร์)
เหรียญกษาปณ์

4. จำนวนสมาชิกของสมาคม ฯ

นายทะเบียนได้แจ้งจำนวนสมาชิกของสมาคม ฯ ดังนี้	
สมาชิกกิตติมศักดิ์	1 องค์ และ 3 คน
สมาชิกสามัญตลอดชีพ (สตช.)	600 คน
สมาชิกสามัญรายปี (สรป.)	17 คน
สมาชิกวิสามัญตลอดชีพ (วตช.)	15 คน
สมาชิกวิสามัญรายปี (วรป.)	- คน
สมาชิกสถาบัน (สทบ.)	31 คน

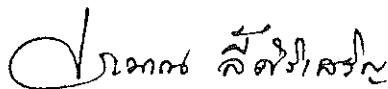
5. อุปนายกสมาคม ฯ ปีประชุม

อุปนายกสมาคม ฯ กล่าวเปิดประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2537 เมื่อเวลา 12.00 น. จากนั้นที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งให้ นางสาวประมาณ ลีศิริเสริญ (เลขาธิการ) เป็นผู้จัดการสมาคม ฯ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธิดา บุญธรรม)

อุปนายกสมาคม ฯ
ประธานที่ประชุม

(นางสาวประมาณ ลีศิริเสริญ)

เลขาธิการสมาคม
ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม

ลำดับที่	ชื่อสถาบัน	บอร์ด	การแสดง	ตอบปัญหาจากวีดิทัศน์	ตอบปัญหาทั่วไป	สนทนา	บทกวี	वादภาพ	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่
16	ศรีอยุธยา กทม.			✓	✓					
17	เฉลิมขวัญสตรี พิษณุโลก		✓	✓	✓	✓	✓			
18	สตรีมหาพฤฒาราม กทม.			✓	✓		✓	✓		
19	มัธยมวัดธาตุทอง กทม.			✓	✓			✓	✓	
20	จันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กทม.			✓	✓			✓		
21	โยธินบูรณะ กทม.			✓	✓			✓		
22	บดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 กทม.			✓	✓	✓		✓		
23	ปทุมวิไล ปทุมธานี		✓	✓	✓	✓		✓		
24	พิษณุโลกศึกษา พิษณุโลก		✓	✓	✓			✓		
25	เบญจมาภานุทิศ ราชบุรี			✓	✓	✓		✓		
26	บดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กทม.			✓	✓			✓		
27	วัดราชาธิวาส กทม.			✓	✓			✓		
28	ราชวินิต มัธยม กทม.			✓	✓		✓	✓		
29	มาแตร์เดอีวิทยาลัย กทม.	✓		✓	✓			✓		
30	สิริรัตนนคร (ยาสูบวิทยานุเคราะห์) กทม.			✓	✓			✓		
31	ฤทธิณรงค์รอน กทม.			✓	✓	✓		✓		
32	ศรียานุสรณ์ จันทบุรี			✓	✓		✓	✓	✓	
33	นวมินทรราชูทิศ กทม.			✓	✓			✓		
34	อัสสัมชัญ กทม.			✓	✓		✓	✓	✓	
35	พาณิชยการราชดำเนินธนบุรี กทม.			✓	✓		✓	✓	✓	
36	สตรีวิทยา 2 กทม.			✓	✓	✓		✓		
37	บางปะกอกวิทยาคม กทม.			✓	✓			✓		
38	คณะราษฎรบำรุงปทุมธานี ปทุมธานี			✓	✓			✓	✓	
39	ยานนาวาวิทยาคม กทม.			✓	✓			✓		
40	กาญจนานุเคราะห์ กทม.			✓	✓	✓		✓		✓

ลำดับที่	ชื่อสถาบัน	บอร์ด	การแสดง	ตอบปัญหาจากวิดีโอทัศน์	ตอบปัญหาทั่วไป	สนทนา	บทกวี	วาดภาพ	เพลงเดี่ยว	เพลงหมู่
41	สตรีชัยภูมิ ชัยภูมิ	✓			✓			✓		
42	เตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า กทม.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
43	พรตพิทยพยัต กทม.	✓	✓		✓			✓		
44	สตรีศรีสุริโยทัย กทม.	✓					✓	✓		
45	ระยองวิทยาคม ระยอง	✓		✓	✓	✓	✓	✓		
46	มัธยมด่านสำโรง กทม.	✓		✓	✓			✓		
47	สตรีวัดอัมรินทร์ สวรรค์ กทม.	✓							✓	
48	เซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กทม.	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
49	ศรีราชา กทม.	✓	✓	✓	✓		✓	✓		
50	พุทธจักรวิทยา กทม.	✓	✓	✓				✓	✓	
51	บางกะปิ กทม.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
52	หอวัง กทม.	✓		✓	✓		✓			
53	ลำปางกัลยาณี ลำปาง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
54	วัดรางบัว กทม.			✓	✓			✓		
55	นครนายกวิทยาคม นครนายก			✓	✓			✓	✓	
56	กุนนทีรุชธรามวิทยาคม กทม.			✓	✓			✓	✓	
57	วิทยาเขตพิตรพิมุข จักรวรรดิ กทม.			✓	✓			✓		
58	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ กทม.			✓	✓			✓		
59	จอมสุรางค์อุปถัมภ์ กทม.			✓	✓			✓		
60	เตรียมอุดมศึกษา พญาไท กทม.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
61	สามเสนวิทยาลัย กทม.			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
62	วรนาเรเฉลิม กทม.			✓					✓	
63	วิมุตยารามพิทยากร กทม.		✓							
64	เบญจมาราชูทิศ นครศรีธรรมราช	✓					✓	✓		
65	วิสุทธรังษี กาญจนบุรี			✓	✓	✓	✓	✓		

บอร์ดนิทรรศการ

รางวัล	สถาบัน	มัธยมศึกษา
ยอดเยี่ยม	ร.ร. ทอวัง	-
ที่ 1	ร.ร. บางกะปิ	-
ที่ 2	ร.ร. เซนต์โยเซฟคอนเวนต์	-
ที่ 3	ร.ร. เบญจมาชูทิศ นครศรีธรรมราช	-
ชมเชย	ร.ร. สตรีวิทยา	-
	ร.ร. พุทธจักรวิทยา	-
	ร.ร. ศรีราชา	-
	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา พญาไท	-
	ร.ร. สตรีวัดระฆัง	-

บอร์ดนิทรรศการ

สถาบันอุดมศึกษาจัดบอร์ดเข้าร่วมแสดงแต่ไม่มีการประกวดดังนี้

อันดับ	สถาบัน	อุดมศึกษา
1	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-
2	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	-

ตอบปัญหาจากวิดิทัศน์

รางวัล	สถาบัน	ผู้แข่งขัน
ยอดเยี่ยม	ร.ร. จิตรลดา	นาย พันแสง วีระประเสริฐ น.ส. กัญภัสร์ สวัสดิเกียรติ
	ที่ 1 ร.ร. ระยองวิทยาคม	นาย นันทศักดิ์ แสงอรุณ น.ส. อังคนี แซ่หลี่ น.ส. ดวงรัตน์ แสงภู
ที่ 2	ร.ร. สามเสนวิทยาลัย	น.ส. ลลรวี อัครคุปต์ น.ส. ปัญจพร เลหาบุตร น.ส. ผ่องทัย บุญวิลัย
ชมเชย	ร.ร. วรรณรีเฉลิม	น.ส. คมานันท์ สิริวารงกูร น.ส. วิรารวรรณ วรพททชางกูร น.ส. นฤมล สังขพันธ์
	ร.ร. เซนต์โยเซฟ คอนเวนต์	น.ส. นฎา วานิชอังกูร น.ส. ดวงฤดี สมบุญเรืองศรี น.ส. วีรนุช ปติอารยกุล
	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา วิทยาไท	น.ส. จรินทร์พร ทัพสุรีย์ น.ส. อรุวัลณ์ เขาจारी น.ส. วีนัส อัครวภูมิ
	ร.ร. อัสสัมชัญ คอนเวนต์	น.ส. สยมพร เอื้อสิทธิชัย น.ส. ประคณา ชินกาญจน์ น.ส. ศรันทร์ โชติปทุมวัน

ตอบปัญหาความรู้ทั่วไป

รางวัล	สถาบัน	ผู้แข่งขัน
ยอดเยี่ยม	ร.ร. ทอวัง	น.ส. วรรณศิริ ชรรมานุรักษ์ นาย รณวัฒน์ สุธิสาร
	ที่ 1	ร.ร. เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
ที่ 2	ร.ร. บางกะปิ	น.ส. จิรภรณ์ โรจนพงศ์อนันต์ น.ส. ยาใจ ดีจริงจริง
ที่ 3	ร.ร. สตรีวิทยา	น.ส. แวรวี ศิลป์ประเสริฐ น.ส. ประวีณา กลิ่นศรีสุข
		น.ส. ชนิษฐา เจริญวงศ์ น.ส. อรทัย จุลสุวรรณรักษ์
ชมเชย	ร.ร. บางปะกอกวิทยาคม	น.ส. ศิริรัตน์ ณ ระนอง
	ร.ร. สามเสนวิทยาลัย	น.ส. วรมน รามางกูร
	ร.ร. อัสสัมชัญคอนเวนต์	น.ส. ดาริน ทองไทย น.ส. สุวิมล แซ่เอี้ยบ

แข่งขันพูดบทรสนทนา

รางวัล	สถาบัน	ผู้แข่งขัน
ยอดเยี่ยม	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา วิทยาไทย	-
ที่ 1	ร.ร. บางกะปิ	-
ที่ 2	ร.ร. ระยองวิทยาคม	-
ที่ 3	ร.ร. สามเสนวิทยาลัย	-
ชมเชย	ร.ร. สตรีวิทยา	-
	ร.ร. เตรียมอุดมอ่อนเกล้า	-
	ร.ร. บดินทรเดชา	-
	ร.ร. ราชนิบุรณะ	-
	ร.ร. วิสุทธีรังษี กาญจนบุรี	-

แข่งขันท่องเที่ยววินิพนธ์

รางวัล	สถาบัน	ผู้แข่งขัน
ยอดเยี่ยม ที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ชมเชย	ร.ร. วิสุทธรังษี กาญจนบุรี	น.ส. นพวรรณ เพียรพนัสลัก
	ร.ร. พาณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี	น.ส. โศภนา ภูภิญญาเจริญ
	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า	น.ส. นลินา พัยคมพันธ์
	ร.ร. สตรีวิทยา	น.ส. ถันฐนันท์ นุตทัศน์
	ร.ร. เซนต์โยเซฟคอนเวนต์	น.ส. ปิยวดี นิลรังษี
	ร.ร. ลำปางกัลยาณี	น.ส. สุคนธา สมใจ
	ร.ร. สตรีวิทยา 2	น.ส. กัญญา ภัทราวาท

แข่งขันวาดภาพ

รางวัล	สถาบัน	ผู้แข่งขัน
ยอดเยี่ยม ที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ชมเชย	ร.ร. ระยองวิทยาคม	นาย ธรวิชัย พานิชรุทติวงศ์
	ร.ร. สীগัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)	นาย สุทธิศักดิ์ สิงห์อุตร
	ร.ร. บดินทรเดชา	น.ส. นางเยาว์ วรณไชย
	ร.ร. สตรีชัยภูมิ	น.ส. วัชรษา ยืนชีวิต
	ร.ร. สตรีวิทยา	น.ส. รัชนก วัฒนา
	ร.ร. บดินทรเดชา	น.ส. วิมลศิริ แก้วศิริ
	ร.ร. สตรีศรีสุริโยทัย	น.ส. ผณิตพร ชื่นอ้อม
	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา พญาไท	นาย สุทธิรักษ์ ลิ้มไชยวัฒน์
	ร.ร. นครนายกวิทยาคม	นาย อาทิตย์ กรรณิการ
	ร.ร. เบญจมาชุกติศ ราชบุรี	นาย ธนัท เพิ่มพงศ์พันธ์
	ร.ร. พระโขนงพิทยาลัย	น.ส. นฤมล แซ่จิ่ง
	ร.ร. ราชนิรุฒระ	นาย ประทีป รุ่งสว่าง
	ร.ร. วัดอินทาราม	นาย เดชสกุล จิตต์บุญ
	ร.ร. ศรีอยุธยา	น.ส. นริศรา มาวี
	ร.ร. สตรีชัยภูมิ	น.ส. รัตนา พึ่งกุล
	ร.ร. สตรีวิทยา	น.ส. โสภิต สุจริตกุล
	ร.ร. สตรีวิทยา	น.ส. วณภัทร แซ่กั๋ง
	ร.ร. อัสสัมชัญคอนเวนต์	น.ส. ชารินี เขียรลิขิต

แข่งขันร้องเพลงเดี่ยว

รางวัล	สถาบัน - ผู้แข่งขัน	ชื่อเพลง
ยอดเยี่ยม	น.ส. หนึ่งฤทัย ไทยปรีชา ร.ร. พาณิชยการราชดำเนิน ธนบุรี	Parlez-moi d'amour
ที่ 1	น.ส. นุสรุา เปรมสุข ร.ร. อัสสัมชัญคอนเวนนต์	C'est si bon
ที่ 2	น.ส. ณัฐกานต์ อมาตยกุล ร.ร. ลำปางกัลยาณี	Ne me quitte par
ที่ 3	น.ส. ภารณี จิตติยากุล ร.ร. ศรียานุสรณ์	L'oiseau et l'enfant
ชมเชย	น.ส. มธุรส วัฒนโกเมธ ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา พญาไท	Au coeur de septembre
	น.ส. ศิริวรรณ สังข์ทอง ร.ร. มักกะสันพิทยา	Il me dit que je suis belle
	น.ส. ภาวินี ชลานนท์นิวัฒน์ ร.ร. สตรีวิทยา	Comme d'habitude
	น.ส. วรณยุพา ศาลาสุข ร.ร. สตรีวิทยา 2	La dame de cocur

แข่งขันร้องเพลงหมู่

รางวัล	สถาบัน - ผู้แข่งขัน	ชื่อเพลง
ยอดเยี่ยม	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษา พญาไท	Je prends tout.
ที่ 1	ร.ร. เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	Pour faire une chanson
ที่ 2	ร.ร. พระโขนงพิทยาลัย	T' as mal où ?
ที่ 3	ร.ร. เบญจมราชาลัย	Mets ta main dans la main.
ชมเชย	ร.ร. ราชนิพน	Tchou tchou, le petit train.
	ร.ร. สตรีวิทยา	La maladie d'amour
	ร.ร. เบญจมราชานุสรณ์	Il faudra leur dire.

จาก

บรรณาธิการ

วารสารสมาคมครุภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยในมือของท่านนี้เป็นฉบับที่ 67-68
ปีที่ 17 เล่มที่ 3-4 เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2537

เนื้อหายังคงหลากหลายโดยได้รับความสนใจที่ดียิ่งจากนักวิชาการที่สำคัญ ๆ
เช่น M. Frédéric MAUREL จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดร.ทศพล
กลีกรรม และอาจารย์ เจริญ หล่อวิมจล จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตลอดจนอาจารย์
Anne WELSH จากมหาวิทยาลัย Montréal ประเทศแคนาดา โดยเฉพาะรายสุดท้ายนี้
อุปนายก ดร. ธิดา บุญธรรม เป็นคนนำข้ามทะเลมาให้วารสาร ส.ค.ศ. โดยเฉพาะ
หากสมาชิกหรือมูลมิตรของสมาชิก มีบทความวิชาการใคร่ดีพิมพ์เผยแพร่เป็นวิทยาทาน
ก็โปรดส่งมาให้ บ.ก. ได้จะโดยตรง หรือโดยอ้อม (ผ่านกรรมการท่านอื่น ๆ) ก็ได้ตาม
ความสะดวก

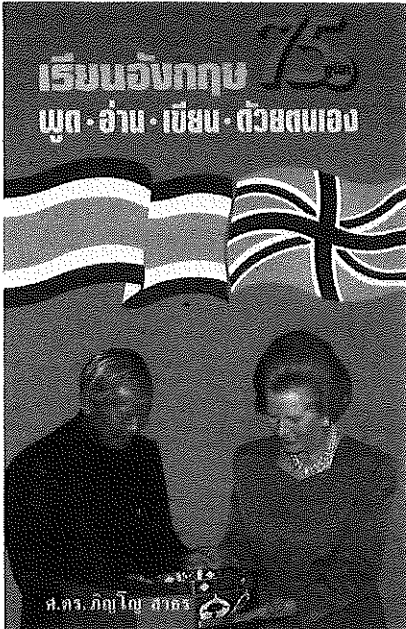
ขอขอบคุณล่วงหน้า

พบกับใหม่ฉบับต่อไปค่ะ

สิทธา

ต้อนรับห้องเที่ยวไทย

บรรณากรรมใหม่

พูดภาษาอังกฤษได้ ง่ายมาก

ใช้ตำราเรียนพูดด้วยตนเอง

เรียนอังกฤษ

75

ดร. ภิญโญ สารธรรม

ยูนิต
๗

มีคำอ่านออกเสียงเป็นภาษาไทยให้ทุกคำ

เริ่มเรียนตั้งแต่ เอ.บี.ซี. จนถึงสนทนาโต้ตอบได้
เรียนได้ทุกระดับ ลงทุนน้อย ได้ผลคุ้มค่า
ซื้อได้จากร้านขายหนังสือทั่วประเทศ

ราคาเล่มละ 120 บาท

วัฒนาพานิช สำราญราษฎร์

31/1-2 ซอยศิริพัฒน์ ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 10200

โทร. 2221016-2221018-2225371-2

หนังสือเล่มนี้สร้างอนาคตให้ครอบครัว

กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย

BANGKOK BUSINESS COLLEGE

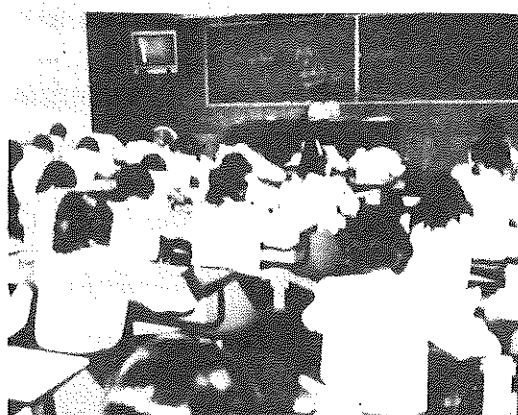
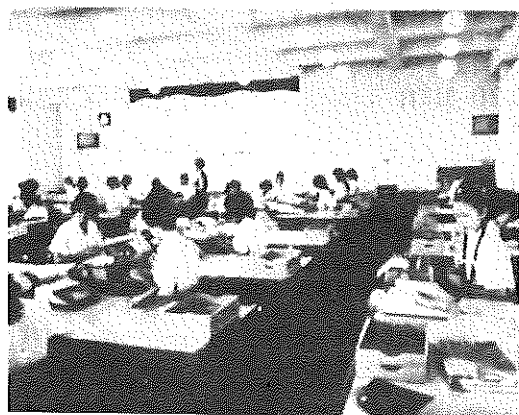
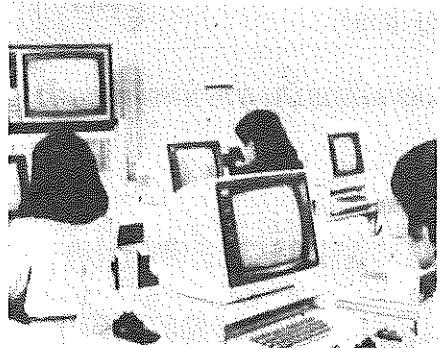
588 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ ๙ 10400 ตรงข้ามโรงพยาบาลเมโทร โทรศัพท์ 251-9852, 252-0067, 252-7049

588 PETCHBURI ROAD, BANGKOK 10400. THAILAND TELEPHONE 251-9852, 252-0067, 252-7049

เปิดสอนหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

Alliance Française de Bangkok

29 THANON SATHON TAI, BANGKOK 12, THAILANDE. TEL 286.38.79 & 286.38.41-TELEGR. ALFRANTHAI

สมาคมฝรั่งเศส

29 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ ๑๒

มุมหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส
UN PETIT COIN DE FRANCE

ท่านจะพบสิ่งที่น่าสนใจ
ชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับ
ห้องสมุดโอโถง
ภาพยนตร์, คอนเสิร์ต
เครื่องดื่ม, อาหารเลิศรส
บรรยายกาสิโนรรมย์ สวยงาม
ขอเชิญอ่านหนังสือวารสารรายเดือนของเรา

VOUS Y TROUVEREZ

des cours de langue
des films, des concerts...
un bar-restaurant agréable
une grande bibliothèque
une ambiance

LISEZ AUSSI NOTRE
JOURNAL MENSUEL